

Informator

nformator

**Uniwersyteckiego Centrum
Badań Wolności Religijnej
UKSW w Warszawie**

nr 2

Rok 2022

informator

Uniwersyteckiego Centrum
Badań Wolności Religijnej
UKSW w Warszawie

rok 2022

nformator

**Uniwersyteckiego Centrum
Badań Wolności Religijnej
UKSW w Warszawie**

nr 2

Rok 2022

Warszawa 2022

© Uniwersyteckie Centrum Badań Wolności Religijnej, Warszawa 2022

Redakcja

ks. prof. ucz. dr hab. Waldemar Cisło (UKSW)

Redaktor prowadzący

dr Marlena Kałużyńska-Tyburska

Projekt graficzny, łamanie i projekt okładki

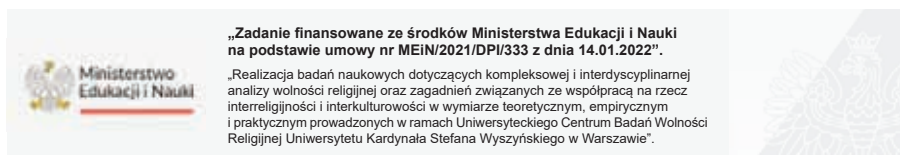
Grzegorz Sztandera

Korekta

Urszula Hańkiewicz

Materiał zdjęciowy i graficzny zamieszczony w *Informatorze* pochodzi z prywatnych zasobów dr Marleny Kałużyńskiej-Tyburskiej

ISBN 978-83-8281-201-5

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

01-815 Warszawa, ul. Dewajtis 5, tel. (22) 561 88 38; fax (22) 561 89 11

e-mail: wydawnictwo@uksw.edu.pl

www.wydawnictwo.uksw.edu.pl

**Uniwersyteckie Centrum
Badań Wolności Religijnej**
UKSW w Warszawie

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
Uniwersyteckie Centrum Badań Wolności Religijnej

ul. Dewajtis 5, 01-815 Warszawa

NIP: 5250012946; REGON: 000001956

e-mail: ucbwr@uksw.edu.pl

tel. 22 380 97 13

Zarząd:

Dyrektor Centrum: ks. prof. ucz. dr hab. Waldemar Cisto

Zastępca Dyrektora Centrum: ks. prof. dr hab. Jan Przybyłowski

Zespół:

dr Marlena Kałużyńska-Tyburska

ks. dr Rafał Pokrywiński

ks. mgr lic. Paweł Antosiak

dr Paweł Szuppe

ZNAJDZIECIE NAS NA:

Web

<https://www.centrumwolnosci.uksw.edu.pl/>

Instagram

<https://www.instagram.com/centrumwolnosciucbwr/sw/?hl=pl>

Facebook

<https://www.facebook.com/Uniwersyteckie-Centrum-Bada%C5%84-Wolno%C5%9Bci-Religijnej-UKSW-112367847604297>

Twitter

<https://twitter.com/Wolnosc-Centrum>

WEJDŹ PO WIĘCEJ

SŁOWO WSTĘPNE

Kiedy na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, w wyniku współpracy kilku instytucji: Ministra Edukacji Narodowej, Papieskiego Stowarzyszenia Pomoc Kościołowi w Potrzebie oraz osób, którym bliska jest problematyka wolności religijnej, powstała idea stworzenia ośrodka badawczego podejmującego zagadnienia związane z ochroną tej naczelnej wartości i podstawowego prawa człowieka, nikt nie przypuszczał, że będzie to inicjatywa niemal prorocza.

Ostatni rok dowiódł niezbitcie, że wysiłki zmierzające do ochrony wolności jako takiej, a zwłaszcza w jej aspekcie religijnym, są niezwykle ważne. Wybuch wojny w Ukrainie pokazał, jak kruchy jest ład i porządek, który z takim wysiłkiem był tworzony w Europie. Obrazy działań wojennych, ludzkiego cierpienia, a także zniszczonych kościołów i cerkwi przestały być ilustracjami podręczników do historii, a ponownie weszły w skład opisu współczesności. Pobyt w Ukrainie sprawił, że mogliśmy na własne oczy przekonać się, jak wielkim dramatem jest wojna. Obrazy zniszczeń są przerażające. Działalność okupanta zmierza nie tylko do fizycznej destrukcji kraju, ale także do złamania ducha Ukraińców – dlatego niszczone są obiekty kultu religijnego. W tym kontekście ochrona prawa do wolności religijnej okazuje swoją niezwykłą aktualność.

Każda forma ograniczania praw wolności, które z natury przysługują wszystkim ludziom, dotyka także sfery potrzeb i wolności religijnych, nawet jeśli nie jest wprost w nią wymierzona. Taka sytuacja stoi w sprzeczności z lansowanym modelem współczesności jako ery wolności. Procesy globalizacyjne, rozwój technologii internetowych, powszechny dostęp do informacji, promowanie treści liberalnych i wolnościowych może rodzić przekonanie, że żyjemy w czasach nazywanych epoką wolności. Pośród wielu aspektów udanego i pożądanego życia właśnie wolność jawi się jako naczelna cecha współczesności, a każda forma narzucania czegokolwiek z jakiegokolwiek strony odbierana jest jako największe zagrożenie. Ta idealistyczna wizja wolności dostępnej każdemu, o każdej porze, w każdych warunkach i w każdej dziedzinie nie wytrzymuje jednak krytyki ze strony rzeczywistości. Szczególnie

ostatnie lata: ogólnoswiatowa pandemia, wielomiesięczne lockdowny oraz w ostatnich miesiącach wojna w Ukrainie, a w konsekwencji kryzys energetyczny i ekonomiczny dotyczący ludzi mieszkających tysiące kilometrów od Kijowa – to wszystko pokazało, jak krucha i podatna na ograniczenia jest idea wolności. Konieczność podporządkowania się publicznym zarządzeniom jawi się jako gwałt na podstawowych prawach. Rośnie społeczna frustracja, której skutków w dalszej przyszłości nie sposób przewidzieć.

Opublikowany przez Sekcję Brytyjską Papieskiego Stowarzyszenia Pomoc Kościołowi w Potrzebie w listopadzie 2022 roku raport *Prześladowani i zapomniani* przedstawia panoramę problemów związanych z sytuacją chrześcijan w różnych rejonach świata. Obejmująca lata 2020–2022 analiza pokazuje, że niestety rośnie liczba krajów, w których chrześcijanie są na różne sposoby dyskryminowani i prześladowani. W tym kontekście działalność Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW jest niezwykle ważna. Podejmowane projekty mają na celu m.in. edukację studentów anglojęzycznych (głównie z Afryki), którzy zdobywszy wykształcenie w naszej ojczyźnie, powrócą do swoich krajów, aby pracować na rzecz polepszenia losu współwyznawców. Projekt ten stale się rozwija i przynosi wymierne rezultaty.

Naturalnie raport dotyczy jedynie przyznających się do wiary w Chrystusa, jednak *per analogiam* jego ustalenia można rozciągnąć także na inne grupy religijne. W wielu bowiem przypadkach sytuacje opisane w raporcie, zwłaszcza opresje państwowe, dotyczą w równym stopniu każdego wierzącego, niezależnie od przynależności religijnej. Zmieniająca się rzeczywistość stawia przed nami nowe wyzwania.

Dla naszego Centrum niezwykle istotne jest ich podejmowanie, zwłaszcza biorąc pod uwagę nowe formy ograniczania wolności religijnej. Pandemia COVID-19 w wielu krajach stała się okazją do systemowego ograniczania praw ludzi wierzących. Abstrahując od konieczności rzetelnej oceny zastosowanych w różnych krajach restrykcji, naszej uwadze nie może umknąć fakt, że w wielu miejscach dotyczyły one w sposób najbardziej bezwzględny i czasowo długi właśnie kościołów i grup wyznaniowych. Szczególnie w krajach azjatyckich rządy wykorzystały pandemię do ograniczania praw osób wierzących. Te niebezpieczne precedensy rodzą pytanie o przyszłość wolności religijnej we współczesnym świecie.

Nie bez znaczenia są wysiłki podejmowane na rzecz dialogu polsko-żydowskiego. Symposium, które odbyło się w Sieradzu na początku września tego roku, pokazało, jak istotny jest to temat. Pamięć o ofiarach oraz edukacja młodego pokolenia to najlepsze sposoby uwrażliwiania społeczeństwa na

obecne zagrożenia. Jest to szczególnie ważne w kontekście bardzo bolesnych, aczkolwiek powszechnych *fake newsów* o polskim antysemityzmie. Ukazanie wspólnej historii Żydów i Polaków, którzy razem dawali świadectwo miłości do ziemskiej ojczyzny, staje się dziejową odpowiedzialnością, jaka na nas spoczywa. W czasie wizyty w Izraelu i Autonomii Palestyńskiej (listopad 2022) wzmocniliśmy nasze przekonanie o konieczności wsparcia chrześcijan na Bliskim Wschodzie. Brak możliwości rozwoju i perspektyw na przyszłość zmusza wielu z nich do emigracji, co jest ogromną stratą dla tego regionu. Obecność chrześcijan w Ziemi Świętej stanowi ogromną szansę na budowanie wzajemnych relacji między przedstawicielami różnych religii i kultur.

Nie można pominąć także analizy sfery medialnej, w której wyraźnie widać, że lansowana teza nieograniczonej wolności w Internecie jest tylko mrzonką. Cenzurowanie treści, często opartych na światopoglądzie religijnym, ograniczenia w swobodnym prezentowaniu poglądów w mediach społecznościowych to najbardziej palące problemy rzeczywistości informacyjnej. W tym kontekście działalność edukacyjna i informacyjna naszego centrum nabiera szczególnego znaczenia.

Staramy się być głosem tych, którym często zabiera się prawo do swobodnej wypowiedzi. Ufamy, że nasza działalność w istotny sposób wpływa na zdobycie i popularyzację wiedzy i uwrażliwia na problemy *libertas religiosa*, przed którymi stoimy. Przyświeca nam cel budowania społeczeństwa w oparciu o poszanowanie podstawowych wartości.

Niech niniejsza publikacja dokumentująca działalność centrum w 2022 roku będzie tego wyrazem.

ks. prof. ucz. dr hab. Waldemar Cisto

*Dyrektor Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej
na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie*

**Zadanie finansowane ze środków
Ministerstwa Edukacji i Nauki
na podstawie umowy
nr MEiN/2021/DPI/333 z dnia 14.01.2022**

**Realizacja badań naukowych dotyczących kompleksowej
i interdyscyplinarnej analizy wolności religijnej
oraz zagadnień związanych ze współpracą na rzecz interreligijności
i interkulturowości w wymiarze teoretycznym, empirycznym
i praktycznym prowadzonych w ramach
Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej
Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie**

**DOFINANSOWANIE
7 500 000 zł**

**CAŁKOWITA WARTOŚĆ
7 500 000 zł**

OPIS ZADANIA

Na podstawie zlecenia Ministra z dnia 13 grudnia 2021 r., Uniwersyteckie Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW, zobowiązuje się do wykonania zadania polegającego na realizacji w latach 2022–2026 zadania pn. „Realizacja badań naukowych dotyczących kompleksowej i interdyscyplinarnej analizy wolności religijnej oraz zagadnień związanych ze współpracą na rzecz interreligijności i interkulturowości w wymiarze teoretycznym, empirycznym i praktycznym prowadzonych w ramach Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie”, zwanego dalej „Zadaniem”, polegającego na pogłębieniu i upowszechnieniu wiedzy naukowej w zakresie zagadnień dotyczących wolności religijnej, istotnych dla nauki, identyfikujących przyczyny i skutki występowania zjawiska naruszania prawa do wolności religijnej oraz wskazanie sposobów przeciwdziałania ich negatywnym następstwom.

1. Realizacja Zadania:

Główne obszary badań naukowych obejmują filozofię, teologię (zwłaszcza misjologię, teologię praktyczną i katolicką naukę społeczną), nauki prawne, socjologię, politologię, kulturoznawstwo, religioznawstwo, stosunki międzynarodowe, administrację, edukację, pomoc społeczną (także Caritas), cybernetykę społeczną, stosunki międzynarodowe, bezpieczeństwo międzykulturowe i międzynarodowe, komunikację społeczną, współpracę międzyreligijną i międzykulturową oraz ekumenizm.

2. Główny cel Zadania:

Pogłębienie i upowszechnienie w okresie do 2026 roku wiedzy naukowej w zakresie zagadnień dotyczących wolności religijnej, istotnych dla nauki, identyfikujących przyczyny i skutki występowania zjawiska naruszania prawa do wolności religijnej oraz wskazanie sposobów przeciwdziałania ich negatywnym następstwom.

3. Szczegółowe cele Zadania:

1. Pogłębienie wiedzy naukowej w zakresie zagadnień dotyczących wolności religijnej poprzez realizację badań diagnostyczno-analitycznych i wdrożeniowych.

2. Podniesienie wiedzy naukowej na temat przyczyn i skutków występowania zjawisk ograniczających wolność religijną poprzez diagnozę i analizę wyników badań oraz modelowanie teoretyczne i praktyczne.

3. Określenie efektywnych sposobów niwelowania i przeciwdziałania negatywnemu oddziaływaniu zjawiska naruszania prawa do wolności.

4. Rozwijanie naukowej wiedzy teoretycznej, empirycznej i praktycznej w zakresie zagadnień związanych ze współpracą na rzecz interreligijności i interkulturowości.

5. Podniesienie wiedzy i umiejętności z zakresu wolności religijnej wśród osób pochodzących z różnych środowisk i grup społeczno-kulturowych.

4. Charakterystyka Zadania:

Złożona metodologia badań Centrum wynika z charakteru przedmiotu, który domaga się podejścia interdyscyplinarnego i wieloetapowego. W wyznaczonym okresie badań zostaną zastosowane metody teoretyczne i praktyczne. Pierwsze mają na celu tworzenie modeli wolności religijnej w różnych dyscyplinach naukowych. Obejmą one badania hermeneutyczne, czyli opis, wyjaśnianie i interpretację fenomenu wolności religijnej, definiowanie wolności religijnej, poszukiwanie nowych obszarów badań podstawowych w różnych dziedzinach i dyscyplinach naukowych oraz badania heurystyczne, czyli gromadzenie i opracowywanie wiedzy na temat wolności religijnej, pozyskiwanie nowej wiedzy o wolności religijnej dzięki badaniom własnym, poszukiwanie nowych metod badawczych wolności religijnej. Metody praktyczne polegają na tworzeniu modeli wolności religijnej do zastosowania w życiu społecznym i religijnym. Składają się na nie badania innowacyjne – wykorzystanie najnowszej wiedzy naukowej do ochrony wolności religijnej oraz badania wdrożeniowe – wykorzystanie wyników badań do tworzenia nowych modeli wolności religijnej w praktyce. Zebrane dane empiryczne, poddane analizie i interpretacji ilościowej oraz jakościowej, zostaną z kolei przedstawione w postaci raportów zawierających rekomendacje do realizacji poszczególnych elementów modeli. W sposób szczególny posłużą również do formułowania oferty dydaktycznej (podstawy programowej) oraz szkoleniowej. Podnoszenie kompetencji odbywać się będzie w formie kształcenia formalnego oraz ustawicznego (warsztaty i kursy).

SZCZEGÓŁOWY OPIS ZADANIA – OPIS DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH ZADANIA

W ramach „Zadania” Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW realizować będzie działania obejmujące swym zakresem następujące obszary:

1. Działania badawcze (badania diagnostyczno-analityczne i wdrożeniowe)

Uniwersyteckie Centrum Badań Wolności Religijnej powołane z inicjatywy Ministerstwa Edukacji i Nauki prowadzi interdyscyplinarne badania nad problematyką wolności religijnej w społeczeństwach pluralistycznych, wielokulturowych i wieloreligijnych w ramach struktur i misji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Posiadają one aspekt praktyczny monitorowania przestrzegania tej wolności w Polsce i innych krajach oraz wypracowywanie praktycznych modeli działania naukowego i społecznego. Nadrzędnym celem działalności badawczej Centrum będzie więc kompleksowa i interdyscyplinarna analiza wolności religijnej w wymiarze teoretycznym i praktycznym. Zmieniający się kontekst społeczny wymusza stałe monitorowanie stanu tej podstawowej ludzkiej wolności oraz jej ochronę. Główne obszary badań naukowych obejmują filozofię, teologię (zwłaszcza misjologię, teologię praktyczną i katolicką naukę społeczną), nauki prawne, socjologię, politologię, kulturoznawstwo, religioznawstwo, stosunki międzynarodowe, administrację, edukację, pomoc społeczną (także Caritas), cybernetykę społeczną, komunikację społeczną, współpracę międzyreligijną i międzykulturową oraz ekumenizm. Obszar badań jest uwarunkowany przyjętą perspektywą geopolityczną i historyczną. Program badań w swym zakresie będzie obejmować przede wszystkim badanie wolności religijnej w Europie, ze szczególnym uwzględnieniem Polski. Ważnym obszarem badań będzie badanie wolności religijnej w uwarunkowaniach historycznych (dziedzictwo tolerancji religijnej) i kulturowo-społecznych Europy Środkowej i Wschodniej. Istotnym elementem badań jest monitorowanie stanu wolności religijnej na świecie z wykorzystaniem istniejących raportów, zwłaszcza Raportu o wolności religijnej przygotowywanego co dwa lata przez Stowarzyszenie Pomoc Kościołowi w Potrzebie.

Naturalnym kontekstem religijnym badań jest katolicyzm i chrześcijaństwo zarówno ze względu na społeczną dominację w Polsce, funkcjonowanie Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej w ramach

Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego i jego misji, kierunki polityki oświatowej państwa (wprowadzanie w dziedzictwo cywilizacji europejskiej, poznawanie osiągnięć duchowych i materialnych kultury polskiej), jak i wewnętrzną treść teologiczną oraz historię. Chodzi szczególnie o badanie i promowanie polskiej tradycji tolerancji religijnej wraz z jej przedstawicielami jako unikalnego doświadczenia historycznego w skali międzynarodowej. Prowadzenie badań w podanym zakresie materialnym będzie się odbywać we współpracy z licznymi ośrodkami naukowymi, religijnymi i społecznymi. Pozwoli to upowszechnić wiedzę na temat działań organizacji państwowych, międzynarodowych, społecznych, pozarządowych, charytatywnych i kościelnych w zakresie pomocy humanitarnej. Ponadto Centrum wejdzie w stałą współpracę z naukowcami, którzy zajmują się badaniem wolności religijnej i jej promocją w swoich macierzystych ośrodkach naukowych. Powstanie sieć współpracujących badawczo z Uniwersyteckim Centrum Badań Wolności Religijnej organizacji naukowych, religijnych i społecznych w ramach podpisanych umów. We współpracy z innymi podmiotami zostaną opracowane narzędzia dalszych badań empirycznych (kwestionariusze) i teoretycznych (określone przestrzenie badań szczegółowych). Współpraca naukowa z innymi ośrodkami będzie miała na celu także wzajemne udostępnianie wyników badań.

Współpraca badawcza oraz pogłębiona analiza przedmiotu będzie realizowana w ramach działalności sympozjalnej, dydaktycznej, wydawniczej, medialnej i promocyjnej w postaci: publikacji książkowych, raportów, artykułów, skróconych wyników na stronie internetowej Centrum i mediach społecznościowych, konferencji, webinarów, cykli wykładów multimedialnych. Rezultaty podjętych badań w ramach Centrum obejmą wyjaśnienie podstawowych pojęć charakterystycznych dla wolności religijnej. Zostanie opracowana multidyscyplinarna baza źródeł i literatura przedmiotu w języku polskim i angielskim. Z zebranego materiału planuje się uzyskać aktualną wiedzę na temat przyczyn prześladowań oraz form dyskryminacji i ataków przemocy.

W kontekście zjawiska obecnie doświadczanego – fali imigracyjnej, której skutkiem jest napływ ludzi różnych kultur i religii, szczególnie ważnym staje się opracowanie możliwości międzyreligijnego i międzykulturowego współistnienia różnych grup społecznych, etnicznych i innych. Wyniki badań zostaną usystematyzowane i opublikowane w formie raportów oraz wytycznych na temat przeciwdziałania wszystkim formom wykluczenia. Opracowania te winny służyć procesowi integracji społecznej.

2. Działanie wydawnicze

Działalność wydawnicza Centrum jest związana z działalnością badawczą oraz konferencyjną. Służy prezentacji wyników badań oraz umożliwia publikację zamówionych materiałów eksperckich, a także prac naukowych poświęconych tej tematyce. Będzie ona polegać na przygotowaniu do publikacji monografii jedno- i wieloautorskich, raportów, pozycji popularnonaukowych i albumowych. Centrum wejdzie we współpracę z wydawnictwami naukowymi znajdującymi się na liście ministerialnej, począwszy od Wydawnictwa UKSW, Bernardinum i innych. Dotychczasowe doświadczenia wydawnicze stanowią dobrą bazę merytoryczną, metodologiczną i techniczną dla kolejnych publikacji (*Catholic Church in selected African countries. Historical-pastoral perspective*, Bernardinum 2021; *Działalność charytatywna jako przejaw wolności religijnej*, Bernardinum 2021; *Kardynał Wyszyński a wolność religijna w Europie*, Bernardinum 2021; *Wolność religijna na świecie*. Raport 2021. Podsumowanie, ACN International 2021). Centrum powołało czasopismo naukowe – rocznik *Libertas Religiosa* oraz *Biblioteka Teologii Stosowanej*, które będą spełniać wymogi ministerialne dla czasopism punktowanych. Będzie wydawane w wersji internetowej, która pozwoli na dostęp online do artykułów naukowych. Obszar problemowy wydawanych pozycji pokrywa się z opisany w innych typach działalności Centrum, zwłaszcza badawczej. W publikacjach znajdą się przyczynki naukowe, artykuły, prezentacje przypadków prześladowań ze względów religijnych, materiały dotyczące aktualnych tematów z zakresu pomocy osobom prześladowanym, publikacje oparte na naukowych projektach badawczych. Docelowo działalność wydawnicza ma objąć grupę naukowców zajmujących się zagadnieniem wolności religijnej w różnych kontekstach naukowych, dając im możliwość docierania do kolejnych źródeł oraz publikowania swoich wyników badań. W publikacjach naukowych będą również przygotowywane różne materiały służące pracy pastoralnej Kościoła, zwłaszcza poruszające temat poszanowania wolności religijnej w kontekście różnych kultur i tradycji. Materiały praktyczne będą mogły zostać wykorzystane w działalności edukacyjnej, a także jako wsparcie w duszpasterskiej posłudze w szpitalach, szkołach, poradnictwie małżeńskim, pracy z dziećmi i z młodzieżą, wśród uchodźców. W materiałach tych będą wykorzystane doświadczenia konkretnych osób w tym zakresie, przy uwzględnieniu specyfiki międzyreligijnej i międzykulturowej, a także materiały do edukacji osób zaangażowanych do pomocy ludziom z innych religii i kultur. Rocznie planuje się wydanie ok. 9 publikacji, w tym

4 publikacje konferencyjne, 2 monografie autorskie i jedną wieloautorską z zamówionymi artykułami. Centrum będzie również wydawać raporty we współpracy z innymi instytucjami (CBOS, Stowarzyszenie Pomoc Kościołowi w Potrzebie) co najmniej raz w roku. Powstanie Biblioteka Centrum składająca się z opublikowanych pozycji książkowych oraz kolejnych numerów czasopisma. Od strony jakościowej wzrośnie doświadczenie naukowe i merytoryczne procesu wydawniczego oraz umiejętność współpracy między różnymi podmiotami w tym procesie. Działanie obejmować więc będzie (zgodnie z przyjętym zakresem badań) publikowanie, wydawanie, upublicznianie i upowszechnianie.

3. Działalność konferencyjno-sympozjalna

Uniwersyteckie Centrum Badań Wolności Religijnej podejmie działalność konferencyjno-sympozjalną, czyli organizację wydarzeń naukowych we współpracy z jednostkami naukowymi Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz polskimi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi, religijnymi i kościelnymi oraz społecznymi.

Głównym celem działalności sympozjalno-konferencyjnej jest upowszechnianie wyników badań i dotychczasowej wiedzy, wymiana poglądów i prowadzenie merytorycznej dyskusji, upowszechnianie stanu przestrzegania wolności religijnej i przypadków jej łamania, zwłaszcza w formie chrystianofobii. Ponadto chodzi o nawiązywanie międzyuczelnianej oraz społecznej współpracy naukowej między danymi ośrodkami. Zdobyte kontakty międzyuczelniane i inne będą podtrzymywane w ramach dalszej sformalizowanej współpracy, wymiany naukowej idei oraz osób. Zostanie wypracowana stabilna sieć powiązań między różnymi ośrodkami dla realizacji ogólnych celów Centrum, która będzie się aktualizowała w ramach cyklicznych naukowych spotkań. Upowszechnienie tematu wolności religijnej zaowocuje zainteresowaniem studentów i innych osób za pomocą formuły teoretyczno-praktycznej, jaką jest symposium i warsztat, aby umożliwić później systematyczną naukę w ramach działalności dydaktycznej Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej.

Planowana tematyka sympozjalna obejmuje przedstawienie i opis elementów składowych zagadnienia wolności religijnej, prezentację przypadków łamania wolności, chrystianofobię, prewencję i edukację religijną, systematyczną i multidyscyplinarną analizę zjawiska w ramach następujących dyscyplin: filozofia, teologia (zwłaszcza misjologia, teologia praktyczna i katolicka nauka społeczna), nauki prawne, socjologia, politologia, kultu-

roznawstwo, religioznawstwo, stosunki międzynarodowe, administracja, edukacja, pomoc społeczna (także Caritas), cybernetyka społeczna, komunikacja społeczna, współpraca międzyreligijna i międzykulturowa oraz ekumenizm. Na tematykę sympozjów będzie wpływać również sytuacja społeczno-polityczna (cele i kierunki Ministerstwa Edukacji i Nauki) jako reakcja na bieżące wydarzenia i wyzwania, prezentacja opracowywanych aktualnie wyników badań Centrum oraz organizacji stowarzyszonych.

Rocznie zostaną zorganizowane cztery jednodniowe sympozja o charakterze naukowym oraz naukowo-warsztatowym (raz na kwartał) wokół tematyki wolności religijnej. Dokonają się one we współpracy z określonymi podmiotami i na podstawie wcześniej przygotowanych materiałów do analizy. Wspólna organizacja w ramach powstających interdyscyplinarnych zespołów doprowadzi do cyklicznych wydarzeń wokół kluczowych obszarów zainteresowań. Przewiduje się organizację sympozjów online, hybrydowych oraz stacjonarnych.

W ramach sympozjum przewiduje się następujące formy pracy: dłuższy wykład z pytaniami, prezentacja multimedialna z omówieniem, odczyt, dyskusja, panel dyskusyjny, warsztat. Sympozjom będą towarzyszyć wywiady medialne, konferencje prasowe, krótkie transmisje w mediach ogólnopolskich i regionalnych. Kwestie techniczne zostaną rozwiązane w ramach istniejącej infrastruktury Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego (sale wykładowe, aule, sprzęt audiowizualny), współpracy z różnymi mediami, opłaconych usług towarzyszących, zwłaszcza tłumaczeń symultanicznych, otwartości na uczestników online w postaci kanału na Youtube, wykładów online w MStears CiscoWebex i innych narzędzi wirtualnych. Prelegenci otrzymają za wystąpienie honorarium i jeśli konieczne – zakwaterowanie. Sympozjom będą towarzyszyły okolicznościowe wystąpienia artystyczne, wystawy itp. Uczestnicy otrzymają pakiety promocyjne Centrum zawierające foldery informacyjne o Centrum i inne użyteczne informacje.

Przedstawione w czasie sympozjów analizy i wyniki będą publikowane według kryteriów naukowych (artykuł naukowy w recenzowanym zbiorze) w ramach działalności wydawniczej Centrum. Na kolejnych sympozjach będą prezentowane dotychczasowe wyniki badawcze Centrum w postaci opublikowanych książek, raportów, folderów informacyjnych. Sympozja będą wydarzeniami odnotowanymi medialnie, których przebieg będzie rejestrowany audiowizualnie i umieszczany w Internecie oraz na stronie internetowej i w mediach społecznościowych Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej.

4. Działalność dydaktyczna

Centrum będzie prowadzić działalność dydaktyczną propagującą tematykę wolności religijnej. Współczesne trendy związane z globalizacją, przepływem pracowników pomiędzy krajami i kontynentami oraz procesami migracyjnymi w skali światowej stawiają coraz wyższe wymagania wszystkim osobom na rynku pracy, nie tylko w wymiarze przygotowania zawodowego, ale też kompetentnego nawiązywania i pielęgnowania kontaktów międzyludzkich, w tym umiejętności współpracy z osobami innych religii i kultur. Dochodzi do zderzenia wolności religijnej – podstawowego prawa osoby ludzkiej – z uwarunkowaniami i procesami społeczeństwa wielokulturowego i wieloreligijnego.

Obszar działań w zakresie kształcenia obejmie szereg opracowanych tematów związanych z wolnością religijną. Będą one łączyć wymiar teoretyczny i praktyczny wolności religijnej na płaszczyźnie dialogu i komunikacji międzykulturowej i międzyreligijnej. Z racji funkcjonowania w ramach UKSW propozycja zostanie skierowana do społeczności uniwersyteckiej UKSW: studentów, doktorantów w postaci wykładu ogólnouczelnianego. Pracownicy naukowcy będą mogli wziąć udział w szkoleniach i kursach prowadzonych przez Centrum, także w formie online. Zostanie powołane studium podyplomowe kształtujące w danym zakresie i dopasowane do konkretnych potrzeb społecznych dedykowane dziennikarzom, nauczycielom i wychowawcom, samorządowcom, pracownikom pomocy społecznej, politykom, służbom porządkowym. Centrum będzie również współpracować i doskonalić osoby pochodzące z krajów objętych zagrożeniami wolności religijnej, zwłaszcza z krajów afrykańskich, a także migrantów i osoby wykluczone społecznie. Przewidziana jest współpraca z ośrodkami dla osób niepełnosprawnych w celu umożliwienia im uczestnictwa i współpracy w ofercie dydaktycznej Centrum.

Celem działalności dydaktycznej będzie przekaz uporządkowanej wiedzy na temat wolności religijnej w różnych formach kształcenia. Chodzi o upowszechnianie w ramach instytucji naukowych i edukacyjnych świadomości konieczności obrony tej podstawowej wolności ludzkiej oraz współpracy w jej realizacji. Uwzględnia się wielorakie wymiary kształcenia, a więc przekaz wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, dlatego podkreślana będzie płaszczyzna dialogu i komunikacji międzykulturowej i międzyreligijnej. Studium ma przygotowywać do świadomego i dojrzałego, a zarazem odpowiedzialnego i rozważnego uczestniczenia w zachodzących procesach społeczno-kulturowych i religijnoobyczajowych. Centrum przygo-

tuje konkretne materiały dydaktyczne dopasowane do charakteru odbiorców w ramach określonej formy edukacyjnej: warsztatów, szkoleń, wykładu ogólnouczeniowego oraz studium podyplomowego. Założenia programowe znajdą swoje odbicie w koncepcji bloków tematycznych. Zostaną określone założenia metodyczne i przygotowane pomoce wykorzystywane w procesie dydaktycznym. Materiały zostaną udostępnione online jako narzędzia interaktywne. Szkolenia w zależności od formy mają przynieść skutek w postaci zwiększenia świadomości i wiedzy na temat wolności religijnej.

Absolwenci studium zostaną teoretycznie i praktycznie przygotowani do prezentowania wolności religijnej w zglobalizowanym, międzykulturowym skomunikowanym medialnie społeczeństwie. Zostanie przygotowany wykład ogólnoakademicki na UKSW i powstaną konkretne materiały i programy szkoleniowe oraz całościowa koncepcja studium podyplomowego na temat wolności religijnej.

5. Działania medialne i promocyjne

Realizacja działań podstawowych Centrum w świecie współczesnym zakłada sprawne poruszanie się w rzeczywistości wirtualnej oraz umiejętność docierania z przekazem do szerszej publiczności za pomocą mediów. Nie chodzi tylko o same narzędzia przekazu treści, ale również o dostrzeżenie rangi świata wirtualnego oraz głębszych związków komunikacji społecznej z zagadnieniem wolności religijnej i jej ochroną. UKSW jako jednostka macierzysta posiada znaczny dorobek naukowy i społeczno-kulturowy oraz licznych fachowców w zakresie dziennikarstwa i mediów, który należy wykorzystać w działalności Centrum. W związku z tym koncepcyjnie została wyodrębniona działalność medialna i promocyjna Centrum. Celem działalności medialnej i promocyjnej będzie popularyzacja wiedzy na temat wolności religijnej oraz prac Centrum za pomocą środków medialnych. Centrum będzie aktywnie istnieć w świecie wirtualnym ze swoim przekazem i promocją najważniejszych idei, dosięgając szerokiego grona odbiorców oraz wybranych, określonych grup osób zainteresowanych ideą wolności religijnej.

Obszar tej działalności będzie dotyczyć przede wszystkim istnienia Centrum w świecie medialnym poprzez prowadzenie strony internetowej i kont na mediach społecznościowych, a także współpracę z już istniejącymi mediami ogólnopolskimi, lokalnymi i uniwersyteckimi w zakresie popularyzacji wiedzy na temat wolności religijnej. Przewidywana jest bliska współpraca z Akademicką Telewizją Internetową PandaTV.pl oraz mediami UKSW

w obsłudze wydarzeń. Działalność medialna będzie uwzględniała potrzeby osób niepełnosprawnych, chociażby w wyglądzie strony internetowej czy popularyzacji idei likwidacji barier dla niepełnosprawnych na uczelni i w innych miejscach. Osobną formą działalnością medialnej jest raportowanie działalności Centrum wobec jednostek nadrzędnych: Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz UKSW. Metody działań medialnych zależą w dużej mierze od innych działań Centrum. Polegać będą zwłaszcza na obsłudze medialnej konferencji, promocji publikacji, informacji medialnej o wydarzeniach. Powstanie kilka informujących list mailingowych w zależności od konkretnych zapotrzebowań oraz podmiotów zaangażowanych w dane dzieło. Obejmą one społeczność akademicką UKSW, ośrodki społeczne współpracujące z Centrum, szkoły i centra edukacyjne, ambasady i placówki zagraniczne.

Prowadzone media społecznościowe oraz strona internetowa na bieżąco będą informować o działaniach Centrum i partnerów wokół tematyki wolności religijnej, a także przedstawiać postępy w prowadzonych projektach. Organizowane konferencje będą archiwizowane w postaci formatu wideo mp4. Każdemu wydarzeniu będą towarzyszyły materiały promocyjne w postaci ulotek, folderów, plakatów, programów oraz pakiety gadżetów z logo Centrum: długopisy, smycze, teczki, notesy i torby.

ks. prof. dr hab. Jan Kazimierz Przybyłowski
dr Marlena Kałużyńska-Tyburska

**Uniwersyteckie Centrum
Badań Wolności Religijnej**
UKSW w Warszawie

UBLIKACJE

**UNIWERSYTECKIEGO CENTRUM
BADAŃ WOLNOŚCI RELIGIJNEJ
UKSW W WARSZAWIE**

Wydane publikacje wskazują kierunki badań i aktualnych potrzeb w Polsce i w Europie, wymagające pogłębionych, interdyscyplinarnych badań naukowych nad wolnością religijną.

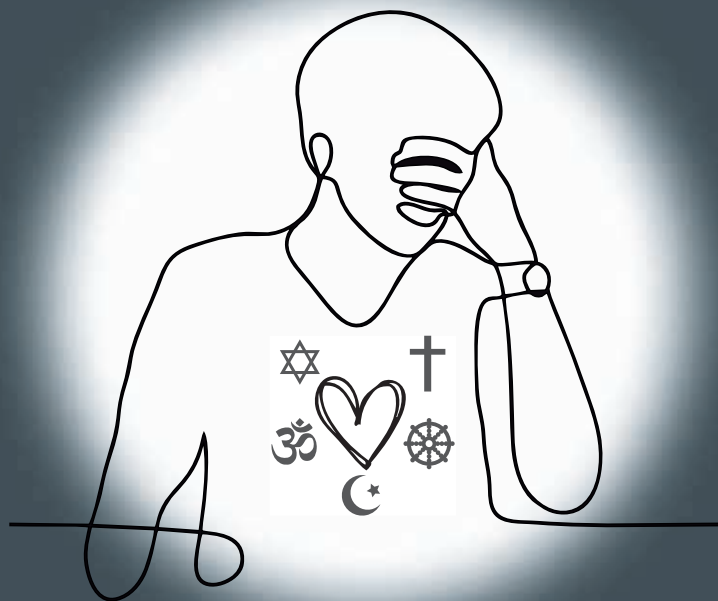

WEJDŹ PO WIĘCEJ

*Ból i cierpienie człowieka
w pięciu wielkich religiach świata*

BÓL I CIERPIENIE CZŁOWIEKA W PIĘCIU WIELKICH RELIGIACH ŚWIATA

Wprowadzenie

Dariusz Henryk Pater

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
-------------	---

ISLAM

Obraz człowieka w islamie	17
Cierpienie jako znak Bożej miłości	23
Obraz bólu i cierpienia w księgach kanonicznych i we współczesnej doktrynie muzułmańskiej	26
Sens, cel i źródła życia i cierpienia w islamie	34
Choroba i zdrowie postrzegane kontekstualnie	38
Praktyka życia muzułmanów wobec bólu i cierpienia	40
<i>Bibliografia</i>	47

CHRZEŚCIJAŃSTWO

Obraz bólu i cierpienia w księgach kanonicznych i współczesnej doktrynie chrześcijańskiej	57
Jezus Chrystus a fenomen cierpienia	64
Postawa człowieka wobec cierpienia	66
Postawa chrześcijanina wobec cierpienia	69
Rola cierpienia w życiu chrześcijan	72
Niesienie pocieszenia cierpiącym, towarzyszenie w bólu i cierpieniu	76
Leczenie bólu i granice etyczne	79
Instytucjonalna pomoc cierpiącym	83
<i>Bibliografia</i>	89

BUDDYZM I HINDUIZM

Buddyzm	95
Nauka	97

SPIS TREŚCI

Istota buddyjskiego nauczania	100
Cierpienie i jego rodzaje	101
Przyczyny	103
Wyjaśnienie	105
Hinduizm	106
Główne odłamy hinduizmu	107
Podstawowe idee nauk hinduistycznych	108
Reinkarnacja i <i>karman</i>	109
Doświadczenie cierpienia	111
<i>Bibliografia</i>	114
JUDAIZM	
Cierpienie i ból. Uwagi wstępne	119
Cierpienie w refleksji judaistycznej i w Torze	120
Źródła cierpienia, jego sens i cel	123
Cierpienie karą za grzech	123
Edukacyjny i wychowawczy wymiar cierpienia	125
Cierpienie zastępcze	126
Cierpienie Boga	129
Profetyczny i eschatologiczny charakter cierpienia	130
Judaizm zbudowany na cierpieniach wyznawców	132
Holokaust w odczuciu ocalałych	135
Judaizm wobec bólu i cierpienia na co dzień	136
Kto jest bliźnim w judaizmie?	136
Niesienie pocieszenia cierpiącym, towarzyszenie w bólu i cierpieniu	138
Leczenie bólu i granice etyczne	140
Rozwój żydowskich instytucji pomocy cierpiącym	144
<i>Bibliografia</i>	150
POSŁOWIE	153

*Wolność sumienia i wyznania
osoby małoletniej w Polsce w latach 1918–2015*

Paulina Jabłońska

**Wolność
sumienia i wyznania
osoby małoletniej w Polsce
w latach 1918–2015**

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA – Wiara w Boga daje człowiekowi prawdziwą wolność sumienia – <i>ks. prof. dr hab. Jan Kazimierz Przybyłowski</i>	9
WYKAZ SKRÓTÓW	13
WSTĘP	17

ROZDZIAŁ PIERWSZY

WOLNOŚĆ SUMIENIA I WYZNANIA W UJĘCIU HISTORYCZNO-PRAWNYM

1. Etymologia terminów „religia”, „wyznanie” i „sumienie”	28
2. Pojęcie wolności sumienia i wyznania a pojęcie wolności sumienia i religii	47
3. Wolność sumienia i wyznania jako prawo podmiotowe	50
4. Geneza i ewolucja pojęcia „wolność sumienia i wyznania” w świetle filozofii świeckiej od filozofii starożytnej do czasów współczesnych	59
5. Wolność sumienia i religii w filozofii chrześcijańskiej	83
6. Wolność sumienia osoby małoletniej a władza rodzicielska	102

ROZDZIAŁ DRUGI

OSOBA MAŁOLETANIA W UJĘCIU HISTORYCZNO-PRAWNYM

1. Dziecko w świetle nauk humanistycznych	112
2. Ewolucja praw dziecka	115
3. Religijność dziecka	120

ROZDZIAŁ TRZECI

OSOBA MAŁOLETNIĄ W ŚWIETLE REGULACJI PRAWNYCH

1. Dziecko w aktach prawa międzynarodowego	126
2. Osoba małoletnia w prawie polskim	134
2.1. Osoba małoletnia w rozumieniu polskiego prawa cywilnego i rodzinnego	134
2.2. Osoba małoletnia w rozumieniu polskiego prawa karnego	140
3. Osoba małoletnia w świetle prawa kanonicznego Kościoła katolickiego	147

ROZDZIAŁ CZWARTY

WOLNOŚĆ SUMIENIA I WYZNANIA OSOBY MAŁOLETNIĄ W POLSCE W LATACH 1918–1939

1. Konstytucyjny zakres wolności sumienia i wyznania osoby małoletniej	155
1.1. Na podstawie Konstytucji marcowej z 1921 roku	158
1.2. Na podstawie Konstytucji kwietniowej z 1935 roku	176
2. Wolność sumienia i wyznania w świetle konkordatu z 10 lutego 1925 roku	178
3. Zakres i gwarancje wolności sumienia i wyznania osoby małoletniej w świetle przepisów oświatowych	182
3.1. Prawo oświatowe do 1932 roku	182
3.2. Prawo oświatowe po 1932 roku	186
4. Wolność sumienia i wyznania w świetle indywidualnych ustaw wyznaniowych	188
4.1. Gminy wyznaniowe żydowskie (1927)	188
4.2. Wschodni Kościół Staroobrzędowy nieposiadający hierarchii duchownej (1928)	193
4.3. Muzułmański Związek Religijny w RP (1936)	195
4.4. Karaimski Związek Religijny w RP (1936)	196
4.5. Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP (1936)	198
4.6. Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny (1938)	200
4.7. Pozostałe kościoły i związki wyznaniowe prawnie uznane	204
4.8. Pozostałe kościoły i związki wyznaniowe prawnie nieuznane	205
5. Gwarancja wolności sumienia i wyznania w prawie cywilnym	209

6 Wolność sumienia i wyznania osoby małoletniej w Polsce w latach 1918–2015

6. Gwarancja wolności sumienia i wyznania w prawie karnym	217
6.1. Stan prawny do 1932 roku	217
6.2. Stan prawny po 1932 roku	219

ROZDZIAŁ PIĄTY

ZAKRES I GWARANCJE WOLNOŚCI SUMIENIA I WYZNANIA OSOBY MAŁOLETNIJ W OKRESIE POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

1. System źródeł prawa w okresie PRL	235
2. Wolność sumienia i wyznania osoby małoletniej na gruncie przepisów konstytucyjnych	239
2.1. Tzw. Mała Konstytucja z 1947 roku	239
2.2. Konstytucja PRL z 22 lipca 1952 roku	240
3. Wolność sumienia i wyznania na gruncie dekretu z 5 sierpnia 1949 r. Prawo o stowarzyszeniach	247
4. Wolność sumienia i wyznania osoby małoletniej na gruncie ustaw oświatowych	249
4.1. Stan prawny do 1956 roku	249
4.2. Stan prawny w latach 1956–1961	254
4.3. Stan prawny w latach 1961–1990	261
5. Gwarancja ochrony wolności sumienia i wyznania osoby małoletniej na gruncie prawa karnego	262
5.1. Stan prawny przed 1969 rokiem	262
5.2. Stan prawny po 1969 roku	265
6. Ochrona wolności sumienia i wyznania osoby małoletniej na gruncie prawa cywilnego	266
6.1. Stan prawny przed 1964 roku	266
6.2. Stan prawny po 1964 roku	269

ROZDZIAŁ SZÓSTY

GWARANCJE WOLNOŚCI SUMIENIA I WYZNANIA OSOBY MAŁOLETNIJ W POLSCE PO 1989 ROKU

1. Gwarancje konstytucyjne	295
1.1. Tzw. Mała Konstytucja z 1992 roku	295
1.2. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 roku	296

2. Ratyfikowane akty prawa międzynarodowego	309
3. Gwarancje prawa unijnego po 1 maja 2004 roku	328
4. Gwarancje na gruncie polskiego konkordatu z 28 lipca 1993 roku	341
5. Gwarancje ustawowe	348
5.1. Ustawa o gwarancjach wolności sumienia i wyznania z 17 maja 1989 roku	348
5.2. Ustawa o systemie oświaty z 1991 roku	353
5.3. Indywidualne ustawy wyznaniowe	367
6. Gwarancje wolności sumienia osoby małoletniej w innych gałęziach prawa	371
7. Wolność sumienia i wyznania osoby małoletniej w prawie karnym	392
ZAKOŃCZENIE	411
BIBLIOGRAFIA	417

**OBJAWIENIE BOŻE
A PRAXIS**

ks. Rafał Pokrywiński

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Wstęp	13

CZĘŚĆ PIERWSZA

BÓG DZIAŁAJĄCY

1. Filozoficzne ujęcia działania Bożego	31
1.1. Skrajne ujęcia działania Absolutu	33
1.1.1. Immobilizm	33
1.1.2. Mobilizm	38
1.1.3. Wnioski prakseologiczne	45
1.2. Filozoficzne uwarunkowania działania Bożego	50
1.2.1. Filozoficzne rozumienie ruchu	51
1.2.2. Tomistyczne dowody istnienia Boga	53
1.2.3. Boża wszechmoc	55
1.2.4. Autonomia świata	57
1.2.5. Wolność działania i współdziałanie	60
1.2.6. Transcendencja i immanencja Boga	61
1.2.7. Wnioski dla wiarygodności Objawienia	63
2. Bóg działający jako Trójca	66
2.1. Działania Trójcy immanentnej	67
2.1.1. Dynamizm natury Trójcy	69
2.1.2. Działanie Osób Boskich	70
2.1.3. Miłość Trójcy jako działanie	73
2.2. Działanie Trójcy w historii zbawienia	76
2.2.1. Królestwo Boże	76
2.2.2. Stworzenie na obraz Trójcy	77
2.2.3. <i>Praxis</i> Ojca i Syna	78
2.2.4. Dynamika Ducha Świętego	80
2.2.5. Prakseologiczna wiarygodność Trójcy	83

3. Bóg działający jako Stworzyciel	84
3.1. Prakseologia stwórcza Boga	86
3.1.1. Wyjątkowość stworzenia	86
3.1.2. Immanencja Boga w stworzeniu	89
3.1.3. Opatrzność	90
3.1.4. Boża wszechmoc	94
3.1.5. Stwórca miłosierny i cierpliwy	96
3.1.6. Szabat stworzenia	99
3.2. Kreacyjne uwarunkowania dynamizmu świata i <i>praxis</i> człowieka	101
3.2.1. <i>Creatio continua</i>	103
3.2.2. Znakowy charakter stworzenia	105
3.2.3. Wieloraki dynamizm świata	107
3.2.4. <i>Imago Dei</i>	108
3.2.5. Władza człowieka nad stworzeniem	111
3.2.6. Autonomia rzeczywistości ziemskich	113
3.2.7. Współpraca Boga i człowieka	115

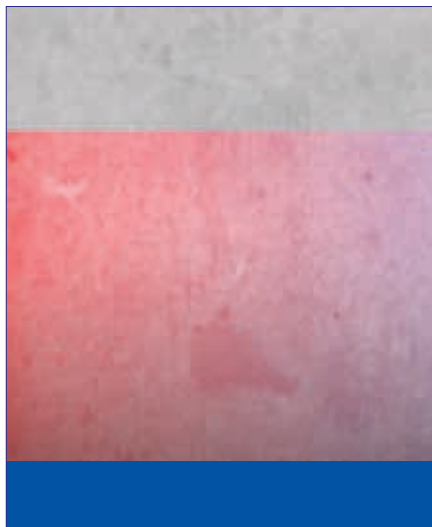
CZĘŚĆ DRUGA

OBJAWIENIE JAKO DZIEŁO BOŻE

1. Formy Objawienia w ujęciu prakseologicznym	126
1.1. Ergatyczny charakter słowa Bożego	130
1.1.1. Ergatyczność słowa	131
1.1.2. <i>Dabar Jahwe</i>	134
1.1.3. Słowo prorockie	139
1.1.4. Poznanie i prawda w Biblii	141
1.2. <i>Gesta Dei</i> jako forma Objawienia	146
1.2.1. Bóg objawiający się w wydarzeniach	147
1.2.2. Czyny Boże w teologii fundamentalnej	151
1.2.3. Priorytet czynu przed słowem	154
1.3. Personalistyczna synteza słów i czynów	155
1.3.1. Słowa i czyny w osobie	156
1.3.2. Doświadczenie religijne	159
1.3.3. Ludzcy pośrednicy Objawienia	161
1.3.4. Samoobjawienie się Boga	164
1.3.5. Kim jest człowiek?	167
2. Boży plan zbawienia	168
2.1. Pojęcie ekonomii Bożej	170
2.2. <i>Pedagogia divina</i>	171

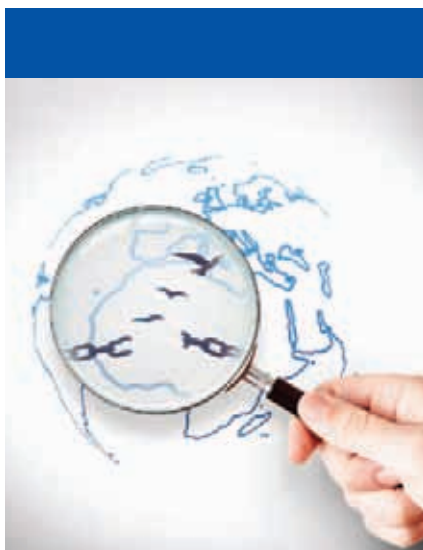
2.2.1. Kategoria nowości	176
2.2.2. Rozwój ogólnoludzki	179
3. Dzieła Boże w funkcji historiozbawczej	181
3.1. Pojęcie historii zbawienia	182
3.1.1. Rozumienie historii	186
3.1.2. Zbawienie w historii	188
3.1.3. Historia zbawienia a historia ogólna	189
3.2. Boże dzieła w Starym Testamencie	192
3.2.1. Abraham	194
3.2.2. Mojżesz i <i>Exodus</i>	195
3.2.3. Imię Boże	200
3.2.4. Przymierze na Synaju	203
3.2.5. Prorocy	205
Zakończenie	217
Bibliografia	225

*Wolność religijna
w kontekście dialogu i współpracy
w różnych obszarach życia społecznego*

WOLNOŚĆ RELIGIJNA

**w kontekście dialogu i współpracy
w różnych obszarach życia społecznego**

SPIS TREŚCI

WSTĘP – <i>Marlena Kałużyńska-Tyburska</i>	5
--	---

Międzynarodowa konferencja naukowa
WOLNOŚĆ W KONTEKŚCIE UWARUNKOWAŃ GEOPOLITYCZNYCH
ANALIZA RAPORTU
Warszawa, 23 listopada 2021 r.

Zaproszenie na konferencję	9
List Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	11
Prezentacja Raportu 2021 Wolność religijna na świecie	12
Wystąpienia prelegentów (transkrypcja audio) – <i>oprac. Marlena Kałużyńska-Tyburska</i>	19

Konferencja naukowa
WOLNOŚĆ A PROBLEMY EKONOMICZNE
Sopot, 13 maja 2022 r.

Sprawozdanie z konferencji „Wolność a problemy ekonomiczne”, 13 V 2022 r. – <i>ks. Mateusz Koziół</i>	97
Godność fundamentem wolności człowieka – <i>Paulina Jabłońska</i>	103
Wystąpienia prelegentów (transkrypcja audio) – <i>oprac. ks. Rafał Pokrywiński</i>	113

Konferencja naukowa
DIALOG POLSKO-ŻYDOWSKI A WOLNOŚĆ
Sieradz, 6–7 września 2022 r.

Informacja prasowa o konferencji	169
--	-----

Sprawozdanie z konferencji „Dialog polsko-żydowski a wolność”, 6–7 IX 2022 r. – ks. Rafał Pokrywiński	171
Sesja naukowa. Sala Rycerska u sióstr urszulanek w Sieradzu, 6 IX 2022 r. (transkrypcja audio) – oprac. ks. Rafał Pokrywiński	191
I panel dyskusyjny: „Lokalni Strażnicy Pamięci na rzecz Dialogu”. Państwowa Szkoła Muzyczna w Sieradzu, 6 IX 2022 r. (transkrypcja audio) – oprac. ks. Rafał Pokrywiński	227
II panel dyskusyjny: „Dialog polsko-żydowski a wolność”. Państwowa Szkoła Muzyczna w Sieradzu, 6 IX 2022 r. (transkrypcja audio) – oprac. ks. Rafał Pokrywiński	245
Warsztaty: „Dialog polsko-żydowski a wolność”. Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego, Biblioteka Pedagogiczna w Sieradzu, 7 IX 2022 r.	265
* * *	
Bibliografia dotycząca Żydów polskich (wybór) – Paweł Szuppe	269

*Wartości chrześcijańskie a europejskie.
Chrześcijaństwo kształtujące tożsamość Europy*

SERIA POGRANICZA

**Wartości chrześcijańskie
a europejskie.
Chrześcijaństwo kształtujące
tożsamość Europy**

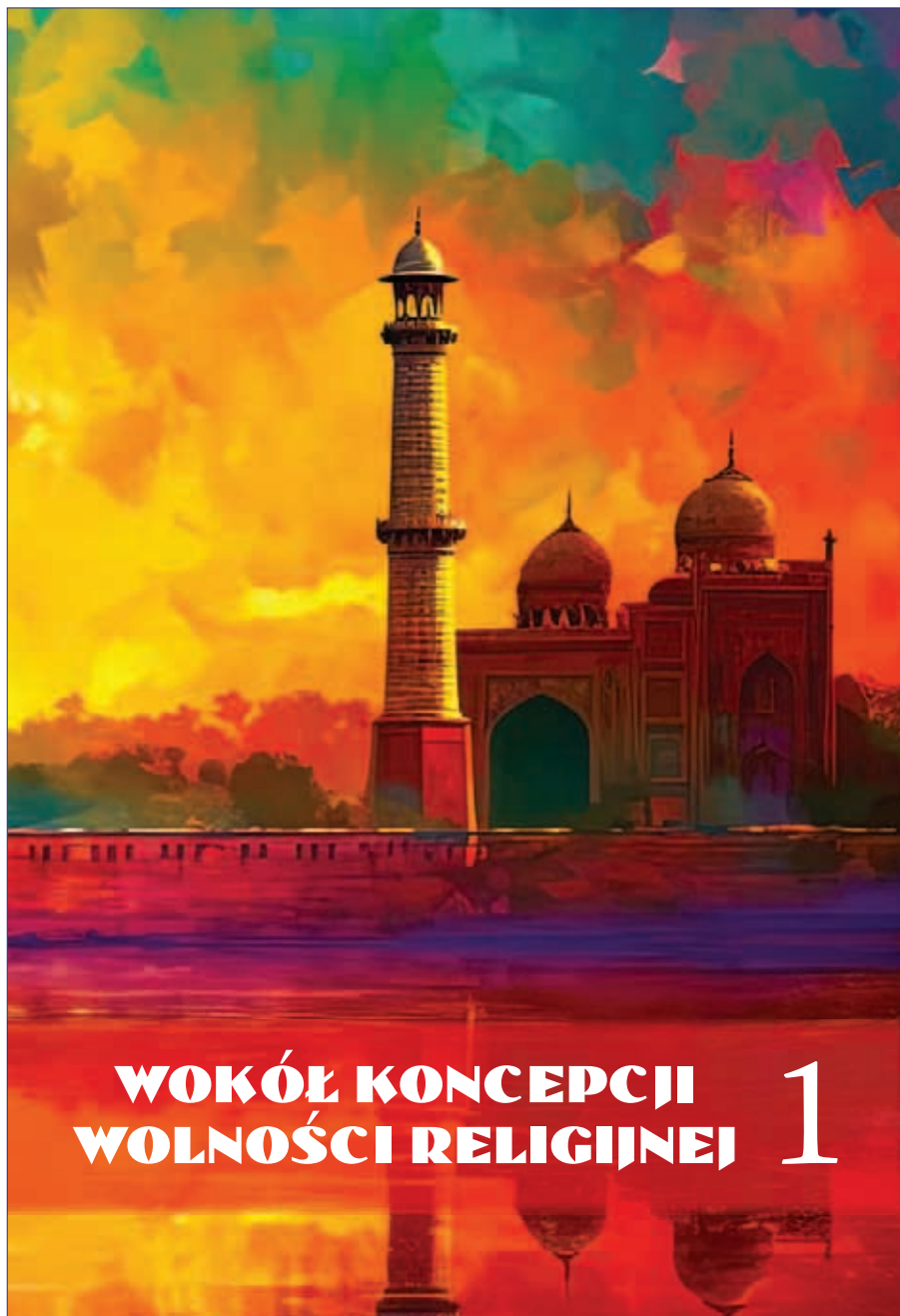

Pod redakcją
dr. Piotra Walewskiego

SPIS TREŚCI

- Wykaz skrótów / 7
- Słowo wstępne / 11
- prof. dr hab. Krzysztof Wielecki
dr Piotr Walewski
Przedmowa / 13
- ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski
Wartości chrześcijańskie istotnym elementem kultury europejskiej / 21
- ks. prof. dr hab. Jan Kazimierz Przybyłowski
Chrześcijaństwo – „drzewo” w „ogrodzie” zbiorowości / 29
- dr hab. Zbigniew Kazimierz Mikołajczyk, prof. UKSW
Twierdza Modlin jako przykład tolerancji kultur i religii w odniesieniu do rodzin zamieszkałych w rejonie umocnionym / 51
- Ks. dr Krzysztof Niegowski
Społeczny wymiar religijnej kultury muzycznej i jej znaczenie w dzisiejszej Europie / 65
- ks. prof. dr hab. Janusz Węgrzecki
Wartości chrześcijańskie w świecie współczesnym / 73
- dr Marcin Zarzecki
Wolność – idea i wartość w ekosystemie uniwersytetu / 85
- prof. dr hab. inż. Edmund Wittbrodt
Kwestia wartości w traktatach Unii Europejskiej / 97

- Wartości chrześcijańskie w praktyce
o. dr Pascal Habimana
*Pojednania z Bogiem – źródła prawdziwego pojednania
między osobami / 109*
- ks. dr Benjamin Bahashi
*Dowartościowanie wspólnot podstawowych (CEV) w duszpasterstwie
parafialnym diecezji Goma w Demokratycznej Republice Kongo / 125*
- ks. dr hab. Władysław Wyszowadzki, prof. UKSW i PUNO
*Duszpasterz Polaków w Szkocji i kształtowanie
ducha wolności Polonii / 137*
- Ks. dr Eugeniusz Małachwiejczyk
*Propagowanie kultu Miłosierdzia Bożego we Francji
za pomocą czasopisma „Messenger de la Miséricorde Divine”/ 149*

**WOKÓŁ KONCEPCJI
WOLNOŚCI RELIGIJNEJ 1**

SPIS TREŚCI

SŁOWO WSTĘPNE – ks. Waldemar Cisto	7
Foreword	
JAROSŁAW RÓŻAŃSKI OMI	
Dokument Międzynarodowej Komisji Teologicznej o wolności religijnej w służbie wspólnego dobra	11
International Theological Commission's document on religious freedom at the service of the common good	
BOGUMIŁ GACKA MIC	
Amerykański personalista Walter George Muelder i Deklaracja o wolności religijnej	29
American personalist Walter George Muelder and the Declaration on Religious Liberty	
PAWEŁ SZUPPE	
Wolność religijna w kontekście problematyki nowych ruchów religijnych w Europie	47
Religious freedom in the context of the problem of new religious movements in Europe	
KS. MARIUSZ BOGUSZEWSKI	
Formy naruszania wolności religijnej	67
Forms of violations of religious freedom	
MARCELI RYSZARD GĘŚLA OFM	
Wolność wyznania i kultu religijnego. Ograniczenia w stanie epidemii Sars-Cov-2 w Polsce oraz w wybranych krajach sąsiednich	77
Freedom of religion and worship. Limitations in the state of the Sars-Cov-2 epidemic in Poland and in selected neighboring countries	
MICHAEL ZICHY	
<i>Menschenbild</i> : an important factor for our identity	91
<i>Menschenbild</i> : Ważny czynnik dla naszej tożsamości	
ANNA KARNAT	
Individual identity in the concepts of modern, late modern and postmodern societies: a comparative analysis	115
Tożsamość indywidualna w koncepcjach społeczeństw nowoczesnych, późnowoczesnych i ponowoczesnych: analiza porównawcza	

KS. RYSZARD FICEK

Changes and identity: the ideology of liberal capitalism
in the context of the personalist thought

of Cardinal Stefan Wyszyński 135

Przemiany i tożsamość: Ideologia liberalnego kapitalizmu
w kontekście myśli personalistycznej kardynała Stefana Wyszyńskiego

SOPHIA OMOKANYE

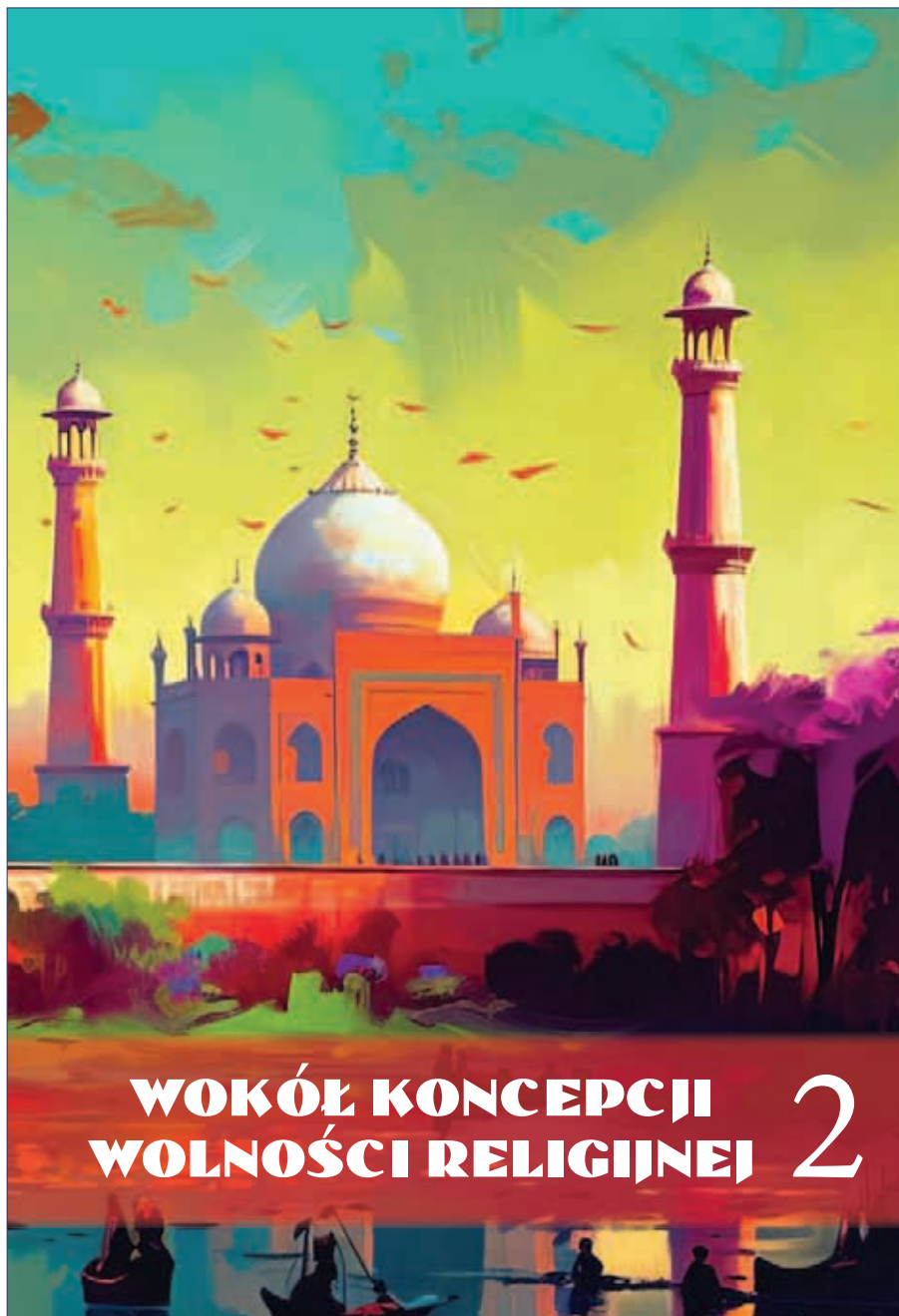
Identity-making in Nigerian Pentecostal networks 179

Tworzenie tożsamości w nigeryjskich sieciach zielonoświątkowych

SAFIA AL-SHAMERI

The freedom of religion and belief in Islam 193

Wolność religii i wiary w islamie

**WOKÓŁ KONCEPCJI
WOLNOŚCI RELIGIJNEJ 2**

SPIS TREŚCI

SŁOWO WSTĘPNE – <i>Paulina Jabłońska i Paweł Szuppe</i>	7
Foreword	

MARCELI RYSZARD GĘŚLA OFM

Głoszenie Ewangelii jako promocja wartości pozytywnych w wybranych wystąpieniach księdza Jerzego Popiełuszki	11
The proclamation of the Gospel as the promotion of positive values in selected speeches of Father George Popieluszko	

SAFIA AL-SHAMERI

Tolerance in Islamic Discourse: Reading from the Quran	25
Tolerancja w dyskursie islamskim: czytanie Koranu	

* * *

Konferencja naukowa

WOKÓŁ KONCEPCJI WOLNOŚCI RELIGIJNEJ

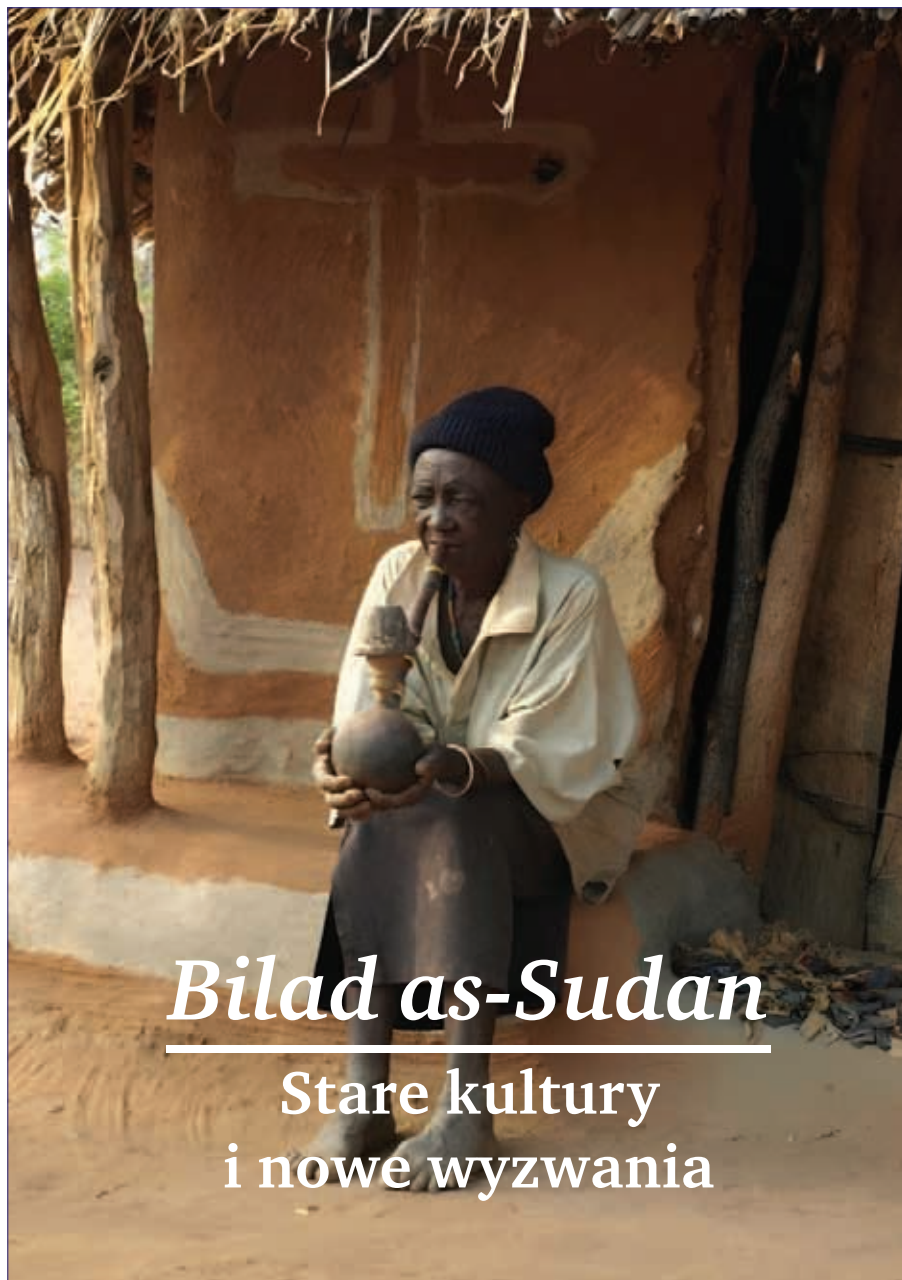
Warszawa, 26 września 2022 r.

Wystąpienia prelegentów (transkrypcja audio) – <i>oprac. Kacper Ponicki</i>	37
--	----

* * *

Polskojęzyczna bibliografia dotycząca prawnego ujęcia wolności religijnej (wybór książek i artykułów) – <i>Paweł Szuppe</i>	97
--	----

*Bilad as-Sudan.
Stare kultury i nowe wyzwania*

Bilad as-Sudan

*Stare kultury
i nowe wyzwania*

SPIS TREŚCI

MAREK KULCZYK	
Między modą a wpływem – miejsce meczetów w architekturze Sahelu	7
RYSZARD VORBRICH	
Métises – społeczna i kulturotwórcza rola grupy mieszanego pochodzenia w społeczeństwie Senegalu	50
ROBERT PIĘTEK	
Signares na Saint Louis i Gorée w XVIII w.	81
LUCJAN BUCHALIK	
„Turystyczny raj” czy „smutek tropików”? Przykład Sombów z Beninu.....	98
DARIUSZ SKONIECZKO	
Maski rytualne sekretnych stowarzyszeń ludu Bamana z Mali	125
SYLWIA KULCZYK	
Dostępność i rozpoznawalność jako czynniki kształtujące przestrzeń turystyczną Nigru	147
ERIC KOSSI MIDODZI HOUNAKÉ SVD	
Współczesne katolickie obrzędy pogrzebowe a obrzędy tradycyjne w Lomé.....	174

JAROSŁAW RÓŻAŃSKI OMI	
Rei Bouba jako przykład państwa teokratycznego	198
EDYTA M. ŁUBIŃSKA	
Współczesny świat Zande. Życie w sercu Afryki w cieniu nieustających konfliktów. Obserwacje z terenu	224
IZABELA CYWA	
Wybory prezydenckie w Republice Środkowoafrykańskiej jako narzędzie destabilizacji państwa	240
MACIEJ ZĄBEK	
Kawa i dym. Lokalne i globalne konteksty używek w Sudanie	270
PIOTR MALIŃSKI	
Nad Nilem Błękitnym, Białym i w Kordofanie. O badaniach terenowych Leona Cienkowskiego w 1848 roku na podstawie źródeł rosyjskojęzycznych.....	334

*Świętość i wolność – nowe wyzwania
dla współczesnych chrześcijan.
Kleryk Sługa Boży Alfons Mańka OMI
wśród kleryków-męczenników II wojny światowej*

SPIS TREŚCI

SŁOWO WSTĘPNE – ks. <i>Waldemar Cisto</i>	7
Foreword	
KS. JAN KRZYSZTOF MICZYŃSKI	
Specyfika wspólnoty seminaryjnej	11
The specific character of the seminarian community	
KS. MAREK TATAR	
Model formacji ku dojrzałej duchowości	31
The model of formation to the mature spirituality	
JERZY WIESŁAW GOGOLA OCD	
Każdy czas jest dobry na świętość	53
Any time is good for holiness	
ROBERT WAWRZENIECKI OMI	
Miejsca męczeństwa polskich kleryków podczas II wojny światowej	71
Places of martyrdom of Polish seminarians during World War II	
JÓZEF NIESŁONY OMI	
Kleryk Alfons Mańka OMI (1917–1941) – biogram	119
Cleric Alfons Mańka OMI (1917–1941) – biographical note	
LUCJAN OSIECKI OMI	
Dom rodzinny miejscem kształtowania świętych – dojrzewanie powołania zakonnego Alfonsa Mańki	129
The family home as a place for forming saints – the maturation of the religious vocation of Alfons Mańka	

SPIS TREŚCI

ROBERT WAWRZENIECKI OMI

- In odium fidei*: kleryk Alfons Mańka OMI zamęczony
przez Niemców z nienawiści do wiary 141
In odium fidei: Seminarian Alfons Mańka OMI, tortured by the Germans
out of hatred for the faith

ŁUKASZ KRAUZE OMI

- Dzienniczek duchowy* Alfonsa Mańki OMI inspiracją
w tworzeniu konferencji ascetycznej zaadresowanej do alumnów
wyższego seminarium duchownego 183
Spiritual Diary of Alfons Mańka OMI as an inspiration in composition
an ascetic conference addressed to seminarians

LEON NIEŚCIOR OMI

- Dzienniczek duchowy* kleryka Alfonsa Mańki świadectwem
kształtowania się u autora ducha ofiary. Wybór tekstów 195
The Spiritual Journal of seminarian Alfons Mańka, testimony to the author's
development of a spirit of sacrifice. Selection of texts

*Informator Uniwersyteckiego Centrum
Badań Wolności Religijnej UKSW w Warszawie*

I
N
F
O
R
M
A
T
O
R

U
C
B
W
R

Informator

nformator

**Uniwersyteckiego Centrum
Badań Wolności Religijnej
UKSW w Warszawie**

nr 2

Rok 2022

Czasopisma

W 2022 roku zostały założone i wydane dwa pierwsze roczniki UCBWR. Czasopisma powstały na bazie serii wydawniczych:

Religie Świata (13 tomów) pod redakcją ks. prof. Waldemara Cisto i ks. prof. Jarosława Różańskiego OMI oraz *Biblioteka Teologii Praktycznej* (20 tomów) pod redakcją ks. prof. Jana Kazimierza Przybyłowskiego.

Seria BTP otrzymała wyróżnienie od Stowarzyszenia Wydawców Katolickich – Feniks 2022, „Za liczącą ponad 20 tomów serię, stanowiącą źródło wiedzy, pełniącą rolę praktycznego narzędzia dla duszpasterzy. Włącza się w nie upowszechnianie badań naukowych z teologii pastoralnej dla podnoszenia kompetencji polskiego Kościoła w zakresie reagowania i odpowiadania na wyzwania współczesności”.

Seria: Biblioteka Teologii Pastoralnej

- I. J. Chrzanowski, *Człowiek pierwszą drogą Kościoła*, Warszawa 2008.
- II. S. Gasiński, *Pastoralne implikacje przepowiadania w twórczości ks. prof. Stanisława Grzybka*, Warszawa 2008.
- III. E. Robek, *Kościółowi w Polsce powiedz*, Warszawa 2009.
- IV. E. Łabisz, *Sytuacja ludzi starszych w Kościele i świecie*, Warszawa 2009.
- V. J. Jaroszyński *Edukacja medialna w kontekście roli autorytetów moralnych w życiu społecznym*, Warszawa 2010.
- VI. *Rodzina, młodość, media*, red. J. Przybyłowski, E. Robek, Warszawa 2011.
- VII. *Kościół w Polsce dzisiaj*, red. J. Przybyłowski, E. Robek, B. Szostek, Warszawa 2013.
- VIII. *Geniusz kobiety*, red. J. Przybyłowski, E. Robek, B. Szostek, Warszawa 2013.
- IX. *Praktyk i teoryk pastoralny. Księga jubileuszowa ku czci ks. prof. UKSW dr. hab. Edmunda Robka*, red. R. Sawicki, Warszawa 2014.
- X. R. Sawicki, *Chrześcijański wolontariat na przykładzie szkolnych kół Caritas w diecezji etckiej*, Warszawa 2014.
- XI. A. Lubowicki, *Młodość w służbie Ewangelii*, Warszawa 2014.
- XII. *Teologia stosowana bliżej człowieka*, red. M. Tyburska, Warszawa 2016.
- XIII. R. Zieliński, *Pojednanie sakramentalne a rozwiązywanie konfliktów małżeńskich*, Warszawa 2017.
- XIV. E. Marek, *Dar miłości i płodności podstawą jedności małżeństwa sakramentalnego*, Warszawa 2017
- XV. Z. Kępińska-Walczak, *Podstawy życia chrześcijańskiego w ujęciu ks. Józefa Tischnera*, Warszawa 2017, [błędnie XIV].
- XVI. *Geniusz kobiety 2*, red. M. Kałużyńska-Tyburska, Warszawa 2018.
- XVII. *Katechetyk i wychowawca. Księga jubileuszowa dedykowana ks. prof. Kazimierzowi Misiaszkowi SDB*, red. D. Kurzydło, Warszawa 2019.
- XVIII. *Geniusz mężczyzny 2*, red. M. Kałużyńska-Tyburska, Warszawa 2020.
- XIX. *Co nowego w teologii stosowanej?*, red. M. Kałużyńska-Tyburska, Warszawa 2021.
- XX. *Wolność i ekologia*, red. M. Kałużyńska-Tyburska, A. Chciałowska, P. Staniszevska-Pobikrowska, Pelplin 2021.

Seria: *Religie Świata*

pod redakcją W. Cisto i J. Różańskiego

- Kapłaństwo w religiach świata*, red. W. Cisto, J. Różański, Warszawa 2013.
- Miejsca modlitwy i miejsca święte w religiach świata*, red. W. Cisto, J. Różański, Pelplin 2014.
- Modlitwa w religiach świata*, red. W. Cisto, J. Różański, Pelplin 2015.
- N. Mojżyn, *Świat ikony – ikona świata. Od teologii ikony do teologii ikonizacji. Archetyp soteriologiczny*, Warszawa 2016.
- M. Tatar, *Elementy duchowości ekumenicznej*, Pelplin 2017.
- J. Murkocińska, *Kościół Bejrutu*, Pelplin 2017.
- P. Sordyl, *Religijna i kulturowa tożsamość Europy w perspektywie społeczeństwa ponowoczesnego*, Pelplin 2018.
- Ofiara w religiach świata*, red. W. Cisto, J. Różański, Pelplin 2019.
- J. Różański, *Kościół katolicki w dialogu z tradycyjnymi religiami afrykańskimi*, Pelplin 2020.
- Catholic Church in selected African countries. Historical-pastoral perspective*, eds. M. Boguszewski, R. Pokrywiński, Pelplin 2021.
- Między religioznawstwem a teologią*, t. 1–2, red. W. Cisto, J. Różański, Pelplin 2022.
- C. Rupiny, *Alur Customary Marriage in Light of the Catholic Sacrament of Marriage*, Pelplin 2022.

BIBLIOTEKA TEOLOGII STOSOWANEJ

Prawda — Wolność — Religia

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE – ks. Jan Kazimierz Przybyłowski	7
Introduction	
PATRYK GOŁUBCÓW	
Wolność religijna w polskiej Konstytucji z 2 kwietnia 1997 r.	10
Religious freedom in the Polish Constitution of April 2, 1997	
PAULINA JABŁOŃSKA	
Konstytucyjne przesłanki ograniczenia wolności gospodarczej a COVID-19	24
Constitutional reasons for the restriction of economic freedom a COVID-19	
MIRA JANKOWSKA	
Zabawa w stwórcę, czyli dwa paradygmaty	41
Playing the creator, or two paradigms	
KS. ADAM KŁONOWSKI	
Determinanta ekonomii. Influencerzy i followersi w perspektywie teologii stosowanej	63
Determinant of the economy. Influencers and followers in the perspective of applied theology	
OLEH MASIUK	
Archetypy chrześcijańskiej nadziei w umyśle człowieka i zachowaniu członków zakonów rycerskich	80
Archetypes of Christian hope in the human mind and behavior of members of chivalric orders	
GRZEGORZ OSIŃSKI, VESLAVA OSIŃSKA	
Ile kosztuje wolność w sieci?	97
What is the cost of online freedom?	
KS. RYSZARD SAWICKI	
Spółeczna odpowiedzialność biznesu w kontekście wojny w Ukrainie. Case study: współpraca Caritas Polska z Fundacją Biedronki	117
Corporate social responsibility in the context of the war in Ukraine. Case study: cooperation of Caritas Poland with the Biedronka Foundation	

MARIOLA SERAFIN

- Szkoła Młodszych Ochotniczek. Perła szkół wojskowych
na Bliskim Wschodzie 128
School of Younger Volunteers. A pearl of military schools in the Middle East

KS. HENRYK SKOROWSKI SDB

- Freedom and dialogue 140
Wolność a dialog

DAMIAN ZAKRZEWSKI

- Pieniądz i chciwość. Refleksja na podstawie *Rerum novarum*
i *Centesimus annus* 153
Money and greed. Reflection based on *Rerum novarum* and *Centesimus annus*

PAWEŁ ZDZIARSKI

- Krytyka socjalizmu w encyklice *Rerum novarum* Leona XIII 167
Criticism of socialism in Leo XIII's encyclical *Rerum novarum*

Sąd Okręgowy w Warszawie
Sekcja VII Wydziału Cywilnego Rodzinnego i Rejestrowego
al. "Solidarności" 127
00-898 Warszawa

Sygn. akt VII Ns Rej Pr 209/22
Data: 09/03/2022 r.
(w odpowiedzi należy podać numer rejestru PR i tytuł czasopisma)

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie
ul. Dewajtis 5
01-815 Warszawa

Sąd Okręgowy w Warszawie VII Wydział Cywilny Rodzinny i Rejestrowy Sekcja ds. rejestrowych informuje o wpisaniu tytułu prasowego: "Biblioteka Teologii Stosowanej. Prawda, Wolność, Religia" do księgi rejestrowej na podstawie postanowienia z dnia 2 marca 2022 r. pod pozycją PR 21272.

starszy sekretarz sądowy Teresa Gajewska

W korespondencji oraz w tytułach przelewów wskazane jest umieszczanie numeru rejestru PR.

zgodnie z art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5 poz. 24 z 1984 r. ze zm.):
o zmianie danych, o których mowa w ust. 2, należy zawiadomić niezwłocznie organ rejestracyjny.

Art. 23:

Rejestracja dziennika lub czasopisma traci ważność w razie niewydziałania dziennika lub czasopisma przez okres roku od dnia nabycia uprawnień do ich wydawania za czas nie oznaczony lub przerwy w ich wydawaniu przez okres roku, jeżeli redakcja nie wystąpiła o zachowanie rejestracji.

Niniejsze pismo nie wymaga podpisu własnoręcznego na podstawie § 19 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej jako właścicieli zatwierdzonych w sądowym systemie informacyjnym.

Biurowisko	Czytelnia akt	Biurowisko
Godziny przyjęć interesantów:	Godziny przyjęć interesantów:	Godziny przyjęć interesantów:
[Pn 8:30-18:00	Pn 8:30-17:30, przy czym akta wydawane są do godz. 17.00	[Pn 8:30-18:00
[Wt-Pt 8:30 - 15:30	[Wt-Pt 8:30 - 15:30, przy czym akta wydawane są do godz. 15.00	[Wt-Pt 8:30 - 15:30
[Tel. +48 22 440-80-00	[Tel. +48 22 440-80-00	
e-mail: boi@wsz.warszawa.so.gov.pl	F-mail: boi@wsz.warszawa.so.gov.pl	

POSTANOWIENIE

Dnia 2 marca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie VII Wydział Cywilny Rodzinny i Rejestrowy Sekcja ds. rejestrowych
w składzie:

Przewodniczący: SSO Marzena Wyrembak-Gastol
po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2022 r. w Warszawie
na posiedzeniu niejawnym
sprawy z wniosku
o zarejestrowanie tytułu prasowego
postanawia:
wpisać do sądowego rejestru dzienników i czasopism:

w rubryce 1: 1

w rubryce 2: *Data wpisu* 2022-03-02

w rubryce 3: *Tytuł dziennika lub czasopisma oraz siedziba i adres redakcji:*

tytuł:

BIBLIOTEKA TECHNOLOGII STOSOWANEJ .PRAWDA, WOLNOŚĆ,
RELIGIA.;

adres:

ul. Dewajtis 5, 01-815 Warszawa;

w rubryce 4: *dane osobowe redaktora naczelnego w tym również wzmianka o zwolnieniu go od wymogu posiadania obywatelstwa polskiego oraz wskazanie redaktora ponoszącego odpowiedzialność określoną w art. 49a Prawa prasowego:*

Jan Kazimierz Przybyłowski, PESEL 58110205219, obywatelstwo polskie,
zam. ul. Małachowskiego 10B/93, 05-270 Marki;

w rubryce 5: *Wydawca, siedziba i adres:*

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, ul. Dewajtis 5,
01-815 Warszawa;

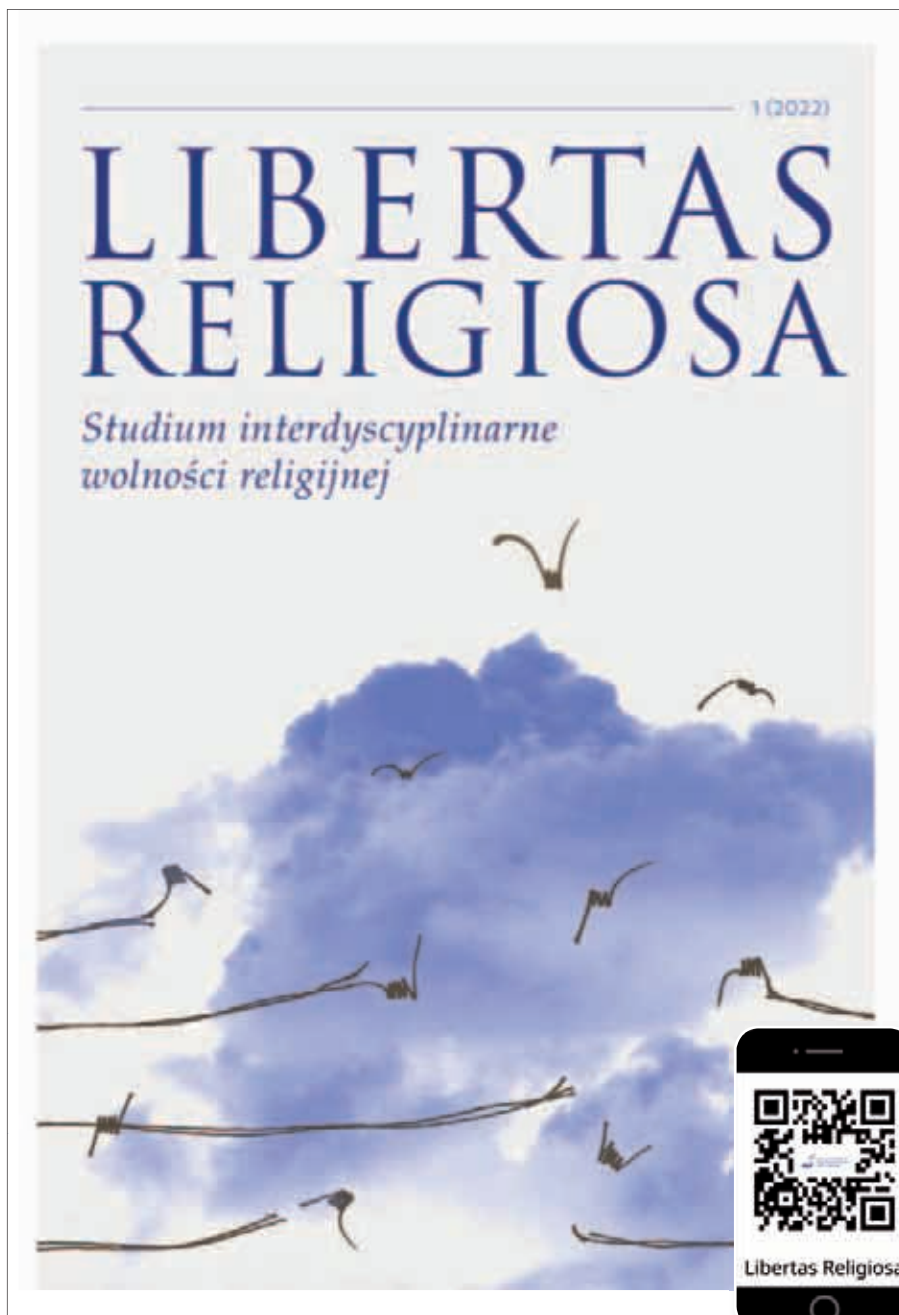
w rubryce 6: *Częstotliwość ukazywania się dziennika lub czasopisma:*
rocznik;

Na oryginalne właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem
starszy sekretarz sądowy

Teresa - Maria Gajewska

Libertas Religiosa
Studium interdyscyplinarne wolności religijnej

SPIS TREŚCI

SŁOWO WSTĘPNE – <i>Jarosław Róžański OMI</i>	7
Foreword	
KS. PAWEŁ ANTOSIAK Łamanie praw dziecka w Pakistanie. Milcząca zgoda i nadzieja na zmiany	10
Violation of children's rights in Pakistan. Silent consent and hope for change	
SYLWIA DĘGA-FRĄTCZAK Rzecz o wolności religijnej w komunikacji szkolnej	29
The thing about religious freedom in school communication	
PAULINA JABŁOŃSKA Wolność religijna w prawodawstwie polskim	40
Religious freedom in Polish legislation	
AGNIESZKA KONIK Zawołani po imieniu – historie rodzinne	67
Called by name – family stories	
EWA POLAK, WALDEMAR POLAK Wolność gospodarcza w teorii i praktyce	80
Free market in theory and practice	
MONIKA PRZYBYSZ Wolność religijna w social media – ograniczenia i wyzwania dla twórców religijnych	112
Religious freedom in social media – limitations and challenges for religious creators	
KS. HENRYK SKOROWSKI Wolność religijna podstawą innych wolności i praw człowieka w nauczaniu Jana Pawła II	126
Religious freedom as the basis of other freedoms and human rights in the teaching of John Paul II	
KS. GRZEGORZ SOKOŁOWSKI Wolność religijna – wrodzone prawo czy przywilej władzy?	138
Religious freedom – an inborn right or a privilege of authority?	

JAKUB STĘPIEŃ

- Ochrona wolności sumienia i wyznania w III Rzeczypospolitej Polskiej.
Rozważania na przykładzie wybranych aspektów
funkcjonowania członków wspólnoty Kościoła katolickiego
w przestrzeni publicznej 153
The protection of the freedom of conscience and religion in the Third Polish Republic.
Considerations based on examples of selected aspects of functioning of members
of the Catholic Church in the public space

MARCIN SZYDZISZ

- Ludność żydowska w Polsce po II wojnie światowej –
zarys problematyki 169
Jewish population in Poland after World War II – outline of the issues

RECENZJE

- Paulina Jabłońska, *Wolność sumienia i wyznania osoby małoletniej w Polsce
w latach 1918–2015*, Pelplin 2022 – ks. Józef Wroceński SCJ 188

- Bilad as-Sudan. Stare kultury i nowe wyzwania*, red. W. Ciśło, J. Różański,
M. Ząbek, Pelplin 2022 – Marcin Wrzos OMI 194

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie VII Wydział Cywilny Rodzinny i Rejestrowy Sekcja ds. rejestrowych
w składzie:

Przewodniczący: **SSO Joanna Korzeń**

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2021 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie**
o zarejestrowanie tytułu prasowego

postanawia:

wpisać do sądowego rejestru dzienników i czasopism:

w rubryce 1: 1

w rubryce 2: *Data wpisu* 2021-12-15

w rubryce 3: *Tytuł dziennika lub czasopisma oraz siedziba i adres redakcji:*

tytuł:

Libertas Religiosa. Studium interdyscyplinarne wolności religijnej;

adres:

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie - Uniwersyteckie
Centrum Wolności Religijnej, ul. Dewajtis 5, 01-815 Warszawa;

w rubryce 4: *dane osobowe redaktora naczelnego w tym również wzmianka o zwolnieniu go od wymogu posiadania obywatelstwa polskiego oraz wskazanie redaktora ponoszącego odpowiedzialność określoną w art. 49a Prawa prasowego:*

Waldemar Cisło, nr Pesel: 67070808691, obywatelstwo polskie, zam. ul. Wiertnicza 142, 02-952 Warszawa;

w rubryce 5: *Wydawca, siedziba i adres:*

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie - Uniwersyteckie
Centrum Wolności Religijnej, ul. Dewajtis 5, 01-815 Warszawa;

w rubryce 6: *Częstotliwość ukazywania się dziennika lub czasopisma:*

rocznik;

Ma oryginalne wstępcze podpisy
To zgodność z oryginałem.

STAN WYKONANIA

Wojciech Słobin

*Prześladowani i Zapomniani?
Raport o chrześcijanach prześladowanych za wiarę
w latach 2020–22*

Prześladowani i Zapomniani?

RAPORT O CHRZEŚCIJANACH
PRZEŚLADOWANYCH
ZA WIARĘ W LATACH
2020–22

STRESZCZENIE

© Gerard Munier/Sunday / AGF

Pomoc
Kościołowi
w Potrzebie
ACN POLSKA

Uniwersyteckie Centrum
Badań Wolności Religijnej
UKSW w Warszawie

POMOC
KOŚCIOŁOWI
W POTRZEBIE

I
N
F
O
R
M
A
T
O
R

U
C
B
W
R

PRAWO DO WOLNOŚCI

BADANIE
W ŚRODOWISKU
SZKOLNYM

The logo consists of two large, dark blue 'W's. The right 'W' contains a graphic of a globe at the bottom, with several birds flying upwards from it. Below the 'WW' is the word 'ARSZTATY' in a bold, yellow, sans-serif font.

WW ARSZTATY

Uniwersyteckie Centrum
Badań Wolności Religijnej
UKSW w Warszawie

zorganizowane przez
**UNIWERSYTECKIE CENTRUM
BADAŃ WOLNOŚCI RELIGIJNEJ
UKSW W WARSZAWIE**

Przeprowadzone jednodniowe sympozja o charakterze warsztatowo-naukowym miały na celu wypracowywanie procedur pomocy i przeciwdziałania konfliktom na tle religijnym oraz zapoznanie się z zagadnieniami związanymi z wolnością religijną.

WEJDŹ PO WIĘCEJ

Religijne i etniczne przyczyny konfliktów oraz rola religii w ich rozwiązywaniu

18 marca 2022 roku

Słuchacze studiów anglojęzycznych UKSW i studenci mniejszości religijnych oraz etnicznych, pochodzący z terenów objętych dyskryminacją oraz przemocą, a w szczególności z Afryki, wzięli udział w warsztatach poświęconych przyczynom konfliktów etnicznych i religijnych oraz roli religii w ich rozwiązywaniu. Warsztaty poprowadził ks. dr Pascal Habimana pochodzący z Rwandy, a obecnie posługujący w Kongo.

Warsztaty zostały zaplanowane jako pierwsze z serii co najmniej dwóch warsztatów, w wyniku których ma zostać zaproponowany model rozwiązywania konfliktów w oparciu o religię, a zwłaszcza Kościół katolicki. Dyskusja ujawniła uwikłanie konfliktów afrykańskich w przyczyny polityczne i ekonomiczne, dla których kwestia etniczna i religijna stanowiły narzędzie

do wciągnięcia szerszych grup ludzi. Religia, a zwłaszcza Kościół katolicki odgrywał wielką rolę w zażegnaniu konfliktów, tworząc neutralny grunt dla rozmów pokojowych oraz proponując konkretne narzędzia pojednania. Nie bez znaczenia jest treść objawienia chrześcijańskiego, która kwestię pojednania czyni bardzo ważną w wymiarze wertykalnym i horyzontalnym.

Warsztaty były prowadzone w języku angielskim przez ks. dr. Pascala Habimanę, pochodzącego z Rwandy, obecnie rektora seminarium duchownego w Kinszasie (Kongo). Warsztaty odbyły się w formie hybrydowej – stacjonarnie w UKSW i online.

Ks. Habimana przeprowadził szczegółowe badania naukowe na temat pojednania po wojnie domowej w Rwandzie, na podstawie których napisał rozprawę doktorską obronioną w UKSW. Warsztaty moderował ks. dr Rafał Pokrywiński, pracownik Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW.

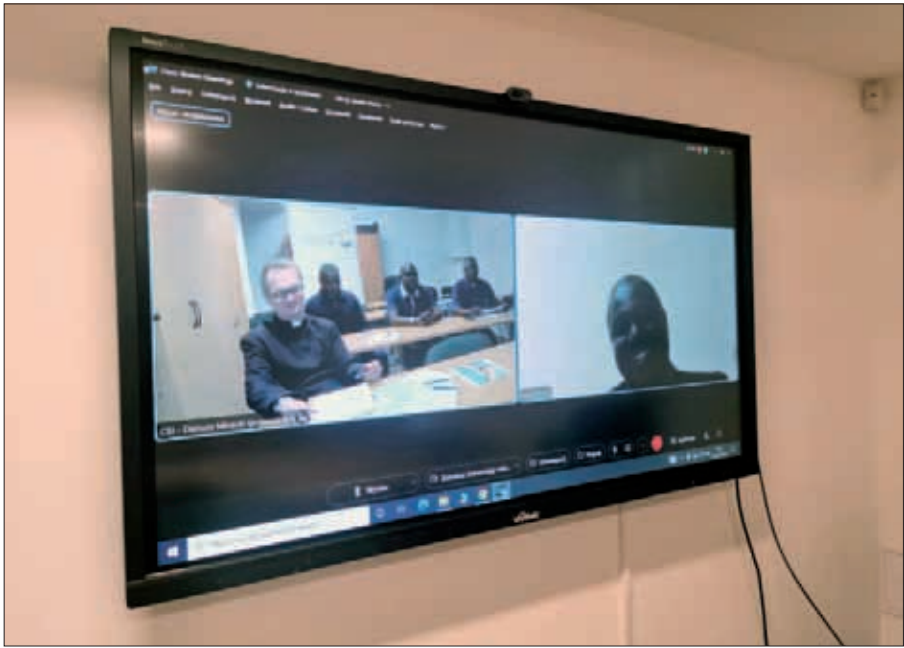
„Teoretyczny model pojednania z uwzględnieniem prawa do wolności religijnej”

20 maja 2022 roku

Wynikiem wspólnej pracy była próba przygotowania modelu teoretyczno-praktycznego na temat procedur pomocy i przeciwdziałania dyskryminacji na tle religijnym. Została przeprowadzona analiza źródeł konfliktów religijnych w Afryce, co pozwoliło na wskazanie propozycji rozwiązań modelowych, zwłaszcza w oparciu o działalność Kościoła katolickiego. Dzięki podjętym działaniom warsztatowym dokonana się szeroka promocja idei wolności religijnej poprzez wskazanie podmiotów do wdrożenia modeli i współpracy na miejscu w ramach organizacji pomocowych.

Temat pojednania jest związany z poprzednimi warsztatami, które odbyły się w marcu 2022, kiedy rozważano rolę religii w konfliktach etnicznych. Prowadzący łączył się z uczestnikami w sposób zdalny, uczestnicy zaś i moderator korzystali z pomieszczeń i sprzętu uniwersyteckiego. Uczestnicy pochodzili z krajów o zagrożeniu przemocą i dyskryminacją oraz posiadali doświadczenie konfliktów. Po przeprowadzonych warsztatach został opracowany materiał źródłowy, który zawiera materiały wykorzystane podczas spotkań, dostarcza zredagowanego skryptu z wypowiedzi poszczególnych uczestników oraz zawiera dodatkowe opracowania dostane przez uczestników oraz prowadzącego. Wszystko zostało przetłumaczone na język polski.

Uczestnicy warsztatów

Uczestnicy warsztatów

Warsztaty dla sieradzkiej młodzieży

7 września 2022 roku

DZIEŃ DRUGI - 7 września 2022 (środa)

Centrum Rozwoju Edukacji Woj. Łódzkiego, Biblioteka Pedagogiczna
w Sieradzu, ul. Jagiellońska 2

Liderzy życia religijnego i społeczno-kulturowego społeczności lokalnych dla
Powiatowego Zespołu Szkół nr 2 im. M. Dąbrowskiej w Sieradzu
i Powiatowego Zespołu Szkół w Złoczewie.

8.30 - powitanie młodzieży szkół ponadpodstawowych Powiatu sieradzkiego
wraz z nauczycielami w Centrum Rozwoju Edukacji Woj. Łódzkiego,
Biblioteka Pedagogiczna w Sieradzu, ul. Jagiellońska 2 -
Dyrektor CREWL w Sieradzu Łukasz Goldman

8.40 - 10.20 - dr hab. Marcin Szydysz, Uniwersytet Wrocławski
POLIN – tu odpocznij – wolność społeczności żydowskiej w wolnej Polsce

8.40 - 10.20 - doradca metodyczny p. Karolina Frejek z CREWL w Sieradzu
Relacje polsko - żydowskie w powiecie sieradzkim na przykładzie Sieradza i Złoczewa
w I połowie XX wieku

8.40 - 10.20 - dr Mariola Serafin, Instytut Solidarności i Męstwa im. Witolda Pileckiego
Obecność chrześcijan we współczesnym Izraelu

8.40 - 10.20 - dr Sylwia Dęga- Frątczak - wicedyrektor CREWL w Sieradzu
O prawie do wolności w "Mendlu Gdańskim" M. Konopnickiej i innych dziełach kultury

Przerwa na poczęstunek

10.30-12.00 - Jacek Jordan, historyk
Polacy i Ukraińcy - odwieczni sąsiedzi, którym historia zaleca współpracę

11.00-12.30 - dr hab. Marcin Szydysz, Uniwersytet Wrocławski
POLIN – tu odpocznij – wolność społeczności żydowskiej w wolnej Polsce

11.00-12.30 - dr Mariola Serafin, Instytut Solidarności i Męstwa im. Witolda Pileckiego
Obecność chrześcijan we współczesnym Izraelu

ORGANIZATORZY:

W Centrum Rozwoju Edukacji Województwa łódzkiego we współpracy z Biblioteką Pedagogiczną w Sieradzu, przy ul. Jagiellońskiej 2, zostały zorganizowane warsztaty dla młodzieży. Były one końcowym akcentem dwudniowej konferencji naukowej poświęconej dialogowi polsko-żydowskiemu, która odbyła się w Sieradzu. Uczniowie klas maturalnych, z Powiatowego Zespołu Szkół w Złoczewie oraz Powiatowego Zespołu Szkół nr 2 im. Marii Dąbrowskiej w Sieradzu, dyskutowali o wolności wyznaniowej, historii Żydów w regionie i o obecności chrześcijan we współczesnym Izraelu.

Nie zabrakło również zajęć przybliżających relacje polsko-żydowskie w powiecie sieradzkim na przykładzie Sieradza i Złoczewa w pierwszej połowie XX wieku.

Warsztaty poprowadzili liderzy życia religijnego i społeczno-kulturowego społeczności lokalnych.

Prowadzący warsztaty: od lewej dr Mariola Serafin, Instytut Pileckiego, dr hab. Marcin Szydzisz, Jacek Jordan – historyk, dr Marlena Kałużyńska-Tyburska, dr Sylwia Dęga-Frątczak

Dyrektor CERWE w Sieradzu Łukasz Goldman

Młodzież uczestnicząca w warsztatach

Warsztaty podczas Targów Wydawców Katolickich

29.09.2022 – 2.10.2022

Podczas Targów Wydawców Katolickich odbyły się warsztaty dla bibliotekarzy, na co dzień zajmujących się obsługą czytelników w bibliotece, katalogowaniem, jak również promocją działań swoich placówek. Znaleźli się wśród nich pracownicy bibliotek szkolnych, publicznych oraz jednostek działających w ramach instytucji kulturalno-edukacyjnych. Uczestnikami warsztatów byli również wszyscy chętni, którzy przybyli do Arkad w celu zakupu książek. Zajęcia ze słowem mówionym do kamery cieszyły się zainteresowaniem zarówno dorosłych, jak i najmłodszych uczestników Targów, którzy w dzisiejszym świecie często nie rozróżniają wirtualnego świata od rzeczywistości, gdyż ich życie jest nierozłączne z Internetem i nowymi technologiami.

Zakres zagadnień obejmował słowo pisane, mówione oraz umieszczone w Internecie. Hasło warsztatów brzmiało: **WOLNOŚĆ W MEDIACH – DZIŚ NALEŻY DO CIEBIE!**

„Wolność to kobieta. Ta wolność. Dlatego jest taka skomplikowana. Jeżeli szukacie rozwiązania, jak przestrzegać wolności swojej i drugiego człowieka w dzisiejszych czasach, to zapraszamy na nasze stoisko, gdzie wspólnie poszukamy odpowiedzi na Wasze pytania... Co więcej może dać Internet? Media? Odpowiedź na znaki czasu – cyberprzestrzeń, rozwój mediów lokalnych i społecznościowych”.

Warsztaty były przeznaczone dla wszystkich zainteresowanych poznawaniem tajników tworzenia i funkcjonowania mediów i bycia wolnym w Internecie.

Podczas warsztatów wskazywano, jak być uczestnikiem wymiany myśli, poglądów i działań w świecie wirtualnym, gdyż warunkiem tworzenia mediów elektronicznych jest znajomość ich języka i sposobu funkcjonowania.

Stoisko UCBWR na Targach Książki Katolickiej

Najmłodsi uczestnicy warsztatów „Wolność w mediach – dziś należy do Ciebie!”

Najmłodsi uczestnicy warsztatów „Wolność w mediach – dziś należy do Ciebie!”

Najmłodszy uczestnik warsztatów „Wolność w mediach – dziś należy do Ciebie!”

Uczestnicy warsztatów „Wolność w mediach – dziś należy do Ciebie!”

Uczestnicy warsztatów „Wolność w mediach – dziś należy do Ciebie!”

Uczestnicy warsztatów „Wolność w mediach – dziś należy do Ciebie!”

Uczestnicy warsztatów „Wolność w mediach – dziś należy do Ciebie!”

Uczestnicy warsztatów „Wolność w mediach – dziś należy do Ciebie!”

**Uniwersyteckie Centrum
Badań Wolności Religijnej
UKSW w Warszawie**

KONFERENCJE

**zorganizowane przez
UNIWERSYTECKIE CENTRUM
BADAŃ WOLNOŚCI RELIGIJNEJ
UKSW W WARSZAWIE**

Zorganizowane konferencje naukowe są zgodne z planem badawczym Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW; mają one charakter naukowy i praktyczno-wdrożeniowy oraz upowszechniający wyniki badań.

WEJDŹ PO WIĘCEJ

Konferencja „Wolność a problemy ekonomiczne”

13 maja 2022 r., Sopot

Konferencja odbyła się w Sopocie, w Domu Misyjnym przy Parafii Zesłania Ducha Świętego, dnia 13 maja 2022 roku (<https://misjonarzesopot.pl/>).

Celem konferencji było przeprowadzenie, wygłoszenie i rozpowszechnienie wyników badań dotyczących wolności w kontekście ekonomii wraz z publikacją artykułu naukowego w czasopiśmie *Biblioteka Teologii Stosowanej*.

Program konferencji

Rozpoczęcie - 10.00

Prowadzenie - dr Marlena Kałużyńska-Tyburka, UC BWR/UKSW

ks. prof. dr hab. Jan Kazimierz Przybyłowski, UKSW – wykład wprowadzający: Wolność a problemy ekonomiczne

prof. dr hab. Ewa Polak (UG)

Teoria i praktyka dotycząca wolności gospodarczej Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy

dr Grzegorz Osłowski

Ile kosztuje wolność w sieci? Akademia Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu

ks. mgr Adam Klonowski

Determinanta ekonomii: Influencerzy i followersi w perspektywie teologii stosowanej Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Przerwa kawowa 11.30 - 11.45

mgr lic. Anna Chciałowska

Autonomia i niezależność instytucji zakonnych w prowadzonej działalności wychowawczej ze szczególnym uwzględnieniem ich finansowania Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

dr Paulina Jabłońska

Ekskluzja ochrona praw zakonnika i instytucji zakonnej Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

dr Angelika Wiech (UKSW)

Pieniądże szczęścia nie dają Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

ks. mgr Daniel Filipowicz

Karzeń wazylekiego ała – żądza pieniądza Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

TEOLOGIA STOSOWANA

ks. mgr Mateusz Koział
Wolny rynek w nauce i papieży
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Zakończenie 13.30

Rada Naukowa

- ks. dr hab. Waldemar Cicho, prof. ucz. UKSW
- ks. prof. dr hab. Jan Kazimierz Przybyłowski, UKSW
- ks. dr hab. Marek Stokłosa, prof. ucz. UKSW
- dr hab. Anna Fidełus, prof. ucz. UKSW
- dr hab. Krzysztof Wielecki, prof. ucz. UKSW
- prof. dr hab. inż. Marek Lisiecki, UKSW
- dr Grzegorz Osłowski, AKSIM
- dr hab. Władysław Osłowski, prof. ucz. UMK
- prof. dr hab. Ewa Polak, Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy
- dr Waldemar Polak, UG

Komitet Organizacyjny

- Małgorzata Hebeda
- dr Marlena Kałużyńska-Tyburka, UKSW
- ks. dr Andrzej Kwiatkowski, UKSW
- ks. mgr lic. Paweł Antosiak, UKSW
- ks. dr Rafał Pekrywiński, UKSW
- ks. mgr Adam Klonowski, UKSW
- ks. mgr Daniel Filipowicz
- ks. mgr Mateusz Koział

Prof. Ewa Polak

Prof. Grzegorz Osiński

Sesja naukowa w Sopcio

Uczestnicy konferencji w Sopcio

Konferencja „Dialog polsko-żydowski a wolność”

6–7 września 2022 r., Sieradz

Konferencja naukowa, warsztaty, koncert, wspólna refleksja i modlitwa odbyły się w Sieradzu, w dniach 6–7 września 2022 roku. Poniżej wskazano, gdzie można obejrzeć materiały z tego wydarzenia

Sesja naukowa: pandatv.pl/#jf4tW5tvnUg

Panele dyskusyjne:

1. Lokalni Strażnicy Pamięci na rzecz Dialogu

youtu.be/Zs_Pu90NFts

2. Dialog polsko-żydowski a wolność

youtu.be/EhnyiWaWwxE

Na miejsce spotkania naukowego „Dialog polsko-żydowski a wolność” został wybrany Sieradz, w którym przed II wojną światową zamieszkiwała duża wspólnota żydowska. Podczas wojny dnia 1 marca 1940 roku Niemcy utworzyli w Sieradzu getto żydowskie, którego likwidacja nastąpiła w dniach 24–27 sierpnia 1942 roku. Wszyscy Żydzi zostali zgromadzeni w miejscowym kościele. Po dokonaniu selekcji większość Żydów wysłano do niemieckiego obozu zagłady w Chełmnie nad Nerem, gdzie zostali zamordowani.

W 2022 roku przypadała 80. rocznica tej tragedii. Uniwersyteckie Centrum Badań Wolności Religijnej na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, we współpracy z Parafią Wszystkich Świętych w Sieradzu oraz z Władzami Sieradza i Województwa łódzkiego wpisali w obchody tej rocznicy, wydarzenie naukowe, międzyreligijne i międzykulturowe skupione wokół wartości, jaką jest wolność, za którą tak wielu Polaków i Żydów zapłaciło krwią i ofiarą życia.

Podczas dwudniowego spotkania odbyły się: sesja naukowa, dwa panele dyskusyjne, warsztaty dla młodzieży szkół sieradzkich oraz koncert upamiętniający to historyczne wydarzenie.

Była to również okazja do refleksji, zadumy, modlitwy i uczczenia pamięci Żydów – ofiar nacjonalistycznej nienawiści. Było to spotkanie przedstawicieli dwóch narodów – Polaków i Żydów – w dialogu międzyreligijnym i międzykulturowym o wolności, który może być źródłem pojednania i pokoju.

**Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzeja Dudy**

ORGANIZATORZY:

PREZBITERIUM
SIERADZKA

PARAFIA RZYMSKO-KATOLICKA
WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH
W SIERADZU

UNIWERSYTECKIE CENTRUM
BADAŃ WOLNOŚCI RELIGIJNEJ
UKSW W WARSZAWIE

POMOC
KOŚCIOŁOWI
W POTRZEBIE
ACN POLSKA

PATRONAT MEDIALNY:

Ministerstwo Edukacji i Nauki

DIALOG

דיאלוג

polsko-żydowski a wolność

Konferencja naukowa, wystawy sztuki i literatury,
warsztaty, koncert, wystawa fotografii i plakatu

Sieradz, 6-7 września 2022 roku

DZIEŃ PIERWSZY – 6 września 2022 (wtorek)

9.00 – plebania, ul. Kolegiacka 11, poczęstunek

10.00 – przejdźcie do klasztoru – „Mistyka miejsca”, narrator Cezary Zbrojewski.
Spacer ulicami Sieradza – Sukienicza, Wodna 7, Zamkowa, Szewska, Dominikańska. Modlitwa przed ścianą memoriałową/modlitwa przy Synagodze. Podominikański XIII – wieczny klasztor – odczytanie fragmentu z „Kroniki okupacyjnej klasztoru Sióstr Urszulanek w Sieradzu”, s. Paulliny Anieli Jaskulanki. Utwór muzyczny – Kalina Dudczak (skrzypce).

10.30-13.30 – Sesja naukowa (Sala Ryckera u Sióstr Urszulanek, ul. Dominikańska 16):

Prowadzenie sesji – ks. prof. ucz. dr hab. Waldemar Cisko, Dyrektor Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW, Dyrektor Stowarzyszenia Pomoc Kościołowi w Potrzebie

1. Minister dr Jarosław Sellin
Historia Żydów w nauczaniu JPPI
2. ks. prof. dr hab. Henryk Skoroński, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
Wolność a dialog
3. dr Adam Sitarek, Uniwersytet Łódzki, Kierownik Centrum Badań Żydowskich
Życie i Zagłada sieradzkich Żydów
4. dr hab. Marcin Sztydzisz, Uniwersytet Wrocławski
Sytuacja ludności żydowskiej w Polsce po II wojnie światowej
5. dr Agnieszka Konik, Instytut Solidarności i Męstwa im. Witolda Pileckiego
Zawołani po imieniu - historie rodzinne – (post) pamięć
6. Michał Joseph Schudrich, Naczelny Rabin Polski
Wystąpienie

13.30-16.30 – Obiad

16.30 - 15.30 - Zwiedzanie miejsc historycznych Sieradza

16.00 – 18.00 - Panele dyskusyjne:

Aula Państwowej Szkoły Muzycznej, ul. Jana Pawła II 48

Lokalni Strażnicy Pamięci na rzecz Dialogu

1. Paweł Osiewala - Prezydent Sieradza
2. ks. infultrat dr Marian Bronikowski – proboszcz parafii Wszystkich Świętych w Sieradzu
3. Mariusz Dawid – Zastępca Dyrektora ds. Filatelistyki w Biurze Współpracy Międzynarodowej Filatelistyki Pastry Polskiej S.A.
4. dr Michał Cieplucha - Dyrektor Centrum Informacyjnego Lasów Państwowych

II Dialog polsko-żydowski a wolność

1. ks. dr Manfred Deselaers – Centrum Dialogu i Modlitwy w Oświęcimiu
2. dr hab. Marcin Sztydzisz – Uniwersytet Wrocławski
3. dr Mariola Serafin – Instytut Solidarności i Męstwa im. Witolda Pileckiego
4. Janusz Jasiński – historyk, dyr. Sz. Podst. im. Marii Konopnickiej w Mastowicach

18.30 - Zakończenie koncertem, Państwowa Szkoła Muzyczna, ul. Jana Pawła II 48

Konferencji naukowej i warsztatów towarzyszą wystawy (wstęp wolny):

Biuro Wystaw Artystycznych, ul. Kościuszki 3 Sieradz:
Wystawa „Żydzi w malarstwie Cezarego Zbrojewskiego”

Dom Katolicki, ul. Kolegiacka 11 Sieradz:
Wystawa malarstwa Małgorzaty Waliszewskiej – Kaniewskiej „Zadziwienie”
Wystawa autorstwa Jacka Persa „Wojna z Bolszewikami. Bitwa Warszawska 1920” – Instytut Pamięci Narodowej

Panel Dyskusyjny

ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski, Rektor UKSW
prof. ucz. dr hab. Janna Pielas, UKSW
ks. prof. ucz. dr hab. Marek Stokłosa, UKSW
ks. prof. ucz. dr hab. Waldemar Cisko, UKSW
ks. prof. dr hab. Jan Przybyłowski, UKSW
ks. prof. dr hab. Henryk Skoroński, UKSW
ks. prof. dr hab. Eugeniusz Sokowicz, UKSW
ks. prof. dr hab. Jarosław Różański, UKSW
prof. ucz. dr hab. Krzysztof Wielecki, UKSW
ks. prof. dr hab. Andrzej Tomko, PWT Wrocław
ks. prof. dr hab. Jerzy Kozior, UO
ks. prof. dr hab. Ireneusz Kęstler, UŚ
prof. ucz. dr hab. Waldemar Urbaniak, ANS TWP w Szczecinie

Panelistki Dyskusyjnej

dr Michał Sitarek
dr Sylwia Dęga-Fiąteczak
dr Marlena Kalużyńska-Tyburka
dr Paweł Stuppe
ks. dr Rafał Pokrywinski
ks. mgr lic. Paweł Antosiak
mgr inż. Michał Bonach

DIALOG
דיאלוג
polsko-żydowski
a **wolność**

Konferencja naukowa, wystawy artystyczne,
warsztaty, koncert, wspólna refleksja i modlitwa

Sieradz, 6-7 września 2022 roku

Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzeja Dudy

ORGANIZATORZY:

„Zadanie sfinansowane ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki na podstawie umowy nr WND/0010/2022 z dnia 14.02.2021”

PODZIĘKOWANIE

UNIWEKSYTECKIE CENTRUM BADAŃ WOLNOŚCI RELIGIJNEJ UKSW
SKŁADA SERDECZNE PODZIĘKOWANIE

DLA

Pana Pawła Osiewały - Prezydenta Sieradza

ZA WKŁAD WŁOŻONY W ORGANIZACJĘ I UDZIAŁ
W WARSZTATACH I KONFERENCJI NAUKOWEJ

„DIALOG POLSKO-ŻYDOWSKI A WOLNOŚĆ”
KTÓRA ODBYŁA SIĘ W DNIACH 6-7 WRZEŚNIA 2022 ROKU
W SIERADZU

pod Honorowym Patronatem Prezydenta RP Andrzeja Dudy,
z okazji upamiętnienia 80. rocznicy likwidacji getta żydowskiego.

Dr Halina Cicho

Krzysztof Białkowski

ORGANIZATORZY

„Jedynym Zarządcą oraz Instytucją Ministerstwa Edukacji i Nauki na podstawie umowy nr 400/102/10/133 z dnia 14.12.2022”

Informacja o sposobie realizacji zadań z zakresu działalności naukowej i artystycznej w ramach projektu „Dialog polsko-żydowski a wolność” w Sieradzu w dniach 6-7 września 2022 r. jest dostępna na stronie internetowej: www.uksw.edu.pl

Młodzież uczestnicząca w warsztatach

Ks. prof. Waldemar Cisło i rabin Michael Joseph Schudrich

Panel dyskusyjny

Koncert uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej w Sieradzu

Konferencja „Wartości chrześcijańskie a europejskie. Chrześcijaństwo kształtujące tożsamość Europy”

17 września 2022 r., Łeba

We współpracy ze Związkiem Diecezjalnym Dzieła Kolpinga Diecezji Pelplińskiej, 17 września 2022 roku, w Rybackim Centrum Kultury i Formacji Boleniec w Łebie odbyła się 14. debata z cyklu pogranicza – CAMINO.

Prelegenci zmierzili się z tematem – „Wartości chrześcijańskie a europejskie. Chrześcijaństwo kształtujące tożsamość Europy”.

W dyskusji uczestniczyło 12 panelistów – profesorów różnych uczelni z całej Polski. W dyskusję wprowadził ks. prof. Henryk Skorowski referatem „Wartości chrześcijańskie istotnym elementem kultury europejskiej”. W zakresie relacji wartości wobec traktatów Unii Europejskiej temat przedstawił prof. Edmund Wittbordt. Z kolei o narodowym wymiarze wartości, czy wartości mają narodowość, czy są uniwersalne, mówił dr Marcin Zarzecki, odnosząc się do badań systemów wartości młodzieży w krajach Unii Europejskiej. Swoje miejsce podczas konferencji znalazły zagadnienia dotyczące ryzyka neopogaństwa w Europie, tolerancji kultur i religii oraz współczesnych wojen kulturowych. W debacie uczestniczyli działacze społeczni, samorządowcy i politycy. Wśród gości debaty byli senator Kazimierz Kleina, starosta Alicja Zajączkowska oraz wiceprzewodniczący Rady Miejskiej Łeby, Jan Kużownik.

<https://www.facebook.com/zdDzieloKolpingaDiecezjiPelplinskiej/videos/654739355851059/>

Wartości chrześcijańskie a europejskie. Chrześcijaństwo kształtujące tożsamość Europy

Pod redakcją
dr. Piotra Walewskiego

WARTOŚCI CHRZEŚCJAŃSKIE I EUROPEJSKIE
CHRZEŚCJAŃSTWO Kształtujące TOŻSAMOŚĆ EUROPY

SERIA POGRANICZA

 Camino 2022

ISBN 978-83-8127-978-9

 Camino 2022

Rybackie Centrum Kultury i Formacji
BOLENIC w tebie

14 debata z cyklu pogranicza

Wartości chrześcijańskie a europejskie Chrześcijaństwo kształtujące tożsamość Europy

17-09-2022

godz. 10⁰⁰–15⁰⁰

PRELEGENCI:

- ks. prof. Henryk Siorowski – „Wartości chrześcijańskie istotnym elementem kultury europejskiej – wprowadzenie w dyskusję”
- prof. Krzysztof Wielecki – „Chrześcijańskie fundamenty wartości europejskich”
- ks. prof. Jan Przybyłowski – „Chrześcijaństwo – «drzewo» w «ogrodzie» zbiorowości”
- dr Krzysztof Niegowski – „Wpływ religijnej kultury muzycznej na wartości europejskie”
- Wojciech Kaczmarczyk – „Przegląd współczesnej debaty o chrześcijańskiej Europie: wartości a tożsamość”
- prof. Edmund Wittbrodt – „Kwestia wartości w traktatach Unii Europejskiej”
- ks. prof. Janusz Węgrzecki – „Zderzenie wartości chrześcijańskich i europejskich”
- dr Marcin Zrazicki – „Czy wartości mają narodowości? Badania systemów wartości młodości w krajach Unii Europejskiej”
- dr Kazimierz Szalata – „Ryzyko neopoganiaństwa w Europie”
- prof. Sylwia Jaszcó-Korporowicz – „Kto Ty jesteś? Europejczyk mały. Czy istnieją wartości europejskie w edukacji?”
- prof. Leszek Korporowicz – „Wojny kulturowe we współczesnej Europie”
- prof. Zbigniew Mikołajczyk – „Twierdza Modlin jako przykład tolerancji kultur i religii”

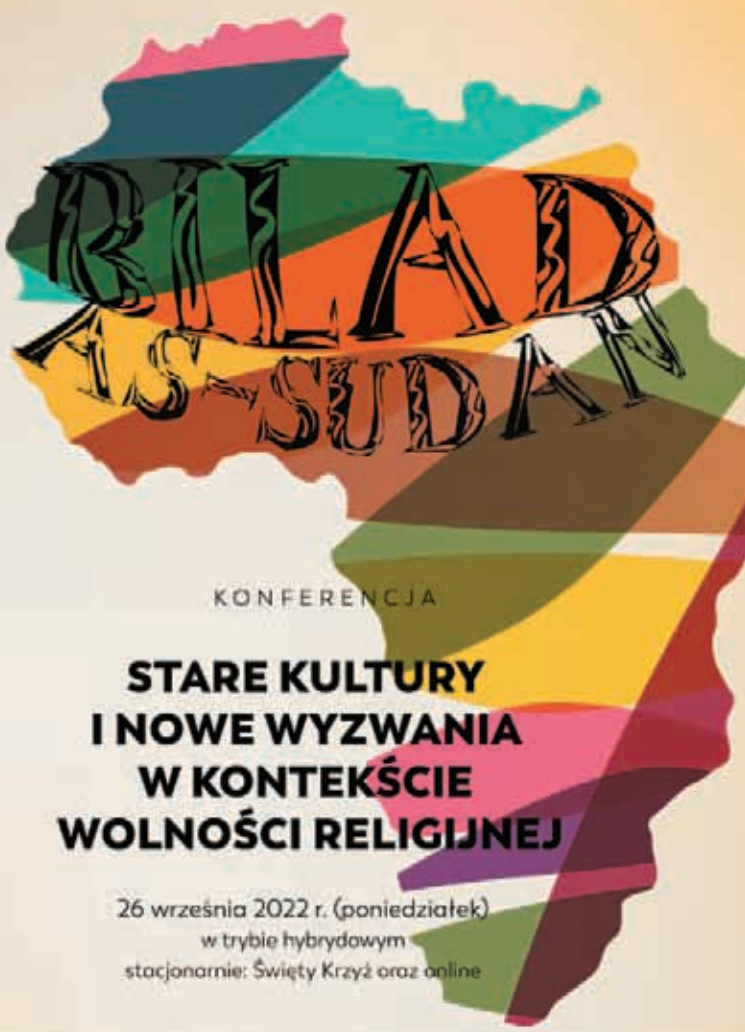

Konferencja „Bilad as-Sudan: Stare kultury i nowe wyzwania w kontekście wolności religijnej”

22 września 2022 r., Święty Krzyż

I
N
F
O
R
M
A
T
O
R

U
C
B
W
R

KONFERENCJA

STARE KULTURY I NOWE WYZWANIA W KONTEKŚCIE WOLNOŚCI RELIGIJNEJ

26 września 2022 r. (poniedziałek)
w trybie hybrydowym
stacjonarnie: Święty Krzyż oraz online

ORGANIZATORZY:

WSPÓLORGANIZATORZY:

KATEGORIA MEDIÓW:

Żądania finansowania są skierowane do Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz do publicznych ośrodków w ramach konkursu nr 1486/2022/01/10 z dnia 12.01.2022 r.

Dawne kultury stają dziś wobec nowych wyzwań, związanych z wolnością religijną. We współpracy z Polskim Towarzystwem Afrykanistycznym, dnia 26 września 2022 r. (poniedziałek) odbyła się konferencja w trybie hybrydowym: stacjonarnie na Świętym Krzyżu oraz online.

Święty Krzyż, gdzie odbyła się konferencja, to ośrodek kulturotwórczy, regionalny i ponadregionalny, zadziwiający swoją historią. Posłannictwem prowadzącego go zgromadzenia oblatów jest ukazywanie Chrystusa i głoszenie Dobrej Nowiny, zwłaszcza wśród ludzi ubogich i opuszczonych. Hasłem tej rodziny zakonnej są słowa zaczerpnięte z kart Ewangelii: *Evangelizare pauperibus misit me* („Ewangelizować ubogich posłał mnie Pan”). Znakomicie wpisało się ono w tematykę cyklu konferencji o Sudanie.

Konferencja składała się z trzech sesji:

- pierwsza omawiała tematykę dotyczącą Senegalu,
- druga podejmowała zagadnienia związane z Sudanem Zachodnim (Benin, Sahel, Mali),
- trzecia dotyczyła Sudanu Środkowego i Wschodniego.

Konferencja „Święci rodzą świętych i wołają o naszą świętość i wolność”

28 września 2022 r., Święty Krzyż

28 września 2022 roku odbyła się konferencja w Świętym Krzyżu: „Święci rodzą świętych i wołają o naszą świętość i wolność. Kleryk Sługa Boży Alfons Mańka OMI wśród kleryków-męczenników II wojny światowej”, zorganizowana we współpracy z Instytutem Mazenodianum oraz Katedrą Mistyki Chrześcijańskiej UKSW.

Konferencja była próbą odpowiedzi na pytania: Czy w codzienności życia jest miejsce na najważniejsze powołanie, czyli powołanie do świętości i wolności, np. od grzechu? Czy dziś są podejmowane starania o świętość? Jest ona osiągalna dla każdego. Dowodzi tego duża liczba Polek i Polaków już obdarzonych tytułami świętych i błogosławionych (jest ich przecież ponad 260).

Prelegenci przedstawili między innymi kwestie domu rodzinnego jako środowiska kształtowania świętych w kontekście dojrzewania do powołania. Zostały omówione miejsca męczeństwa polskich kleryków podczas II wojny światowej, specyfika środowiska kleryckiego oraz model formacji do dojrzałej duchowości pozwalającej osiągnąć świętość i wolność.

09.00 Msza św., ks. bp Marek Solarczyk, biskup diecezjalny radomski

10.00-12.00

Dr hab. Paweł Zajęc, prof. UAM, Prowincjał Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej, Powitanie uczestników

Ks. abp Wojciech Polak, Prymas Polski, Przewodniczący Komisji Konferencji Episkopatu Polski ds. Duchowieństwa, Otwarcie sympozjum

Ks. dr hab. Waldemar Cisło, prof. UKSW, Wprowadzenie w sympozjum

Lucjan Osiecki OMI (Instytut Mazenodianum), Dom rodzinny miejscem

kształtowania świętych – dojrzewanie powołania zakonnego Alfonsa Mańki

Dr Henryk Kakuła SVD Polscy klerycy-męczennicy II wojny światowej

Robert Wawrzyński OMI (Instytut Mazenodianum), Miejsca męczeństwa

polskich kleryków podczas II wojny światowej

12.30 Obiad (związanie sanktuarium Świętego Krzyża dla chętnych)

14.00-16.00

Ks. dr hab. Jan Miczyński, prof. KUJ, Specyfika środowiska kleryckiego

Ks. prof. dr hab. Marek Tatar (UKSW), Model formacji do dojrzałej duchowości

Prof. dr hab. Jerzy Gogola OCD (UPJPI), Każdy czas jest dobry na świętość

Komitet Naukowy: dr hab. Paweł Zajęc, prof. UAM; ks. dr hab. Waldemar Cisło, prof. UKSW; ks. prof. dr hab. Jan Przybyłowski; dr hab. Marcin Wrzas OMI

Komitet organizacyjny: ks. prof. dr hab. Marek Tatar, Lucjan Osiecki OMI, prof. dr hab. Janusz Różarski OMI, prof. UKSW dr hab. Tomasz Szycha SVD, prof. UKSW dr hab. Wojciech Kluj, dr. Mariela Kalluzńska-Tyburka (UCBWR UKSW)

ZGŁOSZENIA
o. Lucjan Osiecki OMI
lucjan.osiecki@oblaci.net

Konferencja „Wokół Koncepcji Wolności Religijnej”

26 września 2022 r., Warszawa

W latach 2014–2018 jedna z grup roboczych Międzynarodowej Komisji Teologicznej zastanawiała się nad znaczeniem wolności religijnej we współczesnym świecie. Owocem jej pracy był dokument pt. *Wolność religijna dla dobra wszystkich*, zatwierdzony przez całą komisję w 2018 r., a opublikowany rok później, 21 marca 2019 r.. Został on upowszechniony na stronie internetowej Komisji i przetłumaczony na siedem języków, wśród których nie ma jednak języka polskiego. Dlatego też celem konferencji było przybliżenie tego dokumentu oraz najważniejszych założeń i refleksji na temat koncepcji wolności religijnej z różnych perspektyw, wzbogaconych o konieczne odniesienia do nauczania Kościoła i osobiste spostrzeżenia.

11.00-13.00

1. **Ks. dr hab. Waldemar Cisto, prof. UKSW**, *Wolność religijna wczoraj i dziś*. Wprowadzenie
2. **Dr hab. Dominika Żukowska-Gardzińska, prof. UKSW**, *Wpływ wolności religijnej na integralność osoby (wokół koncepcji św. Jana Pawła II)*
3. **Dr Marceli Gęśła OFM (WSSG w Przeworsku)**, *Ograniczenia w stanie epidemii Sars-Cov-2 w Polsce oraz w wybranych krajach sąsiednich*
4. **Ks. prof. dr hab. Bogumił Gacka (UKSW)**, *Personalista amerykański Walter Muellერი „Deklaracja o wolności religijnej”*
5. **Ks. prof. dr hab. Jarosław Różański OMI (UKSW)**, *Dokument Międzynarodowej Komisji Teologicznej o wolności religijnej w służbie wspólnego dobra*

13.30-15.30

1. **Safia Al-Shameri (UW)**, *The Freedom of Religion and Belief in Islam*
2. **Ks. dr Marek Rostkowski OMI (Instytut Teologiczny im. Św. Józefa Bilczewskiego, Łódź)**, *Instrukcja dla wikariuszy apostołskich w Indochinach Kongregacji de Propaganda Fide z 1659 r. – niedoceniony dokument Kościoła o inkulturacji i poznaniu religii pierwotnych*
3. **Ks. dr hab. Wojciech Kluj, prof. UKSW**, *Wolność religijna w Azji Centralnej*
4. **Ks. dr hab. Tomasz Szyszka, prof. UKSW**, *Zmagania wokół wolności religijnej w Nowym Świecie*
5. **Radosław Zawadzki (Instytut Mazenodianum)**, *Między wolnością i zależnością. Aktualne zagrożenia wolności Indian dorzecza Marañón w kontekście wyścigów ras*
6. **Ks. dr Mariusz Boguszeński**, *Dieceja Zanzibar na rzecz normalizacji relacji chrześcijańsko-muzułmańskich*

Komitec Naukowy:

Dr hab. Dominika Żukowska-Gardzińska, prof. UKSW; ks. prof. dr hab. Bogumił Gacka (UKSW); ks. dr hab. Waldemar Cisto, prof. UKSW; prof. dr hab. Jan Przybyłowski

Komitec organizacyjny: Dr Marlena Kałużyńska-Tybarska; prof. dr hab. Jarosław Różański OMI, dr hab. Tomasz Szyszka SVD, prof. UKSW dr hab. Wojciech Kluj OMI, prof. UKSW

Konferencja „4,50 czy 5000 zł. Ile kosztuje człowiek?” 11 października 2022 r., Wrocław

W związku z XVI Europejskim Dniem Walki Przeciwko Handlowi Ludźmi (18 października 2022 r.), 11 października 2022 r. odbyła się międzynarodowa konferencja pt. „4,50 zł czy 5000 zł. Ile kosztuje człowiek?” – zorganizowana we współpracy z biurem regionalnym PKWP we Wrocławiu „Stacja Dialog”.

Obchody Europejskiego Dnia Walki Przeciwko Handlowi Ludźmi są odpowiedzią na zjawisko, które w latach dziewięćdziesiątych nasiliło się również w Polsce – wykorzystywanie ludzi do pracy przymusowej lub zmuszanie do prostytucji.

**Konferencja z okazji
XVI Europejskiego Dnia Przeciwko
Handlowi Ludźmi**

4,50zł czy 5000zł

Ile kosztuje człowiek ?

11 października 2022 godz. 10.00
Sala Sesyjna Dworca Głównego PKP we Wrocławiu

Organizator: Stacja Dialog – Biuro Regionalne we Wrocławiu
Sekcji Polskiej Stowarzyszenia Papieskiego
Pomoc Kościółowi w Potrzebie

Podmioty biorące udział w konferencji:

Współorganizatorzy:
• Zgromadzenie Sióstr Pasterek
od Opatrzności Bożej,
• Uniwersyteckie Centrum Badań
• Włocławek Religijnej UKSW w Warszawie

Patronaty:

Centrum Badań nad
Handlowi Ludźmi
Uniwersytetu Wrocławskiego

Logos of various organizations including Caritas, UKSW, and others.

**Konferencja z okazji
XVI Europejskiego Dnia Przeciwko
Handlowi Ludźmi**

„4,50 zł czy 5000 zł ? Ile kosztuje człowiek ?”

11 października 2022 (godz. 10.00)
Sala Sesyjna Dworca Głównego PKP we Wrocławiu

Program:

- 10:00 Otwarcie konferencji
Prezenter Stacji Dialog i St. Anielskiej Pn
- 10:30 Handel ludźmi – zła praktyka współczesnego suwerenizmu.
N. Męć i P. Pielakiewicz – Program Innowacyjnej Polityki (Główny i Honorowy
Umiejscowienie Centrum Badań nad Handlowi Ludźmi w Uniwersytecie
- 10:55 Przemoc ofiarom handlu ludźmi i skutki przestępstw
Daria Palas – Caritas Wrocław i Biuro Regionalne we Wrocławiu, Włocławek
- 11:00 Kto jest bliżej niż myślisz. Sytuacja ofiar handlu ludźmi w Afryce
na przykładzie Kameru
dr Katarzyna Malinowska – Fundacja Proton Poland
- 11:30 Przerwa kawowa
- 12:00 Krajowe Centrum Interaktywne – Kwalifikacyjne dla Ofiar handlu
ludźmi – wybitna w latach 2000-2022
Iwona Stanił – Opatrzność – La Strada Fundacja Promocja handlu ludźmi i niewolnictwa
- 12:45 Zapobieganie oraz zwalczanie przestępstwa handlu ludźmi. Pomoc
ofiarom. dr Paweł Zaleski – Wydział Prawnej Komisji
Wydziałowy Polity we Wrocławiu
- 13:15 Spotkanie na przykładach
Martha Błaszczak – Caritas Archidiecezji Warszawskiej
- 13:45 Trudna praca – proces reintegracji ofiar handlu
ludźmi. dr Katarzyna – Renata Kowalik – Zgromadzenie Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej
- 14:15 Podsumowanie i zakończenie konferencji

Stacja Dialog – Biuro Regionalne we Wrocławiu
Stowarzyszenia Papieskiego
Pomoc Kościółowi w Potrzebie

WEJDŹ PO WIĘCEJ

DYDAKTYKA

Uniwersyteckie Centrum
Badań Wolności Religijnej
UKSW w Warszawie

Centrum prowadzi działalność dydaktyczną propagującą tematykę wolności religijnej. Współczesne trendy związane z globalizacją, przepływem pracowników pomiędzy krajami i kontynentami oraz procesami migracyjnymi w skali światowej stawiają coraz wyższe wymagania wszystkim osobom na rynku pracy, nie tylko w wymiarze przygotowania zawodowego, ale też kompetentnego nawiązywania i pielęgnowania kontaktów międzyludzkich, w tym umiejętności współpracy z osobami innych religii i kultur. Dochodzi do zderzenia wolności religijnej – podstawowego prawa osoby ludzkiej – z uwarunkowaniami i procesami społeczeństwa wielokulturowego i wieloreligijnego.

Obszar działań w zakresie kształcenia obejmuje szereg opracowanych tematów związanych z wolnością religijną. Będą one łączyć wymiar teoretyczny i praktyczny wolności religijnej na płaszczyźnie dialogu i komunikacji międzykulturowej i międzyreligijnej.

WEJDŹ PO WIĘCEJ

Współpraca w przygotowywaniu kadry naukowej dla państw afrykańskich

1. Została opracowana koncepcja studium podyplomowego na temat wolności religijnej:

- Podyplomowe Studium Wolności Religijnej,
- Podyplomowe Studium Komunikacji Międzykulturowej.

2. Centrum podjęło współpracę z MEiN w ramach przygotowania kadry naukowej dla państw afrykańskich. Jest to projekt w ramach umiędzynarodowienia prowadzonych badań i działalności dydaktycznej Centrum Badań Wolności Religijnej.

We współpracy z UKSW i MEiN w ramach projektu organizacji studiów anglojęzycznych dla studentów mniejszości religijnych i etnicznych, pocho-

Spotkanie z Ministrem Edukacji i Nauki

dzących z terenów objętych dyskryminacją oraz przemocą a w szczególności z Afryki został zorganizowany wykład ogólnoakademicki.

Podczas spotkania z przebywającym w Polsce emerytowanym prefektem watykańskiej Kongregacji ds. Kultu i Dyscypliny Sakramentów kard. Robertem Sarahem poruszono kwestie kształcenia księży pochodzących z krajów, w których chrześcijanie są prześladowani.

– „W tym roku akademickim mamy na UKSW trzydziestu studentów z ośmiu krajów afrykańskich m.in. z Nigerii, Kamerunu i Etiopii” – powiedział ks. prof. Waldemar Cisko, dodając, że już ośmiu księży obroniło na naszej uczelni doktoraty, po czym wrócili do krajów, z których przybyli, by przekazywać dalej zdobytą w Polsce wiedzę.

– „Spotkanie z księdzem kardynałem potwierdziło trudną sytuację chrześcijan w wielu krajach Afryki” – powiedział min. Przemysław Czarnek, motywując nas do ich dalszego wspierania.

Ks. prof. Waldemar Cisko, kard. Robert Sarah i min. Przemysław Czarnek

3. Został opracowany program wykładu ogólnoakademickiego:

II SEMESTR ROKU AKADEMICKIEGO 2021/2022 – prowadzenie zajęć ogólnouniwersyteckich przez dyrektora Centrum, ks. prof. Waldemara Cisko: *Migracja a zagrożenia wolności religijnej w kontekście współczesnych przemian społeczno-kulturowych.*

Migracja a zagrożenia wolności religijnej w kontekście współczesnych przemian społeczno-kulturowych WT-DTE-WOMZ Wykład (WYK) Semestr letni 2021/22

Informacje o zajęciach (wspólne dla wszystkich grup)	
Liczba godzin:	30
Limit miejsc:	(brak limitu)
Zaliczenie:	Zaliczenie na ocenę
Literatura:	1. W. Cisło - Imigranci u bram. Kraków 2017 r. 2. G. Kucharczyk - Chrystofobia. 500 lat nienawiści do Jezusa i Kościoła. Wydawnictwo Fronda 2020 r. 3. Wolność religijna. Wybrane zagadnienia. Warszawa 2018 r. redakcja zbiorowa.
Metody i kryteria oceniania:	egzamin ustny z materiałów na zaliczenie.
Zakres tematów:	1. Wprowadzenie w zagadnienie ruchów emigracyjnych. 2. Przyczyny ruchów emigracyjnych. 3. Intelektualny i religijny klimat Europy. od Oświecenia do Nowożytności. 4. Dechrystianizacja Europy i jej wpływ na sekularyzację i powstawanie nowych religii. 5. Możliwości dialogu międzyreligijnego w Europie. 6. Możliwości dialogu międzyreligijnego gdzie Chryścijaństwo stanowią mniejszość. 7. Możliwość dialogu religii monoteistycznych i naturalnych na przykładzie krajów afrykańskich. 8. Pakistan jako przykład kraju z prawem o bluźnierstwie. 9. Irak. Współczesne ludobójstwo. 10. Syria. Kryzys humanitarny a reakcja krajów bogatych. 11. Wpływ klęsk żywiołowych na migrację ludności. 12. Wpływ konfliktów zbrojnych na migracje ludności. 13. Struktura pomocy społecznej w Europie jako element przyciągający migrantów. 14. Organizacja międzynarodowe wobec migracji. 15. Podsumowanie
Metody dydaktyczne:	wykład, rozmowa

Grupy zajęciowe

[zobacz na planie zajęć .](#)

4. Zostały opracowane następujące zagadnienia, stanowiące materiał do założeń programowych szkoleń/kursów:

- a) Wolność religijna jako prawo osoby ludzkiej.
- b) Wolność religijna w chrześcijaństwie.
- c) Wolność w judaizmie.

- d) Szariat a wolność religijna.
- e) Wolność a dialog międzyreligijny.
- f) Wolność religijna w świecie wirtualnym.
- g) Wolność religijna w społeczeństwie wielokulturowym.
- h) Zagrożenia wolności religijnej w Europie; przyczyny i skutki prześladowań chrześcijaństwa.
- i) Wolność religijna a działalność Papieskiego Stowarzyszenia Pomoc Kościół w Potrzebie; wolność religijna w prawodawstwie polskim.
- j) Wolność religijna w wychowaniu.
- k) Wolność religijna w dydaktyce uniwersyteckiej; wolność religijna w badaniach naukowych.
- l) Wolność religijna a bezpieczeństwo wewnętrzne.
- ł) Wolność religijna w polityce i dyplomacji.
- m) Wolność religijna w Katolickiej Nauce Społecznej.
- n) Wolność religijna w komunikacji społecznej i medialnej.

Celem działalności dydaktycznej jest przekaz uporządkowanej wiedzy na temat wolności religijnej w różnych formach kształcenia. Chodzi o upowszechnianie w ramach instytucji naukowych i edukacyjnych świadomości konieczności obrony tej podstawowej wolności ludzkiej oraz współpracy w jej realizacji. Uwzględnia się wielorakie wymiary kształcenia, a więc przekaz wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, dlatego podkreślana będzie płaszczyzna dialogu i komunikacji międzykulturowej i międzyreligijnej. Studium ma przygotowywać do świadomego i dojrzałego, a zarazem i odpowiedzialnego i rozważnego uczestniczenia w zachodzących procesach społeczno-kulturowych i religijno-obyczajowych.

Uniwersyteckie Centrum
Badań Wolności Religijnej
UKSW w Warszawie

SPÓŁPRACA

UNIWERSYTECKIEGO CENTRUM
BADAŃ WOLNOŚCI RELIGIJNEJ
UKSW W WARSZAWIE
Z PODMIOTAMI ZEWNĘTRZNYMI

WEJDŹ PO WIĘCEJ

Dzień Otwarty UKSW – „Odkryj przyszłość z nami”

2 kwietnia 2022 r., Warszawa

„Odkryj przyszłość z nami” – to hasło tegorocznej rekrutacji na UKSW.

Ważnym jej wydarzeniem był Dzień Otwarty w kampusie przy ul. Wóycickiego. W tym roku Dzień Otwarty przyjął formę hybrydową. Część stacjonarna odbyła się na kampusie przy ul. Wóycickiego, w Auditorium Maximum.

Kandydaci mogli wziąć udział w licznych zajęciach, warsztatach, eksperymentach oraz wydarzeniach specjalnych, które poprowadzili naukowcy UKSW. W Auditorium Maximum zaprezentowały się wydziały, jednostki uniwersyteckie, organizacje studenckie oraz koła naukowe. W trakcie wydarzenia odbyły się spotkania z władzami Uczelni, specjalistami z Biura Rekrutacji, Biura Karier i Działu Pomocy Materialnej.

W 2021 roku zrealizowaliśmy:

9

publikacji

7

konferencji

2

czasopisma

Konferencje

Zorganizowane konferencje naukowe były zgodne z planem badawczym Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW; miały one charakter naukowy i praktyczno-wdrożeniowy.

14 marca 2021
Konferencje naukowe
„Dobro i zło”
„Dobro i zło”
„Dobro i zło”
„Dobro i zło”
„Dobro i zło”

17 marca 2021
Multytranslacyjne
Konferencje
„Dobro i zło”
„Dobro i zło”
„Dobro i zło”

24 kwietnia 2021
Wieloletnie religijne
nauczanie
Bogactwa 2021

27 maja 2021
Mapy i symbole
konferencji
„Dobro i zło”
„Dobro i zło”
„Dobro i zło”

1 czerwca 2021
Bazylika i
wieloletnie religijne
nauczanie

16 września 2021
Czy religijność
jest moralna?
„Dobro i zło”
„Dobro i zło”
„Dobro i zło”

23 września 2021
Wieloletnie religijne
nauczanie
„Dobro i zło”
„Dobro i zło”
„Dobro i zło”

Publikacje 2021

Wydane publikacje wskazują kierunki badań i aktualnych potrzeb w Polsce i w Europie, wymagające pogłębionych, interdyscyplinarnych badań naukowych nad wolnością religijną.

• Budowanie środowiska wokół czasopism naukowych OJS

KAMPANIE

Fundacja Haart Poland – „Wolni – Niewolni”

„Wolni – Niewolni”. Kampania wspierająca ofiary handlu ludźmi 30 lipca w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu Pomoc Kościołowi w Potrzebie i Fundacja HAART zainaugurowały kampanię „Wolni – Niewolni”.

Cała akcja trwała do 18 października, czyli do Europejskiego Dnia Przeciwno Handlowi Ludźmi.

Każdego roku na świecie sprzedawanych jest około 40 milionów osób. Handel ludźmi to trzecie źródło dochodów dla organizacji przestępczych, zaraz po handlu bronią i handlu narkotykami. Przestępcy wykorzystują niewiedzę ofiar. Proponują im np. pracę zagranicą, która później przeradza się we współczesne niewolnictwo. Nie jest to jedyna metoda, z jakiej korzystają. „Czasem źródłem cierpienia ofiar są najbliżsi, sprzedający ich w niewolę. Często zniewolonym towarzyszy chęć dotarcia do lepszego świata, ale wtedy właśnie okazuje się, że przemytnicy to handlarze ludźmi. Nierzadko ofiary sprzedawane są na organy” – wyjaśniał Tomasz Zawal, dyrektor regionalnego biura PKWP w Poznaniu.

Z osobami skrzywdzonymi przez handlarzy od lat konsekwentnie pracuje Radosław Malinowski z Fundacji HAART Poland. Wyjaśniał, między innymi, że wobec skrzywdzonych przestępcy stosują przemoc, odurzają ich narkotykami.

HANDEL LUDŹMI

40 000 000

ludzi rocznie pada ofiarą handlu ludźmi

Szacuje się, że co roku pada ofiarą **1,2 miliona dzieci**

Większość ofiar handlu ludźmi ma od **18 do 24 lat**

95% ofiar doświadcza przemocy fizycznej lub seksualnej podczas handlu ludźmi

Udział form wyzysku wśród wykrytych ofiar handlu ludźmi.

Współczesny handel ludźmi przypomina dawne niewolnictwo. Celem handlarzy jest eksploatacja drugiego człowieka w postaci przymusowej pracy i prostytucji, co skutkuje utratą godności, zdrowia, a nierzadko życia. Handel ludźmi stanowi brzośce źródło dochodu międzynarodowych organizacji przestępczych, zaraz po handlu narkotykami i bronią!

Laboratorium Wolności Religijnej

22 sierpnia to Międzynarodowy Dzień Upamiętniający Ofiary Aktów Przemocy ze względu na Religie lub Wyznanie (#MDUOAP). Ustanowiono go w 2019 roku rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ w reakcji na rosnącą liczbę przypadków prześladowań i dyskryminacji ze względu na wyznawaną wiarę. Z tej okazji w całej Polsce podświetlane na czerwono zostają budynki urzędów i instytucji kultury, a także obiekty użyteczności publicznej.

W ramach osobistego upamiętnienia ofiar prześladowań ludzie zapalają świece i znicze w oknach mieszkań i domów.

Według raportu organizacji Open Doors ok. 360 mln chrześcijan zмага się obecnie z silnymi prześladowaniami. To o 20 mln więcej niż w roku poprzednim. W 2021 roku 5898 chrześcijan zostało zabitych z powodu wiary, a 6175 było przetrzymywanych bez procesu, aresztowanych, skazanych lub więzionych. Między rokiem 2019 a 2020 liczba chrześcijan zamordowanych z powodu swojej wiary wzrosła niemal o 24%. W 2021 roku odnotowano w Polsce 158 przypadków szeroko rozumianego naruszenia wolności sumienia i religii wśród chrześcijan.

Zapraszamy do obejrzenia filmu promującego Międzynarodowy Dzień Upamiętniający Ofiary Aktów Przemocy ze względu na Religie lub Wyznanie (#MDUOAP):

DUNAJ INSTYTUT DIALOGU

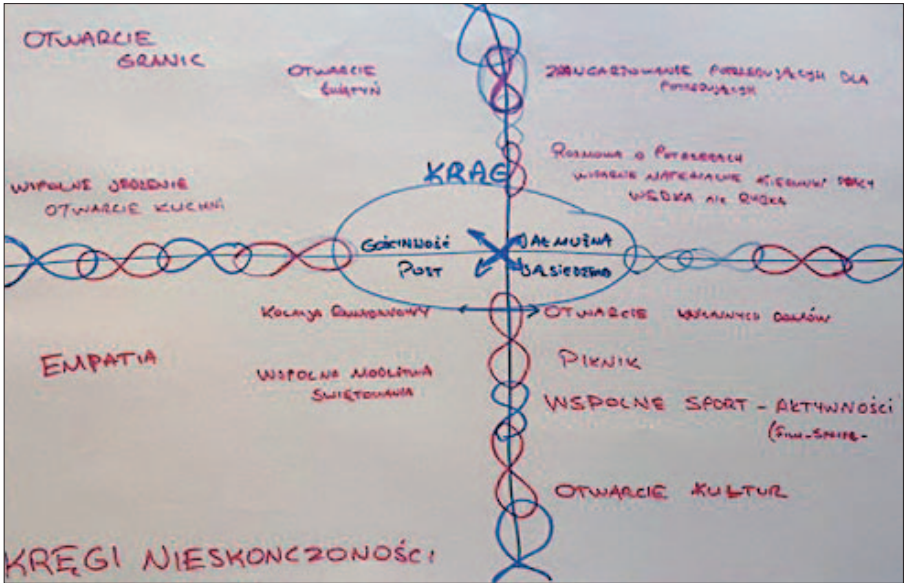
Braterski Krąg to narzędzie dialogu międzyreligijnego, w którym ludzie różnych wyznań spotykają się, aby czytać i rozważać swoje święte pisma. W przeciwieństwie do niektórych form dialogu chodzi tu nie tyle o szukanie porozumienia, co raczej o analizę tekstów i ich możliwych interpretacji ponad granicami wyznań oraz uczenie się, jak „lepiej się nie zgadzać”. Rezultatem takich spotkań często jest głębsze zrozumienie świętych pism tak swojego, jak i obcych wyznań, a także budowa silnych więzi pomiędzy wspólnotami różnych religii. Tego rodzaju spotkania są obecnie praktykowane na całym świecie, również w miejscach dotkniętych napięciami i konfliktami na tle religijnym.

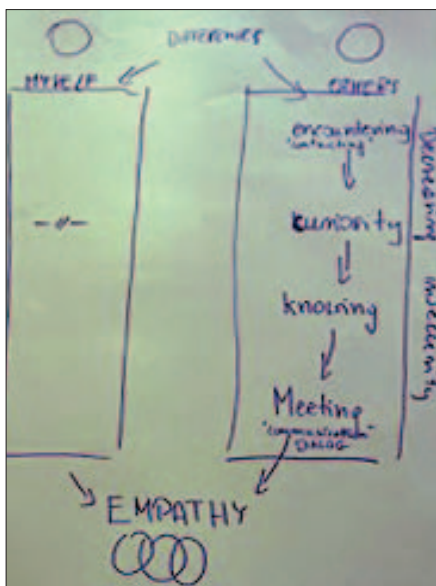
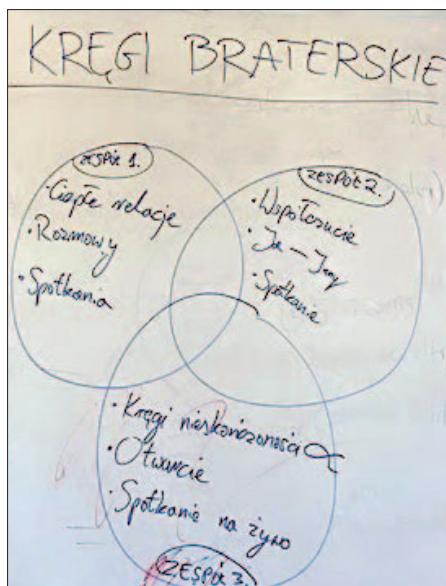

„Ludzkie braterstwo” Współistnienie we współczesnym świecie

Platforma dialogu międzywyznaniowego ma na celu rzucenie światła na wspólne wartości, które łączą członków trzech religii Abrahamowych, ponieważ wierzymy, że są to wspólne podstawy, na których możemy budować. Miłość, gościnność, przebaczenie, współistnienie i pokój są kluczowe dla członków trzech religii, co należy podkreślać. Naszym celem w tym projekcie jest stworzenie wspólnego miejsca i okazji do wspólnej pracy nad wspólnymi problemami ludzkości przy jednoczesnym włożeniu wysiłku w zachowanie i promowanie tych wartości z perspektywy dialogu międzyreligijnego. Instytut Dialogu Dunaj zorganizował tradycyjne tureckie śniadanie i zaprosił krajowych i międzynarodowych gości. Program ten był inauguracją nowego roku akademickiego. Rozpoczął się od przedstawienia się publiczności, a następnie Platforma Dialogu Międzyreligijnego zaprezentowała swój roczny kalendarz akademicki, a także wydarzenia, które odbyły się w poprzednich latach. Szczególnie została podkreślona główna część kalendarza akademickiego, czyli „Kręgi Braterstwa”. Po wszystkich prezentacjach uczestnicy zostali podzieleni na zespoły, a następnie rozpoczęły się warsztaty. Zespoły dyskutowały nad kilkoma ważnymi pytaniami, wypracowywały wyniki i dzieliły się nimi z innymi zespołami. Poniżej można obejrzeć wypracowane w grupach graficznie wnioski z wydarzenia:

„Międzywyznaniowe czytanie świętych pism trzech religii Abrahamowych”

Panel dyskusyjny odbył się w formule Scriptural Reasoning („międzywyznaniowe czytanie świętych pism”), które polega na spotkaniu wyznawców trzech religii Abrahamowych (judaizmu, chrześcijaństwa i islamu), wspólnym czytaniu fragmentów świętych ksiąg każdej z nich dotyczących wybranego tematu oraz wzajemnej wymianie refleksji i doświadczeń. Z każdego wyznania zapraszani są eksperci, którzy w ramach wprowadzenia opowiadają o spojrzeniu swojej religii na dyskutowany temat.

Z perspektywy żydowskiej na ten temat mówił rabin Itzhak Rapoport, z perspektywy chrześcijańskiej ks. prof. Wojciech Kluj oraz z perspektywy muzułmańskiej Havva Bulut. Dyskusja prowadzona była w języku polskim i angielskim.

PANEL DYSKUSYJNY & MIĘDZYWYZNANIOWE CZYTANIE ŚWIĘTYCH PISM: GOŚCINNOŚĆ

06.11.2022 - 16.00
Ul. Chmielna 26/22
Wstęp wolny

PKWP 13 listopada 2022 – XIV Dzień Solidarności z Kościołem Prześladowanym

Pod hasłem „Uleczyć tęsknotę” obchodzony był w Polsce w 2022 roku XIV Dzień Solidarności z Kościołem Prześladowanym. Jego inicjatorem jest Papieskie Stowarzyszenie Pomoc Kościołowi w Potrzebie, które w 2022 roku wsparło Ukrainę. „Miliony ludzi wciąż nie mogą wrócić do swoich domów, a pomoc na miejscu to ratowanie życia” – wyjaśniał ks. prof. Waldemar Cisto (dyrektor UCBWR), który zaprosił do Polski bp. Witalija Krywickiego z diecezji kijowsko-żytomierskiej.

Modlitwa za prześladowany Kościół:

Boże, poprzez tajemnicze zrządzenie Twej Miłości,
pozwoliłeś swemu Kościołowi uczestniczyć
w cierpieniu Twego Syna,
wzmocnij nasze Siostry i Braci,
którzy z powodu swej wiary
są prześladowani.
Obdarz ich swoją mocą i wytrwałością,
aby w każdym ucisku
pokładali w Tobie całą swą ufność,
a w cierpieniu wiernie świadczyli o Tobie.
Podaruj im radość z uczestnictwa
w ofierze Chrystusa
i obdarz pewnością, że ich imiona
są zapisane w Księdze Życia.
Daj im do naśladowania Chrystusa siłę,
która wesprze ich w dźwiganiu Krzyża,
a w utrapieniu ustrzeże ich chrześcijańską wiarę.
Przez Chrystusa Pana naszego.
Amen.

13 LISTOPADA 2022
XIV DZIEŃ SOLIDARNOŚCI
Z KOŚCIOŁEM
PRZEŚLADOWANYM
UKRAINA

**ULECZYĆ
TĘSKNOTĘ**

**CHCĘ,
POMOC**

Pomoc Kościołowi w Potrzebie,
ul. Wiernicza 142, 02-952 Warszawa
PKO BP o/ Warszawa
87 1020 1068 0000 1402 0096 8990

Pomoc
Kościołowi
w Potrzebie
ACN POLSKA

**POMOC
KOŚCIOŁOWI
W POTRZEBIE**

BADANIA

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS) – prowadzenie badań „Prawo do wolności”

Akademia Nauk Stosowanych TWP w Szczecinie (ANS TWP) – prowadzenie badań „Wolność w różnych obszarach życia społecznego”

Współpraca badawczo-naukowa podjęta w zakresie tematyki wolności religijnej z Akademią Nauk Stosowanych TWP w Szczecinie polegała na przygotowaniu zarysu modeli teoretycznych dotyczących wolności religijnej, czyli opracowaniu modelu metodologicznego badania o wolności religijnej zgodnie z zasadami przyjętymi na gruncie metodologii nauk społecznych. Model zawiera konceptualizację, strukturalizację i operacjonalizację procesu badawczego (prace w 2022 roku).

Rozpoczęty też został drugi etap, czyli przeprowadzenie badań „Wolność w różnych obszarach życia społecznego”. Na ten etap składa się przygotowanie badań ilościowych i jakościowych, skonstruowanie oryginalnych narzędzi badawczych (kwestionariusze do badań ilościowych i jakościowych), określenie i wytypowanie grupy respondentów do badań empirycznych, wykonanie badań w terenie, opracowanie statystyczne wyników badań, przygotowanie raportu z analizą statystyczną (badanie na 2022–2023).

Fundacja *Vide et Crede* im. św. Jana Pawła II (EWTN Global Catholic Network) – Materiały źródłowe do badań

Fundacja *Vide et Crede* im. św. Jana Pawła II, która jest operatorem telewizji EWTN Global Catholic Network w Polsce, prowadzi programy informacyjne, edukacyjne, dokumentacyjne i wywiady odnoszące się do tematyki wolności religijnej, szczególnie w kontekście nauczania Kościoła katolickiego, których tematyka mocno koreluje z działalnością UCBWR. Współpraca z EWTN polegała na przeprowadzeniu pogłębionych wywiadów z przedstawicielami z całego świata, którzy odnosili się do tematyki związanej z wolnością religijną jako szeroko pojętym zagadnieniem na wielu płaszczyznach. Materiał źródłowy zawiera bibliografię oraz krótki opis podejmowanego zagadnienia.

Opracowania, jako materiały źródłowe do dalszej pracy badawczej, oraz analizy zostały w całości umieszczone na naszej stronie internetowej w zakładce działalność – materiały.

1. *Kościół rzymskokatolicki w zsekularyzowanym społeczeństwie na przykładzie Niderlandów*. Wywiad z ks. biskupem Robem Mutsaertsem z Niderlandów.
2. *Przechowywanie i przekazywanie depozytu wiary w czasach zamieszania, kryzysu i prześladowań*. Wywiad z ks. kardynałem Georgem Pellem, emerytowanym arcybiskupem Sydney, członkiem Rady Kardynałów, prefektem Sekretariatu ds. Gospodarczych Stolicy Apostolskiej.
3. *Uciszyć burzę: o Kościele, kryzysie kultury, społeczeństwa i drogach wyjścia*. Wywiad z ks. dr. Geraldem Murrayem, proboszczem parafii Świętej Rodziny na Manhattanie, w Nowym Jorku, autorem książek, dziennikarzem, kapelanem wojskowym.
4. *Kultura, społeczeństwo, kościół – wyzwania i źródła nadziei*. Wywiad z dr. Gavinem Ashendenem, byłym biskupem anglikańskim, członkiem Królewskiego Domu jako kapelana królowej Elżbiety II (2008–2017).
5. *Kościół w kryzysie, wyzwania chrześcijan we współczesnym społeczeństwie i źródła nadziei*. Wywiad z dr. Ralphem Martinem, ewangelizatorem katolickim od ponad 50 lat, jednym z „ojców założycieli” katolickiej odnowy charyzmatycznej w USA i jednym z jej wieloletnich, światowych liderów Nowej Ewangelizacji.

6. *O sumieniu, prawdzie, odpowiedzialności i katolickiej etyce seksualnej.* Wywiad z prof. Janet Smith, teologiem moralnym, autorką książek, niestrudzoną obrończynią nauczania Kościoła w zakresie etyki seksualnej, wykładownicą seminarium duchownego.
7. *O Chinach i „polityce jednego dziecka”, prześladowaniach chrześcijan i stosunkach Watykan – Chiny.* Wywiad ze Stevenem Mosherem, prezesem Population Research Institute, wybitnym znawcą Chin, autorem książek i artykułów na temat Chin.

KONFERENCJE PRASOWE

Rok działalności Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej

Rozpoczęcie: 11.00, Sala Senacka UKSW.

- Wprowadzenie: o Centrum (cel i zadania Centrum, osoba bł. kard. Wyszyńskiego),
- Centrum w liczbach (9 publikacji, 7 konferencji, 2 czasopisma),
- Budowanie środowiska wokół czasopism naukowych Centrum (portal OJS),
- Prezentacja Informatora Centrum z 2021,
- Podjęta współpraca z...,
- Udział doktorantów w przygotowaniu kadry naukowej dla krajów afrykańskich,
- Msza Święta – 12.00, w kościele pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny przy ul. Dewajtis 3.

UKSW

Uniwersyteckie Centrum
Badań Wolności Religijnej
UKSW w Warszawie

**KONFERENCJA PRASOWA
PODSUMOWANIE ROCZNEJ DZIAŁALNOŚCI
UNIWERSYTECKIEGO CENTRUM BADAŃ WOLNOŚCI RELIGIJNEJ
Z UDZIAŁEM PANA MINISTRA EDUKACJI I NAUKI,
PROF. PRZEMYSŁAWEM CZARNKIEM.**

Data: 02 marca 2022, godz. 11.00

Miejsce: Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie,

przy ul. Dewajtis 5, Sala Senacka oraz dostęp online: <https://youtu.be/6z8C1dxnNX4>

Osoba do kontaktu: dr Marlena Kałużyńska-Tyburska (kom. 794692468)

Na początku roku 2021 powołane zostało Uniwersyteckie Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW (UCBWR*). Pierwszy rok działalności to przede wszystkim budowanie zespołu i definiowanie celów do prowadzenia badań nad szeroko pojętą wolnością religijną. Działalność Centrum umożliwia stworzenie przestrzeni wymiany myśli i prowadzenia interdyscyplinarnych badań nad wolnością religijną dla naukowców z różnych ośrodków akademickich oraz specjalistów z instytucji naukowo-wdrożeniowych.

Osiągnięcia w liczbach z roku 2021 to wydanie 9 publikacji naukowych oraz 7 konferencji międzynarodowych i ogólnokrajowych, które zorganizowało UCBWR. Zorganizowane konferencje naukowe były zgodne z planem badawczym Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW; miały one charakter naukowy i praktyczno-wdrożeniowy. Natomiast wydane publikacje wskazują kierunki badań i aktualnych potrzeb w Polsce i w Europie, wymagające pogłębionych, interdyscyplinarnych badań naukowych nad wolnością religijną. W celu upowszechniania wyników badań naukowych Centrum zostały złożone wnioski o rejestrację w Sądzie Okręgowym dwóch czasopism (roczników) dotyczących wolności religijnej.

Środa popielcowa nie jest przypadkowym terminem zorganizowania konferencji prasowej z udziałem Pana Ministra prof. Przemysława Czarnka. Jest to okazja do podsumowania rocznej działalności Centrum i przedstawienia nowych wyzwań badawczych.

W Centrum został przygotowany projekt badawczy, którego głównym celem będzie interdyscyplinarne badanie wolności religijnej głównie z polskiej i europejskiej perspektywy. W części praktycznej badań przygotowywane będą konkretne propozycje obrony prawa wolności religijnej przeciwdziałania różnym przejawom nietolerancji i pomocy osobom dyskryminowanym z powodów religijnych.

Uniwersyteckie Centrum
Badań Wolności Religijnej
UKSW w Warszawie
ul. Demotowa 5, 01-632 Warszawa
tel. +48 22 580 97 95

Centrum Promocji i Wspierania
Przedsiębiorstwa, Edukacji i Nauki
na poziomie Litwy
nr 1624/2020/01/155 z dnia 15.12.2020

UKSW

Uniwersyteckie Centrum
Badań Wolności Religijnej
UKSW w Warszawie

Trudny moment w historii Polski i Europy w związku z działaniami zbrojnymi na terenie Ukrainy, to również czas refleksji nad wolnością religijną z perspektywy Wielkiego Postu, który skłania do podjęcia trudu przemiany serc ludzkich i wypełnienia ich pokojem.

Dla uczestników konferencji zostały przygotowane pakiety promocyjne oraz dwie publikacje. „Informator” o działalności Centrum w 2021 oraz pozycja „Kardynał Stefan Wyszyński – polskie i europejskie drogi do wolności” zawierająca materiały naukowe, dokumentację archiwizacyjną, galerię zdjęć, a także relację z wydarzeń związanych z Międzynarodową Konferencją Naukową oraz beatyfikacją Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

ZAPROSZENIE

WEJDŹ PO WIĘCEJ

UCBWR*

Uniwersyteckie Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW w Warszawie

zostało powołane z inicjatywy Ministerstwa Edukacji i Nauki w 2021 roku, jako ośrodek prowadzący interdyscyplinarne badania naukowe i monitorujący przestrzeganie wolności religijnej w państwach, w których ten problem jest najbardziej widoczny. Celem badań jest poszukiwanie wskazań praktycznych dla przestrzegania wolności religijnej przede wszystkim w Polsce i w Europie. Badania naukowe dotyczące podstaw wolności religijnej są prowadzone w obszarze filozofii, teologii i prawa, socjologii, politologii, nauk pedagogicznych i psychologii.

Uniwersyteckie Centrum
Badań Wolności Religijnej
UKSW w Warszawie
ul. Camille'a 6, 01-815 Warszawa
tel.: +48 22 302 97 13

Centrum Finansowane ze środków
Ministerstwa Edukacji i Nauki
na podstawie Umowy
nr MIA.0001.0010.359 z dnia 03.02.2021

Ks. prof. dr hab. Waldemar Ciśło

Od lewej: ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski, rektor UKSW; dr hab. Przemysław Czarnek, Minister Edukacji i Nauki; ks. prof. dr hab. Waldemar Ciśło; ks. prof. dr hab. Jan Kazimierz Przybyłowski

Od lewej: dr hab. Przemysław Czarnek, Minister Edukacji i Nauki; ks. prof. dr hab. Waldemar Cisło; ks. prof. dr hab. Jan Kazimierz Przybyłowski

Konferencja prasowa

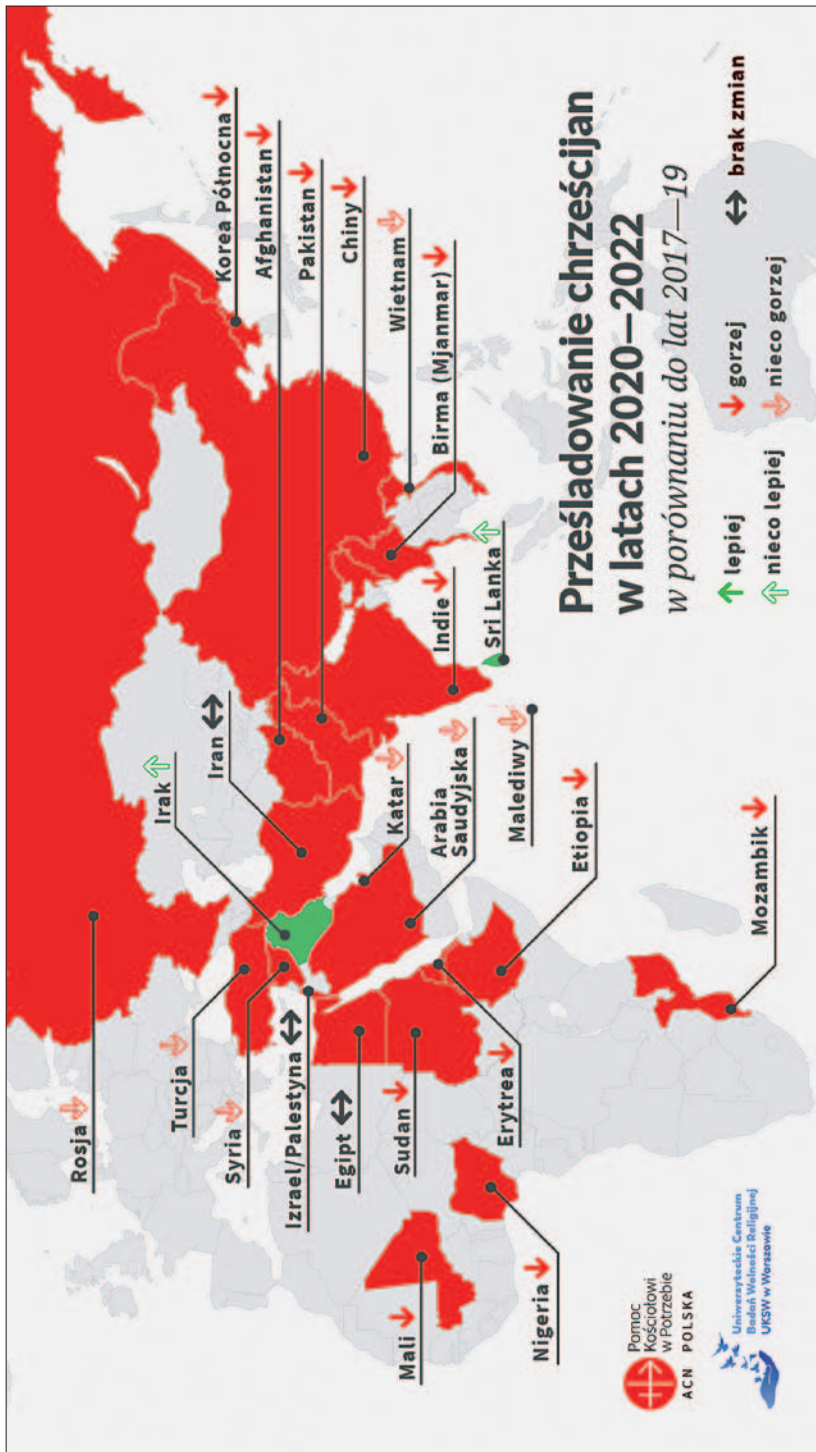
21.11.2022 – Prezentacja raportu *Prześladowani i zapomniani? 2020–2022*

Są kraje, gdzie pójście na Mszę św. może kosztować życie. Są takie, w których wprost zabrania się wiary w Chrystusa, a chrześcijanie muszą modlić się w podziemiu. Są miejsca, gdzie surowo karane jest posiadanie Biblii czy różańca. Ekstremistom wystarczy pretekst, by porwać, uwięzić czy zabić. Chrześcijanie są najbardziej prześladowaną grupą religijną na świecie. Ich trudna sytuacja nie ogranicza się tylko do Afryki czy Azji. Na całym świecie zderzają się z wykluczeniem i dyskryminacją, mierzą się z obelgami i drwiną, a nierzadko próbuje się ich stawiać w sytuacji wyboru, odmawiając przysługującego im prawa do życia w zgodzie z własnymi przekonaniami.

Raport Prześladowani i zapomniani? 2020–2022 kreśli obraz trudności i problemów, z jakimi zmagają się chrześcijanie w różnych częściach świata. Z kolei Red Week (kampania o wymiarze ogólnoswiatowym), kiedy na całym świecie znane budynki podświetlone są na czerwono, ma za zadanie zwrócić uwagę opinii publicznej na ten bolący temat.

Publikując raport, dajemy głos i należne miejsce tym, którym odmawia się prawa do wolności, do życia w zgodzie z własnymi przekonaniami i wartościami. Kiedy terroryści czy autorytarne władze prześladowają chrześcijan, chcą wymazać ich istnienie, chcą pozbawić ich należnego miejsca, nawet pozbawiając ich życia. My chcemy im to miejsce w ten skromny sposób zwrócić. Chcemy opowiedzieć ich historię, aby ocalić ich od zapomnienia.

A large, bold, blue letter 'B' is the central focus. To its right, a small icon depicts a dove in flight, with several smaller birds following it in a curved path.

B ONUS

**Uniwersyteckie Centrum
Badań Wolności Religijnej**
UKSW w Warszawie

WEJDŹ PO WIĘCEJ

XXVII TARGI WYDAWCÓW KATOLICKICH W WARSZAWIE 29 września – 2 października 2022

XXVII Targi Wydawców Katolickich, podczas których Uniwersyteckie Centrum Badań Wolności Religijnej miało swoje stoisko, odbyły się w dniach 29.09 – 2.10.2022 r. w Arkadach Kubickiego i w Ogrodach Zamku Królewskiego (Plac Zamkowy 4, Warszawa).

Udział w Targach to nie tylko promocja osiągnięć, ale przede wszystkim spotkanie ze słowem w każdym jego wymiarze: mówionym, pisany, drukowanym oraz ilustrowanym obrazem i dźwiękiem.

Spotkania autorskie, prezentacje, debaty oraz promocje odbyły się w salach Zamku Królewskiego i wzdłuż Arkad Kubickiego, w specjalnie przygotowanych namiotach.

Tematy przewodnie tegorocznych Targów:

1. Eucharystia daje życie. Rok III: Połani w pokoju Chrystusa.
2. Jubileusz 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę.
3. Pokój na świecie, na Ukrainie.
4. Rok dziękczynienia za beatyfikację kardynała Stefana Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia.
5. Rok rodziny.
6. Rok Święty Jakubowy.
7. Rok Romantyzmu Polskiego.

Stoisko Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW na XXVII Targach Wydawców Katolickich

Stoisko Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW na XXVII Targach Wydawców Katolickich

Stoisko Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW na XXVII Targach Wydawców Katolickich

Stoisko Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW na XXVII Targach Wydawców Katolickich

Ks. Roman Szpakowski i ks. Jan Przybyłowski

Stoisko Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW na XXVII Targach Wydawców Katolickich

S. Anastazja (Duszpasterstwo Akademickie UKSW)

Stoisko Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW na XXVII Targach Wydawców Katolickich

Stoisko Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW na XXVII Targach Wydawców Katolickich

FENIKS 2022 – 25-lecie nagrody Stowarzyszenia Wydawców Katolickich

FENIKS 2022 – WYRÓŻNIENIE DLA WOLNOŚCI

Publikacje Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej zostały wyróżnione w konkursie Stowarzyszenia Wydawców Katolickich Feniksy 2022. Nagrody na uroczystej gali odebrał ks. prof. Waldemar Cisto.

Targi Wydawców Katolickich są świętem czytelnictwa. W ciągu kilku dni ich uczestnicy mają szansę spotkać się ze słowem na różne sposoby. Organizatorzy targów dają czytelnikowi możliwość zajrzenia do licznych publikacji. Zapraszają do przysłuchiwania się dyskusjom oraz wzięcia udziału w spotkaniach z autorami. Słowo pisane, mówione i drukowane jest w tym czasie ogromnym nośnikiem wartości. Zwieńczeniem wspólnego świętowania stała się gala wręczenia nagród Feniks, symbolizujących zmartwychwstałego Chrystusa.

„W zbiorze ponad 250 tytułów szczególnie wyróżniały się te poświęcone aktualnym problemom, ważnym wydarzeniom czy postaciom” – wyjaśnił prof. Krzysztof Narecki, przewodniczący kapituły nagrody Feniks. Ks. Roman Szpakowski, który od lat zajmuje się organizacją wydarzenia, zauważył, że z „każdym rokiem pojawia się coraz więcej publikacji prezentujących bardzo wysoki poziom”. „Pragniemy jednego, żeby ziarno, jakim staje się słowo drukowane, pisane, mówione, ilustrowane, przynosiło jak największe owoce” – dodał.

W uroczystej gali wręczenia nagród udział wzięli w tym roku ks. bp Witalij Krywicki, z którym ks. prof. Waldemar Cisto, dyrektor Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej i sekcji polskiej PKWP, spotkał się w ostatnich tygodniach w Ukrainie.

W katedrze polowej Wojska Polskiego, gdzie wręczano nagrody Feniks, ks. bp Witalij Krywicki tłumaczył, że „wydawnictwa w Ukrainie nie drukują nic w czasie wojny, bo zajmują się pisaniem”. „Piszemy te rzeczy, których byśmy nie napisali w czasie pokoju; których nie napisalibyśmy wtedy, gdyby nic nam nie zagrażało” – mówił. Wskazał na potrzebę tworzenia publikacji, w których słowa nie będą przemijały. „To słowa, które mają swoje źródło w Bogu. Życzę, aby każde wydawnictwo miało niejedną taką książkę, która przetrwa wieki” – zaznaczył biskup kijowsko-żytomierski.

W trakcie gali nagrodę główną otrzymał ks. prof. Roman Bartnicki, biblista, teolog i badacz Ewangelii synoptycznych. Uzasadnienie nagrody: „W uznaniu imponującego dorobku naukowego w zakresie nauk teologicznych i bibliistyki. Za trwałą wkład w życie Kościoła oraz rozwój polskiej nauki i życia akademickiego, w tym realizację dzieła przekształcenia Akademii Teologii Katolickiej w Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego”.

Wyróżnione zostały publikacje Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej. Uznanie w oczach kapituły zyskały:

– Seria *Biblioteka Teologii Pastoralnej* (20 tomów) pod redakcją naukową ks. prof. Jana Przybyłowskiego.

Uzasadnienie wyróżnienia: „Za liczącą ponad 20 tomów serię, stanowiącą źródło wiedzy, pełniącą rolę praktycznego narzędzia dla duszpasterzy. Włącza się upowszechnianie badań naukowych z teologii pastoralnej dla podnoszenia kompetencji polskiego Kościoła w zakresie reagowania i odpowiadania na wyzwania współczesności”.

– Publikacja *Kardynał Stefan Wyszyński. Polskie i europejskie drogi do wolności*, pod redakcją naukową ks. prof. Waldemara Cisko.

Uzasadnienie wyróżnienia: „Za zbiór naukowych studiów nad dorobkiem duszpasterskim i intelektualnym kardynała Stefana Wyszyńskiego jako postaci fundamentalnej dla wolności Polski i Europy w XX wieku”.

„Dla nas to wyjątkowo miła nagroda, bo kard. Stefan Wyszyński niemal od samego początku współpracował z Pomocą Kościołowi w Potrzebie, prosząc o zaangażowanie się w pomoc zakonem kontemplacyjnym. To człowiek, który zrobił bardzo dużo dla wolności w Polsce, przygotował drogę dla św. Jana Pawła II” – zaznaczył dyrektor Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej i sekcji polskiej PKWP.

Ks. prof. Cisko podkreślił, że kard. Stefan Wyszyński jest wyjątkową postacią zwłaszcza dla tych, którzy poświęcają swoje badania naukowe wolności religijnej.

„Niestety, wolność religijna była i jest ciągle zagrożona. Dlatego tym bardziej potrzeba odważnych ludzi, którzy będą przypominali nam słowa św. Jana Pawła II, że podstawą wszelkiej wolności jest właśnie wolność religijna. Z niej wynikają wszystkie inne prawa” – dodał wykładowca UKSW, który podziękował za umożliwienie badań w tym obszarze ministrowi edukacji i nauki prof. Przemysławowi Czarnkowi. Ks. prof. Cisko zaznaczył, że bez inicjatywy resortu, nie byłoby możliwości naukowego spojrzenia na współczesne prześladowania chrześcijan, jak np. w Nikaragui. „Rosyjski okupant i najeźdźca systematycznie niszczy struktury kościelne na Ukrainie. A widzimy też, co dzieje się w Europie, gdzie zderzamy się z marginalizowaniem chrześcijań-

stwa, wymazywaniem go z przestrzeni społecznej, co niektórzy obserwatorzy nazywają chrystianofobią” – dodał.

Wyróżnienie w trakcie gali Feniksy 2022 powędrowało też do rąk ks. prof. Jarosława Różańskiego za publikację *Jan Paweł II w Afryce*, wydaną we współpracy z Uniwersyteckim Centrum Badań Wolności Religijnej. To podsumowanie działalności ewangelizacyjnej polskiego papieża na tym kontynencie.

Nagrodę Mały Feniks 2022 otrzymała Akademicka Telewizja Internetowa PandaTV.pl, którą kieruje dr Marlena Kałużyńska-Tyburska, również biorąca udział w pracach naukowych UCBWR.

„Dziękuję całemu zespołowi, który tworzy Panda TV. Mamy 7 lat, ale to dopiero początek” – powiedziała. Zwróciła uwagę na potrzebę tworzenia wartościowych treści również przez studentów.

Uzasadnienie nagrody: „Działalność PandaTV.pl jest odpowiedzią na potrzebę istnienia i promowania dobrych wartości w cyberprzestrzeni w epoce postępującej dominacji mediów społecznościowych”.

Dr Marlena Kałużyńska-Tyburska, ks. prof. dr hab. Waldemar Cisło

Wręczenie nagrody Feniksa ks. dr. hab. Waldemarowi Cisło, z prawej prof. Krzysztof Narecki

Od lewej: ks. prof. dr hab. Waldemar Cisko, ks. bp Antoni Dydycz, bp Witalij Krywicki, biskup kijowsko-żytomierski, ks. prof. Roman Bartnicki

Bp Witalij Krywicki, biskup kijowsko-żytomierski, dr Marlena Kałużyńska-Tyburska, prof. Krzysztof Narecki

Mały FENIKS

Wyróżnienie

Stowarzyszenia Wydawców Katolickich
Feniks 2022

w kategorii

Kościół wobec współczesności

dla

ks. dra hab. Waldemara Cisto

za książkę

Kardynał Stefan Wyszyński.
Polskie i europejskie drogi do wolności

Za zbiór naukowych studiów nad dorobkiem duszpasterstkim i intelektualnym Kardynała Stefana Wyszyńskiego jako postaci fundamentalnej dla wolności Polski i Europy XX w.

Roman Kopolowicz

ks. Roman Kopolowicz SDB
Procurator
Stowarzyszenia Wydawców Katolickich

Władysław

prof. dr hab. Władysław Marek
Przewodniczący Jury

Wyróżnienie

Stowarzyszenia Wydawców Katolickich
Feniks 2022

w kategorii

Seria wydawnicza / dzieła zebrane

dla

Uniwersyteckiego Centrum Badań
Wolności Religijnej UKSW

za serię wydawniczą

„Biblioteka Teologii Pastoralnej”

pod red. naukową

ks. prof. dra hab. Jana Kazimierza Prybyłowskiego

Za liczącą ponad 20 tomów serię stanowiącą źródło wiedzy, pełniącą rolę praktycznego narzędzia dla duszypasterzy. Włącza się w upowszechnianie badań naukowych z teologii pastoralnej dla podnoszenia kompetencji polskiego Kościoła w zakresie reagowania i odpowiadania na wyzwania współczesności.

Stowarzyszenia Wydawców Katolickich

ks. Roman Dępakowski A.D.B.
Prezes Zarządu
Stowarzyszenia Wydawców Katolickich

Wiceprezesa

prof. dr hab. Krzysztof Nowicki
Przewodniczący Jury

Wyróżnienie

Stowarzyszenia Wydawców Katolickich
Feniks 2022

w kategorii

Seria wydawnicza / dzieła zebrane

dla

ks. prof. dra hab. Jana Kazimierza Przybyłowskiego

za serię wydawniczą

„Biblioteka Teologii Pastoralnej”

Za liczącą ponad 20 tomów serię stanowiącą źródło wiedzy, pełniącą rolę praktycznego narzędzia dla duszpasterzy. Włącza się w upowszechnianie badań naukowych z teologii pastoralnej dla podnoszenia kompetencji polskiego Kościoła w zakresie reagowania i odpowiadania na wyzwania współczesności.

Roman Szpakowski

*ks. Roman Szpakowski SDB
Przewodniczący
Stowarzyszenia Wydawców Katolickich*

Wojciech

*prof. dr hab. Wojciech Narecki
Przewodniczący Jury*

Wyróżnienie
Stowarzyszenia Wydawców Katolickich
Feniks 2022

w kategorii

Kościół wobec współczesności

dla

*Uniwersyteckiego Centrum Badań
Wolności Religijnej UKSW*

za książkę

*Kardynał Stefan Wyszyński.
Polskie i europejskie drogi do wolności*
pod red. naukową ks. dra hab. Waldemara Cisto

*Za zbiór naukowych studiów nad dorobkiem duszpasterstwu
i intelektualnym Kardynała Stefana Wyszyńskiego jako postaci
fundamentalnej dla wolności Polski i Europy XX w.*

Roleroo k p o l e c o w l a

*ks. Roman Szpakowski A.D.B.
Proces Zarządu
Stowarzyszenia Wydawców Katolickich*

W W a r c h i

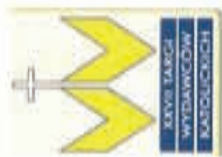
*prof. dr hab. Krzysztof Nawcki
Pracowniczka Jury*

PATRONAT HONOROWY

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej **ANDRZEJ DUDA**

PATRONAT

Jego Ekscelencja Ksiądz Arcybiskup Stanisław Gądecki Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

XXXVII TARGI WYDAWCÓW KATOLICKICH
Nagroda Feniks 2022

Stowarzyszenie Wydawców Katolickich i Zamek Królewski w Warszawie

mają zaszczyt zaprosić na uroczyste otwarcie

XXVII TARGÓW WYDAWCÓW KATOLICKICH

29 września, godzina 12.00

Warszawa, Zamek Królewski – Arkady Kubickiego

WRĘCZENIE NAGRÓD FENIKS 2022

Koncert Obłoczańscy Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”

1 października, godzina 19.30

Katedra Polowa Wyjścia Polskiego, Warszawa, ul. Długa 13/15

KOMITET HONOROWY

Jego Eminencja Ksiądz Kardynał Luis Francisco Ladaria Ferrer
Prefekt Dykasterii Nauki Wiary

Jego Eminencja Ksiądz Kardynał Gerhard Ludwig Müller
Emerytowany Prefekt Kongregacji Nauki Wiary

Jego Eminencja Ksiądz Kardynał Gianfranco Ravasi
Przewodniczący Papieskiej Rady ds. Kultury

Jego Ekscelencja Ksiądz Arcybiskup Salvatore Pennacchio
Nuncjusz Apostolski w Polsce

Jego Ekscelencja Ksiądz Arcybiskup Vitaldas Kalbokus
Nuncjusz Apostolski na Ukrainie

Jego Ekscelencja Ksiądz Arcybiskup Mirosław Mroczkowski
Metropolita Łódzki, Przewodniczący Konferencji Episkopatu
Rzymskokatolickiego w Polsce

Jego Eminencja Ksiądz Kardynał Kazimierz Nycz Metropolita Warszawski

Jego Ekscelencja Ksiądz Arcybiskup Władysław Płociniczak Prymas Polski

Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Rafał Marchwiliński
Przewodniczący Rady Episkopatu Polski ds. Świadectwa Społecznego Przebuddowania

HONOROWY PATRONAT BIAŃZOWY

Jezuita Ksiądz

Stowarzyszenie Główny Bibliotekarz

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

Stowarzyszenie Bibliotekarzy

XXVII TARGI WYDAWCÓW KATOLICKICH

29 września – 2 października 2022

ARKADY KUBICKIEGO na Zamku Królewskim w Warszawie

Konferencja prasowa – 27 września 2022 r. godz. 12.00

Sala Kinowa w Zamku Królewskim w Warszawie

INFORMACJA PRASOWA

Święto Dobrej Książki XXVII Targi Wydawców Katolickich 2022

W dniach 29 września – 2 października w Arkadach Kubickiego Zamku Królewskiego w Warszawie odbędą się XXVII Targi Wydawców Katolickich (TWK). Organizatorami tego wydarzenia są: Stowarzyszenie Wydawców Katolickich oraz Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum.

Zlokalizowana w Arkadach Kubickiego sala wystawowa dla zwiedzających otworzy swoje podwoje w czwartek, 29 września już o godz. 10, jednak uroczystość oficjalnego rozpoczęcia Targów Wydawców Katolickich rozpocznie się o godz. 12.00 w Sali Wielkiej Zamku Królewskiego.

Nadchodząca edycja największej krajowej imprezy wystawienniczej dedykowanej ksiązkom wydawców religijnych zgromadzi około 140 wystawców z całego kraju – oficyn kościelnych, zakonnych i świeckich specjalizujących się w publikacjach o tematyce religijnej, które targowej publiczności zaprezentują ponad 10 tysięcy publikacji.

„Niezmierznie cieszy fakt, że Święto Dobrych Książek, jakim co roku są nasze targi, wraca z nową energią po okresie pandemii COVID-19. Ponownie przyciąga coraz większą liczbę podmiotów zainteresowanych prezentacją swojej oferty. Jestem przekonany, że jej jakość i zainteresowanie, jakie wzbudza wśród czytelników przełoży się na znakomitą frekwencję odwiedzających” – mówi ks. Roman Szpakowski sdb, dyrektor Targów i prezes Zarządu Stowarzyszenia Wydawców Katolickich, potwierdzając wzrost liczby wystawców w porównaniu z 2021 rokiem.

Każda edycja Targów aktywnie włącza się w realizację hasła Roku Duszpasterskiego: „Eucharystia daje życie. Rok III: Postani w pokoju Chrystusa”, a także w trwający Jubileusz 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę. Podczas Targów nie zabraknie inicjatyw poprzez które pragniemy włączyć się także: w Rok Dzięczyny za beatyfikację Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Tysiąclecia, którego zdecydowana obrona praw naszego Narodu uczyniła Go najważniejszym z ojców niepodległości Polski, ponadto w Rok Rodziny, w Rok Święty Jakubowy oraz w Rok Romantyzmu polskiego.

Zagraniczni wystawcy

Nadzwyczaj imponująco prezentuje się tegoroczna międzynarodowa obsada TWK. W Warszawie pojawi się blisko dziesięć wydawców z Ukrainy, Białorusi.

XXVII TARGI WYDAWCÓW KATOLICKICH

29 września – 2 października 2022

ARKADY KUBICKIEGO na Zamku Królewskim w Warszawie

- 68 Któż jak Bóg
- 2 Małgorzata Nawrocka Oficyna Niebieski
- 20 MAM – Mistrzowska Akademia Miłości
- 60 Media Rodzina
- 50 Mia Maria – biżuteria chrześcijańska
- 51 Muzeum Niepodległości
- 5 Narodowe Centrum Kultury
- 48 Niedziela Tygodnik Katolicki
- 96 Oficyna Wydawnicza Vocatio
- 47 Ordynariat Polowy Wojska Polskiego
- 55 P.H.W. Arystoteles Sp.J.
- 69 Pallottinum
- 21 PandaTV
- 72 Państwowy Instytut Wydawniczy
- 67 Poczta Polska
- 9 Polska Zbrojna Historia
- 29 Polskie Centrum św. Hildegardy
- 43 Polskie Radio
- 94 Polskie Towarzystwo Ziemiańskie
- 41 Pro Christo Wydawnictwo
- 102 Przewodnik katolicki
- 1 Pytaki
- 11 Radio Niepokalanów
- 25 Radio Warszawa
- 54 Raj Media
- 90 Roczna wyprawa dookoła świata rodziny Łopacińskich
- 89 Rosikon Press
- 76 SINDRUK-DIMK
- 56 Soliton Wydawnictwo Muzyczne
- 58 Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa KUL
- 26 Teologia polityczna
- 95 Towarzystwo Naukowe KUL
- 36 Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi
- 75 Tu Idea Zaproszenia i Prezenty
- 99 TVP
- 22 Uniwersyteckie Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW
- 17 Wardakowie.pl
- 23 Wiara.pl
- 9 Wojskowy Instytut Wydawniczy
- 92 WPIS
- 19 Wydawnictwo 3DOM
- 103 Wydawnictwo Archikonfraterni Literackiej
- 85 Wydawnictwo Bernardinum
- 6 Wydawnictwo Capital

BIOGRAMY PRACOWNIKÓW UNIwersYTECKIEGO CENTRUM BADAŃ WOLNOŚCI RELIGIJNEJ UKSW W WARSZAWIE

KS. WALDEMAR CISŁO – ks. prof. ucz. dr hab. (Wydział Teologiczny UKSW w Warszawie), ur. 8 lipca 1967 roku w Rzeszowie. Dnia 29 maja 1993 r. przyjął święcenia kapłańskie. Od października 2002 roku jest pracownikiem dydaktyczno-naukowym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, od 14 grudnia 2012 r. z tytułem doktora habilitowanego nauk teologicznych. Od 2006 roku jest dyrektorem Sekcji Polskiej Papieskiego Stowarzyszenia Pomoc Kościołowi w Potrzebie i inicjatorem dwóch biur regionalnych PKWP w Krakowie i Poznaniu. Podejmuje istotne i aktualne zagadnienia współczesności w postaci pracy naukowo-dydaktycznej oraz pastoralnej i społecznej. Pomysłodawca i dyrektor Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW w Warszawie, które realizuje badania naukowe dotyczące podstaw wolności religijnej na gruncie filozofii, teologii i prawa oraz inicjuje współpracę międzyreligijną i międzykulturową w duchu tolerancji i dialogu ekumenicznego. e-mail: w.cislo@pkwp.org.

KS. JAN KAZIMIERZ PRZYBYŁOWSKI – ks. prof. dr hab. Studia specjalistyczne w zakresie teologii pastoralnej ukończył na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, otrzymując stopień doktora w 1993 roku. Habilitację uzyskał na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego (UKSW) w Warszawie w 2001 roku. Tytuł naukowy profesora nauk teologicznych otrzymał 25 stycznia 2011 roku. Od 2002 roku jest kierownikiem Katedry Teologii Pastoralnej i Nauk Pomocniczych na UKSW. W latach 2008–2010 pełnił funkcję prodziekana ds. naukowych na Wydziale Teologicznym UKSW, a w latach 2010–2012 był prorektorem ds. finansowych i naukowych na UKSW. Od roku 2021 jest zastępcą dyrektora Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW. Jest autorem kilkuset artykułów naukowych i popularno-naukowych, i kilkunastu książek, m.in.: *Znaczenie nowej ewangelizacji dla duszpastwstwa młodzieży. Studium pastoralne*, Lublin 2001; *Funkcja wychowawcza w teorii i praktyce eklezjalnej. Studium teologiczno pastoralne*, Warszawa

2010; *Jak modli się polska młodzież? Studium socjologiczne*, Warszawa 2013; *Rola nowej ewangelizacji w Kościele i w świecie. Nowe ubranie bez dziur i tat (Łk 5, 36)*, Warszawa 2014; *Szósty zmysł. Gdyby cały świat stał się na moment szpitalem*, Warszawa 2019. e-mail: j.przybylowski@uksw.edu.pl.

MARLENA KAŁUŻYŃSKA-TYBURSKA – dr teologii pastoralnej w zakresie mediów. Dziennikarka, operator kamery, montażystka. Założycielka i szefowa Akademickiej Telewizji Internetowej PandaTV.pl. Organizatorka i prelegentka konferencji naukowych w Polsce i za granicą. Autorka 25 artykułów teologiczno-medialnych. Prowadzi autorskie warsztaty telewizyjno-dziennikarskie. Członek i organizator wielu projektów naukowych, medialnych i ministerialnych. Pracownik Centrum Badań Wolności Religijnej na UKSW, członek Fundacji Rozwoju UKSW. e-mail: m.tyburska@uksw.edu.pl; marlena-tyburska@wp.pl.

KS. RAFAŁ POKRYWIŃSKI – kapłan diecezji drohiczyńskiej, doktor teologii fundamentalnej (KUL, 2015), adiunkt na Wydziale Teologicznym UKSW, pracownik Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW. e-mail: r.pokrywinski@uksw.edu.pl.

KS. PAWEŁ ANTOSIAK – mgr. lic.; kapłan diecezji świdnickiej, ur. 6 czerwca 1982 r. w Świebodzicach. Dnia 24 maja 2008 roku otrzymał święcenia kapłańskie. Od 2018 r. jest pracownikiem Papieskiego Stowarzyszenia Pomoc Kościołowi w Potrzebie. Prezes Fundacji Amicus Missio oraz pracownik Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW w Warszawie. Organizator konferencji naukowych w Polsce i za granicą. e-mail: p.antosiak@pkwp.org.

PAWEŁ SZUPPE – dr nauk teologicznych w zakresie teologii religii, misjolog, religioznawca. Adiunkt w Katedrze Religiologii i Ekumenizmu w Instytucie Nauk Teologicznych UKSW. Członek Komitetu ds. Dialogu z Religiami Niechrześcijańskimi KEP. Członek-korespondent Stowarzyszenia Misjologów Polskich. Wolontariusz Dominikańskiego Centrum Informacji o Nowych Ruchach Religijnych i Sektach w Warszawie. Autor ponad 100 publikacji naukowych i popularnonaukowych (książki: *Nazistowski mistycyzm w polskojęzycznej literaturze przedmiotu*, Warszawa 2005; *Sekty. Realne zagrożenie*, Warszawa 2007; *Polskojęzyczna bibliografia dotycząca sekt i nowych ruchów religijnych (2005–2009)*; *Polskojęzyczna bibliografia dotycząca sekt i nowych ruchów religijnych (2005–2016)*, Lublin 2017; *Nowe ruchy religijne z perspektywy teologiczno-duszpasterskiej Kościoła katolickiego*, Lublin 2017. Obszary zainteresowań: sekty i nowe ruchy religijne, wychowanie i edukacja w kulturach świata, parareligijny charakter nazizmu, bibliografia naukowa.

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne – ks. Waldemar Cisło, Dyrektor Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW w Warszawie	7
Opis zadania	11
Szczegółowy opis zadania – opis działań realizowanych w ramach zadania	13

PUBLIKACJE UNIWERSYTECKIEGO CENTRUM

BADAŃ WOLNOŚCI RELIGIJNEJ UKSW W WARSZAWIE	21
<i>Ból i cierpienie człowieka w pięciu wielkich religiach świata</i>	<i>23</i>
<i>Wolność sumienia i wyznania osoby małoletniej w Polsce w latach 1918–2015</i>	<i>26</i>
<i>Objawienie Boże a praxis</i>	<i>31</i>
<i>Wolność religijna w kontekście dialogu i współpracy w różnych obszarach życia społecznego</i>	<i>35</i>
<i>Wartości chrześcijańskie a europejskie. Chrześcijaństwo kształtujące tożsamość Europy</i>	<i>38</i>
<i>Wokół koncepcji wolności religijnej, cz. 1</i>	<i>41</i>
<i>Wokół koncepcji wolności religijnej, cz. 2</i>	<i>44</i>
<i>Bilad as-Sudan. Stare kultury i nowe wyzwania</i>	<i>46</i>
<i>Świętość i wolność – nowe wyzwania dla współczesnych chrześcijan. Kleryk Sługa Boży Alfons Mańka OMI wśród kleryków-męczenników II wojny światowej</i>	<i>49</i>
<i>Informator Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Rok 2022</i>	<i>52</i>
<i>Czasopisma</i>	<i>53</i>
<i>Biblioteka Teologii Stosowanej</i>	<i>56</i>
<i>Libertas Religiosa. Studium interdyscyplinarne wolności religijnej</i>	<i>61</i>
<i>Prześladowani i Zapomniani? Raport o chrześcijanach prześladowanych za wiarę w latach 2020–22</i>	<i>65</i>

WARSZTATY ZORGANIZOWANE PRZEZ UNIWERSYTECKIE CENTRUM

BADAŃ WOLNOŚCI RELIGIJNEJ UKSW W WARSZAWIE	67
Religijne i etniczne przyczyny konfliktów oraz rola religii w ich rozwiązywaniu	69
„Teoretyczny model pojednania z uwzględnieniem prawa do wolności religijnej”	71
Warsztaty dla sieradzkiej młodzieży	74
Warsztaty podczas Targów Wydawców Katolickich	78

KONFERENCJE ZORGANIZOWANE PRZEZ UNIWERSYTECKIE CENTRUM BADAŃ WOLNOŚCI RELIGIJNEJ UKSW W WARSZAWIE	87
Konferencja „Wolność a problemy ekonomiczne”	89
Konferencja „Dialog polsko-żydowski a wolność”	94
Konferencja „Wartości chrześcijańskie a europejskie. Chrześcijaństwo kształtujące tożsamość Europy”	102
Konferencja „Bilad as-Sudan: Stare kultury i nowe wyzwania w kontekście wolności religijnej”	104
Konferencja „Święci rodzą świętych i wołają o naszą świętość i wolność”	106
Konferencja „Wokół koncepcji wolności religijnej”	107
Konferencja „4,50 czy 5000 zł. Ile kosztuje człowiek?”	108
DYDAKTYKA	111
WSPÓŁPRACA UNIWERSYTECKIEGO CENTRUM BADAŃ WOLNOŚCI RELIGIJNEJ UKSW W WARSZAWIE Z PODMIOTAMI ZEWNĘTRZNYMI	117
Dzień Otwarty UKSW – „Odkryj przyszłość z nami”	119
Kampanie	121
Fundacja Haart Poland – „Wolni – Niewolni”	121
Laboratorium Wolności	126
Dunaj Instytut Dialogu	128
„Ludzkie braterstwo” Współistnienie we współczesnym świecie	129
„Międzywyznaniowe czytanie świętych pism trzech religii Abrahamowych”	134
PKWP 13 listopada 2022 – XIV Dzień Solidarności z Kościołem Prześladowanym	138
Badania	140
Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS) – prowadzenie badań „Prawo do wolności”	140
Akademia Nauk Stosowanych TWP w Szczecinie (ANS TWP) – prowadzenie badań „Wolność w różnych obszarach życia społecznego”	140
Fundacja <i>Vide et Crede</i> im. św. Jana Pawła II (EWTN Global Catholic Network) – Materiały źródłowe do badań	142
Konferencje prasowe	144
Rok działalności Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej	144
21.11.2022 – Prezentacja raportu Prześladowani i zapomniani? 2020–2022	149
BONUS	151
XXVII Targi Wydawców Katolickich W Warszawie	153
FENIKS 2022 – 25-lecie nagrody Stowarzyszenia Wydawców Katolickich	161
* * *	
Biogramy pracowników Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW w Warszawie	177

Każda forma ograniczania praw wolności, które z natury przysługują wszystkim ludziom, dotyka także sfery potrzeb i wolności religijnych, nawet jeśli nie jest wprost w nią wymierzona. Taka sytuacja stoi w sprzeczności z lansowanym modelem współczesności jako ery wolności. Procesy globalizacyjne, rozwój technologii internetowych, powszechny dostęp do informacji, promowanie treści liberalnych i wolnościowych może rodzić przekonanie, że żyjemy w czasach nazywanych epoką wolności. Pośród wielu aspektów udanego i pożądanego życia właśnie wolność jawi się jako naczelną cechą współczesności, a każda forma narzucania czegośkolwiek z jakiegokolwiek strony odbierana jest jako największe zagrożenie. Ta idealistyczna wizja wolności dostępnej każdemu, o każdej porze, w każdych warunkach i w każdej dziedzinie nie wytrzymuje jednak krytyki ze strony rzeczywistości. Szczególnie ostatnie lata: ogólnoswiatowa pandemia, wielomiesięczne lockdowny oraz w ostatnich miesiącach wojna w Ukrainie, a w konsekwencji kryzys energetyczny i ekonomiczny dotykający ludzi mieszkających tysiące kilometrów od Kijowa – to wszystko pokazało, jak krucha i podatna na ograniczenia jest idea wolności. Konieczność podporządkowania się publicznym zarządzeniom jawi się jako gwałt na podstawowych prawach. Rośnie społeczna frustracja, której skutków w dalszej przyszłości nie sposób przewidzieć.

(ze wstępu)

